

הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ

**דוח ביניים ליום
31 במרץ 2022**

תוכן העניינים

1.....	תיאור החברה	1
1.....	כללי	1.1
2.....	בעלי המניות בחברה	1.2
2.....	מצב כספי ותוצאות הפעולות, הון עצמי ותזרים המזומנים	2
2.....	שינויים מהותיים בעסקי הקבוצה ואירועים בתקופת הדוח	2.1
3.....	שינויים מהותיים בעסקי הקבוצה ואירועים לאחר תקופת הדוח	2.2
3.....	התפתחויות בסביבה המקרו כלכלית של הקבוצה	2.3
4.....	תמצית ההסדרים החוקיים והוראות הדין בתחומי פעילות הקבוצה	2.4
8.....	תמצית נתונים מהדוחות הכספיים המאוחדים של הראל השקעות	2.5
13.....	פרטים עיקריים נוספים והשפעות עיקריות נוספות לפי מגזרים	2.6
16.....	נזילות ומקורות מימון	2.7
17.....	דיבידנד	2.8
17.....	חשיפה לסיכוני שוק ודרכי ניהולם	3
17.....	היבטי ממשל תאגידי	4
17.....	גילוי בנושא יחס כושר פירעון כלכלי	5

דוח הדירקטוריון

הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ

דוח הדירקטוריון

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2022

דוח הדירקטוריון לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2022 ("תקופת הדוח"), מבטא את השינויים העיקריים במצב עסקי הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ ("הראל השקעות" או "החברה") בתקופה זו, והוא נערך בהתחשב בכך שבידי הקורא גם הדוח התקופתי המלא של החברה לשנת 2021, אשר פורסם ביום 28 במרץ 2022 ("הדוח התקופתי").

דוח הדירקטוריון כולל גם מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. מידע צופה פני עתיד הינו מידע בלתי וודאי לגבי העתיד, המבוסס על אינפורמציה שקיימת בחברה במועד הדוח וכולל הערכות של החברה או כוונות שלה, נכון למועד הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מן התוצאות המוערכות או המשתמעות ממידע זה. במקרים מסוימים, ניתן לזהות קטעים המכילים מידע צופה פני עתיד על-ידי הופעת מילים כגון: "החברה/הקבוצה מעריכה", "החברה/הקבוצה סבורה", "צפוי/ה" וכדו', אך ייתכן, כי הופעת מידע צופה פני עתיד יופיע גם בניסוחים אחרים.

1 תיאור החברה

1.1 כללי

הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ הינה חברה ציבורית, שמניותיה נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל אביב, החל משנת 1982. החברה יחד עם החברות הבנות שלה ("הקבוצה") פעילה, בעיקר, בתחומים הבאים:

א. בתחומי הביטוח השונים פועלת החברה באמצעות החברות הבנות: הראל חברה לביטוח בע"מ (בשליטה מלאה) ("הראל ביטוח"); Interasco Societe Anonyme General Insurance Company S.A.G.I; הפועלת ביוון בתחום הביטוח הכללי; Turk Nippon (בשליטה של 94%) ("Interasco"), הפועלת בטורקיה; אי.אם.אי - עזר חברה לביטוח Sigorta A.S (בשליטה מלאה) ("Turk Nippon"), הפועלת בטורקיה; אי.אם.אי - עזר חברה לביטוח משכנתאות בע"מ (בשליטה מלאה) ("EMI"); ובססח - החברה הישראלית לביטוח אשראי בע"מ (מוחזקת בשיעור של 50%) ("בססח").

ב. בתחום חיסכון ארוך הטווח פועלת החברה באמצעות חברות בנות, שהינן חברות מנהלות של קופות גמל וקרנות פנסיה, כדלקמן: הראל פנסיה וגמל בע"מ (בשליטה מלאה) ("הראל פנסיה וגמל"), שהינה חברה מנהלת של קרנות פנסיה וקופות גמל; קרן החיסכון לצבא הקבע - חברה לניהול קופות גמל בע"מ (בשליטה מלאה) ("קחצ"ק") המנהלת קרן השתלמות המיועדת למשרתי קבע וגמלאי צה"ל; לעתיד חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ (בשליטה בשיעור 79%), המנהלת קרן פנסיה ותיקה ("לעתיד").

ג. בתחום השירותים הפיננסיים ושוק ההון - באמצעות החברה הבת הראל פיננסיים אחזקות בע"מ ("הראל פיננסיים") (בשליטה מלאה) והחברות הבנות העיקריות שלה: הראל קרנות נאמנות בע"מ ("הראל קרנות נאמנות") - חברה לניהול קרנות נאמנות; הראל פיננסיים ניהול השקעות בע"מ ("הראל פיננסיים השקעות") - בעלת רישיון ניהול תיקים ומבצעת פעילות ניהול תיקי השקעות; הראל מסחר מדדים בע"מ - חברה שתפקידה עשיית שוק לקרנות הסל המנוהלות בהראל קרנות נאמנות; אלפא טק ניהול השקעות בע"מ, בעלת רישיון ניהול תיקים, המנהלת השקעות לקרנות המונפקות על ידי הראל קרנות נאמנות, באמצעות מודלים ממוחשבים; הראל פיננסיים אלטרנטיב בע"מ, שהינה חברה המשמשת

כשותף כללי בשותפות הראל אלטרנטיב נדל"ן, שותפות מוגבלת הרשומה בארצות הברית; הראל פיקדון סחיר בע"מ, שהינה חברה שהנפיקה אגרות חוב המגובות בפיקדונות.

ד. בתחום האשראי - באמצעות חברת הבת, המצפן - שותפים לדרך בע"מ (בשליטה בשיעור 70%) ("המצפן") העוסקת ביצירת פתרונות מימון חדשניים ליזמים איכותיים בתחום מתן אשראי לעסקים הקטנים והבינוניים, לרבות הענקת הלוואות מזנין; באמצעות חברה בבעלות מלאה של הראל ביטוח, הראל +60 בע"מ ("הראל +60") העוסקת במתן הלוואות מסוג משכנתא, לרבות "משכנתא הפוכה" שהינה הלוואה הניתנת ללווים שהינם בני 60 ומעלה, בשעבוד דירת מגורים; וכן במסגרת פעילות ערבויות מכר בהראל ביטוח.

פעילותה של החברה עצמה הינה בניהול, פיקוח ובקרה על החברות הבנות, תכנון שוטף של פעולות הקבוצה ויזום מהלכים והשקעות הן במישרין והן באמצעות חברות הקבוצה.

1.2 בעלי המניות בחברה

יאיר המבורגר, גדעון המבורגר ונורית מנור הינם בעלי המניות העיקריים בחברה (בסעיף זה: "בעלי המניות"), המחזיקים בכ- 46.99% מזכויות ההצבעה ומהון המניות המונפק של החברה.

ההחזקה של בעלי המניות בחברה הינה בעיקר באמצעות ג.י.ן ייעוץ כלכלי וניהול השקעות 2017 שותפות מוגבלת בשליטתם ובעלותם המלאה של בעלי המניות, בה הם מחזיקים כשותפים מוגבלים, באמצעות חברות פרטיות בבעלותם המלאה ("השותפות ג.י.ן") וכן מחזיקים בשותף הכללי בשותפות ג.י.ן.

2 מצב כספי ותוצאות הפעולות, הון עצמי ותזרים המזומנים

2.1 שינויים מהותיים בעסקי הקבוצה ואירועים בתקופת הדוח

- 2.1.1 דירוג החברה והראל ביטוח ע"י חברת הדירוג "מידרוג"
לעניין אשרור דירוג החברה והראל ביטוח ע"י חברת הדירוג מידרוג - ראו באור 6'ג בדוחות הכספיים.
- 2.1.2 עדכון פרמיית אי נזילות
לעניין עדכון פרמיית אי נזילות - ראו סעיף 2.4.1.1.2 להלן.
- 2.1.3 סיום כהונה צפוי של היועצת המשפטית ומינוי יועץ משפטי
ביום 20 במרץ 2022 הודיעה הגב' נטלי משען-זכאי, המכהנת כמשנה למנכ"ל הראל ביטוח וכיועצת המשפטית הראשית של קבוצת הראל וכן כיו"ר הדירקטוריון של חברות הגמל והפנסיה של הקבוצה, על החלטה לסיים את תפקידה בקבוצת הראל בתום שמונה שנות כהונה.
- דירקטוריון החברה החליט על מינויו של עו"ד גלעד שפירא כיועץ המשפטי הראשי של קבוצת הראל. המינוי יכנס לתוקף ביום 1 ביוני 2022.
- 2.1.4 החלטה על חלוקת דיבידנד
לעניין החלטה מיום 28 במרץ 2022, על חלוקת דיבידנד במזומן בסך של 300 מיליוני ש"ח אשר שולם ביום 26 באפריל 2022 - ראו באור 9(3) בדוחות הכספיים.
- 2.1.5 מענק מיוחד לעובדים
לאור התוצאות המצוינות של החברה בשנת 2021, החליטה הנהלת החברה להעניק לכל עובד שוותק עבודתו בקבוצה הינו מעל שישה חודשים, מענק מיוחד בסך של 10,000 ש"ח. סך המענק המיוחד כאמור הסתכם לכ-50 מיליוני ש"ח והינו בנוסף למענקים שמשלמת החברה לעובדיה. המענק האמור אושר על ידי דירקטוריון החברה ביום 28 במרץ 2022.

2.2 שינויים מהותיים בעסקי הקבוצה ואירועים לאחר תקופת הדוח**2.2.1 עליית עקום הריבית**

בסמוך למועד פרסום הדוח, עקום הריבית חסרת הסיכון עלה מעבר לרמתו ביום 31 במרץ 2022, דבר העשוי לגרום לקיטון בהתחייבויות הביטוחיות. מנגד, עליה של עקום הריבית עשויה להשפיע לשלילה על שווים של הנכסים הפיננסיים ונכסים אחרים באופן שעשוי להפחית את ההשפעה האמורה לעיל. יש לציין כי המידע המתואר לעיל אינו מהווה הערכה לגבי תוצאותיה הכספיות של החברה. מידע זה אינו חלקי בלבד ואינו כולל מרכיבים אחרים של רווחים או הפסדים מהשקעות והשפעות נוספות. לעניין השפעת עליית עקום הריבית על יחס כושר הפירעון של הראל ביטוח ראו סעיף 5 להלן.

2.2.2 פדיון מוקדם מלא של אגרות חוב (סדרה ח') של הראל הנפקות

לעניין החלטה על פדיון מוקדם מלא לאגרות החוב (סדרה ח') שהונפקו על ידי הראל הנפקות - ראו באור ג' בדוחות הכספיים.

2.2.3 סיום כהונה צפוי של נושא משרה בחברה בת

לעניין סיום כהונה צפוי של נושא משרה בחברה בת – ראו באור 10 בדוחות הכספיים.

2.3 התפתחויות בסביבה המקרו כלכלית של הקבוצה

תוצאות הפעילות של הקבוצה מושפעות באופן מהותי מהתשואות המושגות בשוק ההון ומהמצב הכלכלי, הפוליטי והביטחוני בארץ ובעולם. להלן התייחסות לגורמים המרכזיים בסביבה המקרו-כלכלית, אשר משפיעים על פעילות הקבוצה:

2.3.1 כללי

המלחמה באוקראינה וההאטה בפעילות הכלכלית בסין, מעמיקים את השיבושים בשרשראות הייצור העולמיות, מגבירים את לחצי האינפלציה ומובילים להאטה בקצב הפעילות הכלכלית הגלובלית. בעקבות זאת תחזיות הצמיחה עודכנו כלפי מטה, אך התוצר העולמי צפוי להמשיך ולהתרחב לאור הירידה בתחלואה הנובעת מנגיף הקורונה וההקלות בהגבלות במרבית השווקים המפותחים.

סביבת האינפלציה בעולם מוסיפה לעלות בעקבות זעזועי היצע לצד עלייה בביקושים המקומיים במיוחד במשקי המערב. במרבית המדינות האינפלציה ברמה גבוהה משמעותית מיעדי הבנקים המרכזיים ולכן נמשך ההידוק המוניטרי בעולם.

2.3.2 התפתחויות במשק הישראלי

על פי האומדן הראשוני התוצר הישראלי התכווץ ב-1.6% בשיעור שנתי ברבעון הראשון של 2022. עם זאת במהלך הרבעון שיעור האבטלה המשיך לרדת, הכנסות המדינה ממסים היו גבוהות והגירעון כאחוז מהתוצר המשיך לרדת.

2.3.3 שוק המניות

מרבית שוקי המניות המובילים בעולם רשמו ירידות במהלך הרבעון הראשון של 2022. תרמו לכך הצפי לעלייה מהירה יותר בריביות הבנקים המרכזיים לצד פרוץ המלחמה בין רוסיה לאוקראינה.

בסיכום הרבעון הראשון של 2022 מדד MSCI העולמי ירד ב-5% והמדד המקביל של השווקים המתעוררים ירד ב-7%. בישראל מדד ת"א-125 עלה ב-2% במהלך התקופה.

2.3.4 שוק איגרות החוב

בשוקי האג"ח נרשמה עליית תשואות חדה בעקומי האג"ח הממשלתי על רקע עלייה באינפלציה

ובציפיות להידוק מוניטארי.

בסיכום הרבעון הראשון של 2022 מדד האג"ח הכללי ירד ב-3.4%, כאשר מדד אג"ח ממשלתיות ירד ב-4.3% ומדד אג"ח קונצרניות ירד ב-2.3%.

2.3.5 קרנות נאמנות

בסיכום הרבעון הראשון של 2022, נרשמו פדיונות נטו של כ-2.6 מיליארד ש"ח בקרנות הנאמנות. בלטו פדיונות של כ-2.3 מיליארד ש"ח בקרנות המתמחות באג"ח, לעומת גיוסים נטו של כ-1.8 מיליארד ש"ח בקרנות המתמחות במניות.

2.3.6 קרנות סל

בסיכום הרבעון הראשון של 2022 נרשמו פדיונות נטו של כ-30 מיליוני ש"ח. בלטו פדיונות נטו של כ-1.1 מיליארד ש"ח בקרנות סל המתמחות באג"ח לעומת גיוסים נטו של כ-1.3 מיליארד ש"ח בקרנות סל המתמחות במניות.

2.3.7 שוק המט"ח

בסיכום הרבעון הראשון של 2022 השקל נחלש ב-0.6% מול סל המטבעות של בנק ישראל, עם פחות של 2.1% מול הדולר וכמעט ללא שינוי מול האירו.

2.3.8 אינפלציה

על פי המדד האחרון הידוע שפורסם בסוף הרבעון הראשון של 2022 (מדד פברואר), מדד המחירים לצרכן עלה ב-1.2% במהלך הרבעון הראשון של 2022 (דצמבר-פברואר) וב-3.5% ב-12 החודשים האחרונים.

2.3.9 ריבית בנק ישראל

במהלך הרבעון הראשון של 2022 בנק ישראל הותיר את הריבית ללא שינוי על 0.1%.

2.3.10 אירועים לאחר תקופת הדוח

מתחילת הרבעון השני של 2022, בנק ישראל העלה את הריבית פעמיים ברציפות, ונכון למועד פרסום דוח זה, הריבית עומדת על 0.75%. בהודעה לעיתונות צויין שהבנק ימשיך בתהליך ההדרגתי של העלאת הריבית.

האינפלציה בחודש אפריל 2022 עלתה ל-4%.

הממשלה הסירה את מרבית הגבלות הקורונה.

2.4 תמצית ההסדרים החוקיים והוראות הדין בתחומי פעילות הקבוצה

להלן תמצית ההסדרים החוקיים והוראות הדין העיקריים שפורסמו בתקופת הדוח - עד למועד פרסום דוח זה:

2.4.1 כללי

2.4.1.1 חוזרים

2.4.1.1.1 ביום 13 באפריל 2022 פורסם חוזר שעניינו תיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין ניהול נכסי השקעה (אג"ח מיועדות), במסגרתו, בין היתר, נקבעו הוראות בעניין סלי השקעה. בכלל זה, הובהר כי לצד מסלולי השקעה, גם השקעות המתבצעות במסגרת אפיק מובטח תשואה יכולות להיות מנוהלות בסלי השקעה; ניתנה אפשרות להעביר ניירות ערך לסל סחיר במקרים

מסוימים; נקבע כי סל השקעה לניהול סיכונים השקעה במט"ח ייחשב, בתנאים מסוימים, כסל סחיר; ניתנה אפשרות לנהל את כספי האפיק מובטח התשואה באמצעות סל השקעה המיועד לטובת כספים אלו; נקבע כי ניתן יהיה להחזיק בכל סל נייר ערך ממשלתי מסוג אג"ח הנפדה תוך שנה המשמש כבטוחה לנכסי הסל; הותר להחזיק במזומנים ובשווה מזומנים במסלול השקעה מתמחה מחקה מדד בשיעור שלא יעלה על 40% גם בבנק שפועל מחוץ לישראל ובלבד שהבנק מדורג בדירוג AA- לפחות; נקבע כי השקעה של גוף מוסדי או קבוצת משקיעים בתאגיד נדל"ן, כהגדרתו בחוזר המאוחד, בשיעור שבין 20% ל- 49% מסוג מסוים של אמצעי שליטה, תתאפשר רק בתאגיד נדל"ן שאמצעי השליטה בו לא סחירים.

2.4.1.1.2 ביום 17 בפברואר 2022 פורסם חוזר שעניינו תיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין מדידת התחייבויות - פרמיית אי נזילות, במסגרתו נקבעה שיטת אמידה מעודכנת של פרמיית אי הנזילות שתשמש בעת חישוב בדיקת נאותות העתודה. השיטה כאמור תתבסס, בשינויים מסוימים, על מתודולוגיית החישוב של רכיב ה-Volatility Adjustment הנהוגה כיום במסגרת משטר כושר פירעון כלכלי (Solvency II) ותחליף את שיטת "QIS5" בה נעשה שימוש עד עתה.

2.4.1.1.3 ביום 5 בינואר 2022 פורסמו מכתב עקרונות ותיקון לחוזר המאוחד שעניינם יישום הערכה עצמית של סיכונים וכושר פירעון של חברת ביטוח (ORSA), במסגרתם נקבע, כי חברת ביטוח תדווח לממונה אודות הערכה עצמית של הסיכונים וכושר הפירעון (ORSA) אחת לשנה, במהלך חודש ינואר. היישום צפוי להיות הדרגתי, ותחילתו ביום 1 בינואר 2023 עם השלמות ביום 1 בינואר 2024.

2.4.1.1.4 ביום 2 בינואר 2022 פרסם הממונה תיקון למספר חוזרים שעניינם בירור ויישוב תביעות וטיפול בפניות הציבור; שירות ללקוחות גופים מוסדיים; צירוף לביטוח; והסדרת אופן התנהלותם של הגופים המפוקחים במסגרת בירור תלונות ציבור, שבמסגרתם הוסדר אופן השירות שיינתן לאזרחים ותיקים (בני 67 ומעלה) על ידי הגוף המוסדי או הגורם המשוק, לפי העניין. כמו כן, לעניין צירוף לביטוח, נוספו הוראות לכלל המועמדים, לרבות הוספת סעיף השוואה וביטול של פוליסה מקורית בענפי הביטוח הכללי ותיקון נספח רשימת הנהגים שאין לעשות בהן שימוש בעת הצירוף לביטוח.

2.4.1.2 טיוטות חוזרים

ביום 23 במאי 2022 פרסם הממונה מספר הוראות רגולציה בעניין אופן אימוץ תקן החשבונאות הבינלאומי מספר 17 (IFRS) בישראל ("התקן"), כמפורט להלן:

נוסח סופי ומחייב של מפת הדרכים לאימוץ התקן בדבר חוזי ביטוח, הקובע את לוחות הזמנים והצעדים להיערכות חברות הביטוח לקראת יישום התקן בישראל ביום 1 בינואר 2024, לרבות דרישה לדווח, במסגרת באור ייעודי בדוחות הכספיים, דוחות פרופורמה עיקריים, אשר יכללו, לכל הפחות, דוח על המצב הכספי ודוח על הרווח הכולל (ללא מספרי השוואה) הערוכים בהתאם לתקנים IFRS 17 ו-IFRS 9 בדוחות הכספיים לרבעון השני של שנת 2023 ולשנת 2023; טיוטה שישית המעדכנת את הוראות החוזר המאוחד לעניין מדידה - נספח סוגיות מקצועיות ביישום התקן, ומציעה, בין היתר, לעדכן את שיטת האמידה לחישוב פרמיית נזילות לצורך קביעת ריבית היוון וכן לתת מספר הבהרות בנושאים הבאים: צירוף חוזי ביטוח, חלוקת חוזי ביטוח לתיקים, התאמת סיכון עבור סיכון לא פיננסי וסיווג התחייבויות בגין חוזי ביטוח בהם תשלום התביעה כרוך בהתקיימות שני סיכונים ביטוחיים; טיוטה המעדכנת את הוראות החוזר המאוחד לעניין דין וחשבון לציבור, ומציעה לקבוע הוראות בדבר הגילוי הנדרש בדוחות הכספיים הרבעוניים של חברות ביטוח החל ממועד יישום התקן; טיוטה שלישית לקובץ שאלות ותשובות ליישום התקן בישראל, המעדכנת מספר עמדות ופרשנויות לא מחייבות של רשות שוק ההון בנושאים הנובעים מיישום תקנים IFRS 17 ו-IFRS 9.

ביום 5 בינואר 2022 פרסם הממונה מספר טיוטות בנושאים נוספים הנוגעים ליישום התקן: טיוטה שנייה המעדכנת את הוראות החוזר המאוחד לעניין דין וחשבון לציבור, המציעה לקבוע הוראות בדבר הגילוי הנדרש בדוחות הכספיים השנתיים של חברות ביטוח החל ממועד יישום התקן; טיוטה המעדכנת את הוראות החוזר המאוחד לעניין ניהול נכסי השקעה עבור מבטח המיישם את התקן, המציעה לקבוע הוראות לעניין הגדרת סוגי התחייבויות ואופן החזקת ההשקעות כנגד ההתחייבויות כאמור.

2.4.1.3 הנחיות והבהרות

2.4.1.3.1 ביום 31 בינואר 2022 פורסמה להערות הציבור עמדת ממונה שעניינה גיבוש מדיניות רצויה בנושא ועדת השקעות עמיתים: תפקידי הוועדה וחובותיה, הרכבה ודרכי מינויה, במסגרתה פורטו השינויים הנדרשים בהגדרת מטרותיה, תפקידיה ופעילותה של ועדת השקעות עמיתים, ובהם מיקוד תפקידי הוועדה כגורם מפקח ולא מעורב.

2.4.1.3.2 ביום 9 בינואר 2022 פרסם הממונה נייר מדיניות שעניינו השקעה בתאגידי אינשורטק ובתאגידי השקעה בתחום טכנולוגיה פיננסית חדשנית, במסגרתו פורטו קווים מנחים ותנאים למתן אישור הממונה לבקשת הגוף המוסדי לפי תקנה 33(ב) לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012, להשקעה בתאגידי המבצעים השקעות במיזמי אינשורטק ותאגידי שמטרתם ביצוע השקעות במיזמי טכנולוגיה פיננסית חדשנית.

2.4.2 תחום ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח

2.4.2.1 הוראות דין

2.4.2.1.1 ביום 24 במאי 2022 פורסמו תקנות שמטרתן ביצוע התאמות ותיקונים בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012, בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (זקיפת תשואה בקרן פנסיה חדשה מקיפה), התשע"ז-2017 ובתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (העברת כספים בין קופות גמל), התשס"ח-2008, וזאת לצורך יישומו של חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2021 ו-2022), התשפ"ב - 2021 פרק ג': הבטחת היציבות בתשואות קרנות הפנסיה אשר פורסם ביום 15 בנובמבר 2021. במסגרת החוק כאמור נקבע, בין היתר, כי מנגנון אגרות החוב המיועדות לקרנות הפנסיה החדשות ולקרנות הפנסיה הוותיקות יוחלף במנגנון חדש של הבטחה להשלמת תשואה.

2.4.2.1.2 ביום 10 באפריל 2022 פורסמה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופת גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות) (תיקון מס' __), התשפ"ב-2022 ("הטייטה"), המאריכה עד ליום 31 בדצמבר 2022 את הוראת השעה שנקבעה בסעיף 3א לתקנות אלה, מגדירה סוגים נוספים של הוצאות כהוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות בנכסי קופת גמל, מוציאה מהתחולה סוגים אחרים של הוצאות, וקובעת להוצאות ישירות מסוימות תקרה של 0.25% מסך כל השווי המשוער של נכסי המשקיע המוסדי. בנוסף, הטייטה מציעה לקבוע כי החל מיום 1 בינואר 2023, השיעור המקסימלי של ההוצאות הישירות שבאפשרותו של משקיע מוסדי לגבות בכל שנה קלנדרית, יקבע על ידי המשקיע המוסדי עבור כל מסלול השקעה בנייהולו, ויפורסם באתר האינטרנט שלו. הטייטה פורסמה בהמשך להמלצות ועדת יפה מיום 29 באוקטובר 2021, אשר מונתה על ידי הממונה לצורך בחינת ההוצאות הישירות.

2.4.2.1.3 ביום 6 באפריל 2022 פורסמו הוראות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (ביטוח אובדן כושר עבודה קבוצתי), התשפ"ב-2022, במסגרתן תוקנו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (ביטוח אובדן כושר עבודה קבוצתי), תשס"ז-2006 ונקבעו הוראות נוספות לעניין

תכניות לביטוח אובדן כושר עבודה קבוצתי. בין היתר, נקבעה חובה לקבל את הסכמת המבוטח לצירופו לביטוח הקבוצתי ולהעלאת הפרמיה וכן הוגבלו תנאי פוליסת ההמשך המוצעת בסיום הביטוח הקבוצתי, לרבות הפרמיה שניתן לגבות בגינה.

2.4.2.1.4 ביום 24 בינואר 2022 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (דמי ניהול) (תיקון), התשפ"ב-2021 הקובעות תקרת דמי ניהול בשיעור שלא יעלה על 0.3% לשנה שישולמו על ידי מקבלי קצבה בפוליסות ביטוח שימכרו לאחר ה-1 בפברואר 2022 ועל ידי מקבלי קצבה מקרן פנסיה מקיפה או כללית, שיחלו לקבל קצבה החל מיום 1 בפברואר 2022.

חוזרים 2.4.2.2

ביום 30 במרץ 2022 פרסם הממונה חוזר שעניינו תיקון חוזר נוהל איתור עמיתים ומוטבים, במסגרתו נדחה בשנתיים יישום חובת הדיווח לאפטרופוס הכללי בדבר קיומם של כספים של עמיתים שהקשר עמם נותק ושל עמיתים שנפטרו, כך שהדיווח יועבר בתחילת הרבעון שלאחר הרבעון שבו עברו 11 שנים מהמועד שבו נותק הקשר עם העמית, ובלבד שהעמית הגיע לגיל 70, או בתחילת הרבעון שלאחר הרבעון שבו עברו 11 שנים מהמועד שבו נודע לגוף המוסדי כי נפטר העמית, ולא התקיים התנאי המפסיק כהגדרתו בחוזר ובתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), תשע"ב-2012.

טיטות חוזר 2.4.2.3

ביום 19 במאי 2022 פרסם הממונה טיטות חוזר שעניינה ניהול מסלולי השקעה בקופת גמל, המציעה לקבוע כללים לעניין מסלולי השקעה שגוף מוסדי רשאי לנהל בקופות גמל ובפוליסות ביטוח חיים שאינן קופות ביטוח שבניהולו. בין היתר, מוצע לקבוע כי עמיתים חדשים, שלא בחרו במסלול השקעה, יצורפו למסלולי יעד לפרישה (קוהורטות) אשר ישמשו כמסלולי ברירת מחדל. בנוסף, מוצע לקבוע רשימה של מסלולי השקעה מתמחים שניתן לנהל במוצרי חיסכון, ובכלל זה מסלולי השקעה בניהול אקטיבי ודמי ניהול משתנים ומסלולי השקעה המנוהלים בהתאם להלכה הדתית או בתחומי קיימות וסביבה. עוד מוצע לחייב את הגופים המוסדיים להציע מסלול השקעה משולב סחיר ומסלול השקעה עוקב מדדים גמיש, וכן להגביל את תקופת ההשקעה במסלול השקעה כספי לתקופה של שנתיים בלבד.

תחום ביטוח בריאות 2.4.3

חוזר 2.4.3.1

ביום 28 במרץ 2022 פרסם הממונה חוזר לתיקון הוראות החוזר המאוחד – שער 6 חלק 3 פרקים 1, 2, 3, 4, 6-ו "עריכת תכנית לביטוח בריאות", במסגרתו נקבעו הוראות הכוללות מבנה חדש לביטוחי הבריאות שעיקרן, בין היתר, הגדרת פוליסת בריאות בסיסית אחידה, אשר רק לאחר רכישתה, באותה החברה או בחברה אחרת, ניתן יהא לרכוש כיסויי בריאות נוספים והרחבות, אשר הוגדרו אף הם בחוזר. בנוסף, נקבעו הוראות לעניין אופן השיווק של פוליסת בריאות פרט והצגת הפרמיה למועמד; איסור מכירת כפל ביטוח בפוליסות פרט מסוג שיפוי; ואפשרות למתן הנחה למבוטח ביחס לדמי הביטוח, רק בשיעור קבוע ולתקופה של עשר שנים לפחות.

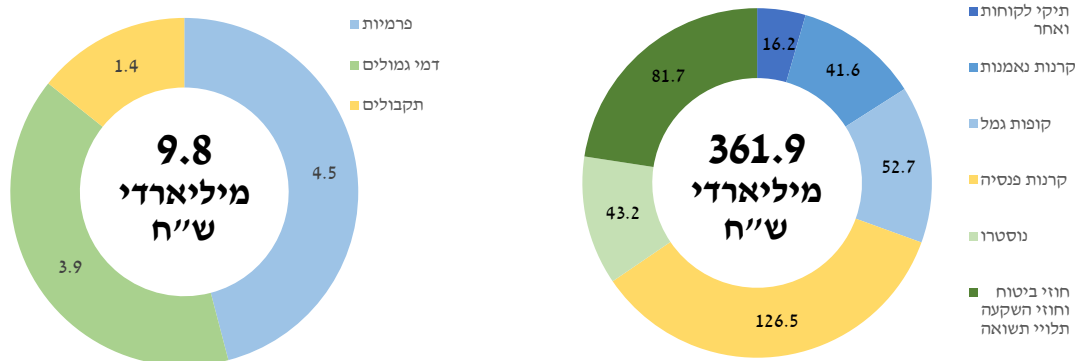
באותו מועד פורסמה טיטות הוראות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאים בחוזה ביטוח לפוליסת בריאות בסיסית), התשפ"ב-2021, במסגרתה מוצע לקבוע תנאים אחידים בפוליסת הבריאות הבסיסית, אשר תורכב משלוש פוליסות אחידות: פוליסת השתלות וטיפולים מיוחדים בחו"ל, פוליסת תרופות מחוץ לסל ופוליסת ניתוחים וטיפולים מחליפי ניתוח בחו"ל. בנוסף, מוצע לקבוע כי מבטח יהיה רשאי לשנות את נוסח התנאים המוצעים באישור הממונה.

2.4.3.2 טיוטת חוזר

ביום 28 בפברואר 2022 פורסמה טיוטת חוזר שעניינה עדכון תעריפים בפוליסות בריאות מתעדכנות, המציעה, בין היתר, לקבוע תנאים לפיהם יוכלו חברות ביטוח לעדכן את הפרמיה בתכניות ביטוח הוצאות רפואיות פרט, שישוקו לאחר מועד התחילה של החוזר הסופי, מבלי שתחול החובה להודיע על כך מראש לממונה. בנוסף, מוצע לאפשר לחברות ביטוח להציע למבוטחים להפחית את גובה עליית הפרמיה באמצעות הגדלת ההשתתפות העצמית או הפחתת כיסוי, בכפוף לאישור הממונה.

2.5 תמצית נתונים מהדוחות הכספיים המאוחדים של הראל השקעות

נכסים מנוהלים בקבוצה: נתוני פרמיות שהורווחו ברוטו, דמי גמולים ותקבולים בגין חוזי השקעה:

סך הנכסים המנוהלים בקופות הגמל, קרנות הפנסיה, קרנות הנאמנות ותיקי הלקוחות, אינם נכללים בדוחות הכספיים המאוחדים של החברה

תקבולים בגין חוזי השקעה לא נכללים בסעיף הפרמיות, אלא נזקפים ישירות להתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה. בתקופת הדוח הסתכמו התקבולים בגין חוזי השקעה שזקפו ישירות לעתודות חוזי השקעה בכ-1,383 מיליוני ש"ח, לעומת כ-687 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

2.5.1 רווח כולל לפי מגזרים (מיליוני ש"ח):

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרץ		הערות	
2021	שינוי ב- %	2021	2022		
מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח					
750	-	189	(218)	א	ביטוח חיים
91	(17)	18	15	ב	פנסיה
68	(33)	15	10	ב	גמל
909	-	222	(193)		סך הכל מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
מגזר ביטוח כללי					
			5	ג	רכב חובה
(69)	-	(18)	(70)		רכב רכוש
119	24	21	26		ענפי רכוש ואחרים
69	-	6	85		ענפי חבויות אחרים
53	(47)	15	8		ביטוח משכנתאות
111	29	42	54		סך הכל מגזר ביטוח כללי
מגזר ביטוח בריאות					
535	-	(99)	592	ד	חברות ביטוח בחו"ל
(68)	-	(5)	(30)	ה	פיננסים
78	(29)	17	12	ו	לא מיוחס למגזרי פעילות
598	(87)	165	22		סך הכל לפני מס
2,163	34	342	457		הוצאות מס
642	49	87	130		סך הכל רווח כולל לאחר מס
1,521	28	255	327		תשואה להון עצמי במונחים שנתיים
18%		13%	15%		

פעילות הקבוצה ותוצאותיה מושפעות במידה ניכרת משוקי ההון, הן באמצעות ניהול השקעות הנוסטרו של הקבוצה והן באמצעות דמי הניהול הנגבים בניהול נכסי העמיתים של פוליסות משתתפות ברווחים, עמיתים קרנות הפנסיה וקופות הגמל. בתקופת הדוח, על רקע העימות שפרץ בין רוסיה לאוקראינה, ועליה בסביבת האינפלציה בעולם שהעלתה את תחזית עליית הריביות, נרשמו ירידות בשוקי ההון אשר השפיעו לרעה על תוצאות הפעילות של החברה. תשואות שוק ההון בתקופת הדוח היו נמוכות מהתשואות בתקופה המקבילה אשתקד.

בנוסף, תוצאות הקבוצה מושפעות גם, משינויים בעקום הריבית חסרת הסיכון, משינויים בפער בין השווי ההוגן והערך בספרים של הנכסים הלא סחירים, וממחקרים אקטואריים. בתקופת הדוח חלה עליה חדה של עקום הריבית חסרת הסיכון אשר הביאה לקיטון בהתחייבויות הביטוחיות בענפי סיעוד פרט, רכב חובה וענפי חבויות. בתקופה המקבילה אשתקד, חלה ירידה של עקום הריבית חסרת הסיכון אשר הביאה לגידול בהתחייבויות הביטוחיות בענפים אלו.

ליתר פירוט בקשר עם השפעות מיוחדות על הרווח הכולל ראו סעיף 2.5.2.

א. ביטוח חיים - התוצאות בתקופת הדוח הושפעו בעיקר מתשואות שוק ההון כפי שתואר לעיל, ומאי גביית דמי ניהול משתנים בשל תשואות ריאליות שליליות של הנכסים העומדים כנגד התחייבויות תלויות תשואה.

ההכנסות מדמי ניהול הסתכמו בתקופת הדוח בכ-131 מיליוני ש"ח, לעומת סך של כ-258 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר הקיטון בדמי הניהול נובע מאי גביית דמי ניהול משתנים בתקופה, לעומת דמי ניהול משתנים שנגבו בתקופה המקבילה אשתקד בסך של כ-140 מיליוני ש"ח.

בהתאם למנגנון גביית דמי הניהול הקבוע בהסדר התחיקתי, חברת ביטוח לא תגבה דמי ניהול משתנים בגין פוליסות תלויות תשואה שנמכרו בין השנים 2003-1991 עד להשגת רווחי השקעה בגין הנכסים העומדים כנגד התחייבויות תלויות תשואה, שיכסו את הפסדי ההשקעה שנצברו. נכון ליום 31 במרץ 2022, אומדן דמי הניהול שלא יגבו בשל התשואה השלילית עד להשגת תשואה חיובית מצטברת, הסתכם בסך של כ-82 מיליוני ש"ח. יצוין כי, סמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים, בעקבות המשך הירידות שחלו בשוקי ההון, אומדן דמי הניהול שלא יגבו כאמור הסתכם בסך של כ-257 מיליוני ש"ח.

ב. פנסיה וגמל - ביום 30 בספטמבר 2021, הושלמה ההתקשרות בין הראל פנסיה וגמל לבין פסגות אשר במסגרתה רכשה הראל פנסיה וגמל מפסגות את פעילותן של מספר קופות גמל וקרנות פנסיה ("הפעילות הנרכשת"). החל מיום 1 באוקטובר 2021, ניהול הקופות והקרנות כאמור מבוצע על ידי הראל פנסיה וגמל.

התוצאות הושפעו מתשואות שוק ההון כפי שתואר לעיל ומגידול תיק הנכסים בין היתר, כתוצאה מהשלמת העסקה כאמור לעיל.

ג. ביטוח כללי

1. ענף רכב חובה וענפי חבויות - התוצאות הושפעו מתשואות שוק ההון כפי שתואר לעיל.

התוצאות בתקופת הדוח הושפעו מעליה של עקום הריבית חסרת הסיכון ומשינויים בפער בין השווי ההוגן והערך בספרים של הנכסים הלא סחירים אשר הביאו לקיטון בהתחייבויות הביטוחיות.

התוצאות בתקופה המקבילה אשתקד הושפעו מירידה של עקום הריבית חסרת הסיכון ומשינויים בפער בין השווי ההוגן והערך בספרים של הנכסים הלא סחירים, אשר הביאו לגידול בהתחייבויות הביטוחיות. לפירוט נוסף ראו 2.5.2 (ג).

2. ענף רכב רכוש, ענפי רכוש ואחרים - התוצאות הושפעו מתשואות שוק ההון כפי שתואר לעיל.

ענף רכב רכוש - התוצאות בתקופת הדוח הושפעו בעיקר מגידול בכמות התביעות ובעלות התביעה הממוצעת אשר הביא לרישום פרמיה בחסר.

התקופה המקבילה אשתקד התאפיינה בירידה בשכיחות התביעות בשל ירידת הנסועה בעקבות משבר הקורונה.

ד. מגזר בריאות - התוצאות הושפעו מתשואות שוק ההון כפי שתואר לעיל.

1. ענף סיעוד פרט - התוצאות הושפעו משינוי בעתודת ה-LAT. השינוי בעתודת ה-LAT נובע, בין היתר, משינויים של עקום הריבית חסרת הסיכון, משינויים בפער בין השווי ההוגן והערך בספרים של הנכסים הלא סחירים, ומשינויים אחרים.

התוצאות בתקופת הדוח הושפעו מעליה של עקום הריבית חסרת הסיכון ומשינויים בפער בין השווי ההוגן והערך בספרים של הנכסים הלא סחירים, אשר הביאו לקיטון בהתחייבויות הביטוחיות. התוצאות בתקופה המקבילה אשתקד הושפעו מירידה של עקום הריבית חסרת הסיכון ומשינויים בפער בין השווי ההוגן והערך בספרים של הנכסים הלא סחירים, אשר הביאו לגידול בהתחייבויות הביטוחיות. לפירוט נוסף ראו סעיף 2.5.2 (א).

2. ענף בריאות - התוצאות בתקופת הדוח בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, הושפעו מהרעה בפוליסות קבוצתיות בעיקר בשל עליה בכמות התביעות בכיסויי תרופות, ניתוחים ואמבולטורי.

ה. מגזר חברות חו"ל - התוצאות הושפעו מתשואות שוק ההון כפי שתואר לעיל.

Turk Nippon – ברבעון הראשון של שנת 2022 נמשכה עליית האינפלציה בטורקיה (הגיעה לשיעור שנתי של כ-61% בתקופת הדוח) והשחיקה בשער החליפין של הלירה הטורקית. גורמים מקרו כלכליים אלה השפיעו באופן מהותי על התוצאות בתקופת הדוח וגרמו, בין היתר, לעלייה במחירי חלקי החילוף אשר משפיעים באופן ישיר על עלויות התביעות בענף רכב רכוש וכן לעלייה בשכר המינימום אשר הביאה לגידול בעלות תביעות מהותיות ותביעות נזקי גוף, אשר משולמות על בסיס שכר זה.

ו. מגזר פיננסיים - התוצאות הושפעו מתשואות שוק ההון כפי שתואר לעיל. בנוסף, חלה ירידה בשווי הנכסים המנוהלים בשל פדיונות וירידת ערך בשווקים.

2.5.2 השפעות מיוחדות על הרווח הכולל בתקופת הדוח (מיליוני ש"ח):

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרץ		הערות	
	2021	2022		
2021	שינוי	2021	2022	
1,521	72	255	327	הרווח הכולל לתקופה כפי שפורסם בדוח הכספי
				מגזר ביטוח בריאות
(157)	918	(154)	764	א בדיקת נאותות העתודות (LAT) - סיעוד פרט
300	-	-	-	ב השלמת מחקר בקשר עם עלות התביעות בבריאות פרט
				מגזר ביטוח כללי
(202)	230	(63)	167	ג השפעות ריבית
(59)	1,148	(217)	931	סה"כ השפעות, לפני מס
(19)	392	(74)	318	השפעת המס
(40)	756	(143)	613	סה"כ השפעות, לאחר מס
1,561	(684)	398	(286)	סה"כ רווח (הפסד) כולל בנטרול ההשפעות המיוחדות

א. מגזר בריאות, ענף סיעוד פרט - כפי שתואר לעיל, התוצאות הושפעו משינוי בעתודת ה-LAT.

השינוי בעתודת ה-LAT בתקופת הדוח ובתקופה המקבילה אשתקד, הושפע בין היתר, משינויים של עקום הריבית חסרת הסיכון ומשינויים בפער בין השווי ההוגן והערך בספרים של הנכסים הלא סחירים ומשינויים אחרים.

השינוי בעתודת ה-LAT בשנת 2021, הושפע בין היתר, מירידה חדה של עקום הריבית חסרת הסיכון ומשינויים בפער בין השווי ההוגן והערך בספרים של הנכסים הלא סחירים. השפעה זו קווצה בחלקה כתוצאה מיישום חוזר לעניין עדכון נוסחת חישוב פרמיית אי הנזילות המתווספת לעקום הריבית חסרת הסיכון, ליתר פירוט ראו באור ג'1(1)ז(5) לדוחות הכספיים השנתיים של 2021.

ראו פירוט בטבלה להלן:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרץ	
2021	2021	2022
157	154	(764)
גידול (קיטון) בעתודת ה-LAT		
השינוי בעתודה כולל בין היתר, את ההשפעות שלהלן:		
936	86	(764)
שינויים בעקום הריבית ושינויים בפער בין השווי ההוגן של הנכסים הלא סחירים לערכם בספרים		
(863)	-	-
השפעת יישום חוזרים		

ב. בשנת 2021 הושלם מחקר בקשר עם עלות התביעות בענף בריאות פרט. השפעת האמור הביאה לקיטון בהתחייבויות הביטוחיות בסך של כ-300 מיליוני ש"ח לפני מס (המחקר הושלם ברבעון השלישי אשתקד).

ג. מגזר ביטוח כללי, ענף רכב חובה וענפי חבויות - התוצאות בתקופת הדוח ובתקופה המקבילה אשתקד הושפעו משינויים של עקום הריבית חסרת הסיכון, משינויים בפער בין השווי ההוגן והערך בספרים של הנכסים הלא סחירים.

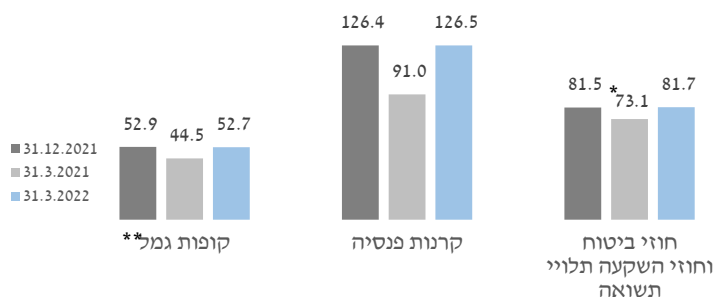
שנת 2021 הושפעה מירידה חדה של עקום הריבית חסרת הסיכון ומשינויים בפער בין השווי ההוגן והערך בספרים של הנכסים הלא סחירים. השפעה זו קוזה בחלקה כתוצאה מיישום חוזר לעניין עדכון נוסחת חישוב פרמיית אי הנזילות המתווספת לעקום הריבית חסרת הסיכון. ליתר פירוט ראו באור ג'1(1)5(ז) לדוחות הכספיים השנתיים של 2021.

ראו פירוט בטבלה להלן בפילוח לפי ענפים:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרץ	
2021	2021	2022
202	63	(167)
גידול (קיטון) בהתחייבויות הביטוחיות		
<u>ענף רכב חובה:</u>		
111	33	(64)
שינויים בעקום הריבית ושינויים בפער בין השווי ההוגן של הנכסים הלא סחירים לערכם בספרים		
(21)	-	-
השפעת יישום חוזרים		
90	33	(64)
סה"כ ענף רכב חובה		
<u>ענפי חבויות:</u>		
151	30	(103)
שינויים בעקום הריבית ושינויים בפער בין השווי ההוגן של הנכסים הלא סחירים לערכם בספרים		
(39)	-	-
השפעת יישום חוזרים		
112	30	(103)
סה"כ ענפי חבויות		

2.6 פרטים עיקריים נוספים והשפעות עיקריות נוספות לפי מגזרים

2.6.1 נכסים מנוהלים עבור מבוטחים ועמיתים בקבוצה במגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (מיליארדי ש"ח):

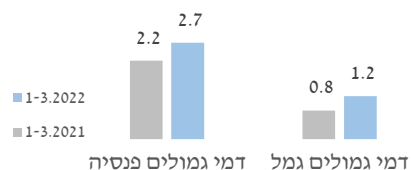

סך הנכסים המנוהלים בקופות הגמל ובקרנות הפנסיה, אינם נכללים בדוחות הכספיים המאוחדים של החברה החל מיום 1 באוקטובר 2021, עם השלמת עסקת פסגות, נרשם גידול ביתרת הנכסים של קרנות הפנסיה וקופות גמל בסך של כ-26 מיליארדי ש"ח.

* מוין מחדש

** קופות גמל, קרנות השתלמות, קופות מרכזיות ואישיות לפיצויים, קופת גמל לדמי מחלה וקופה לפנסיה תקציבית

2.6.2 נתוני דמי גמולים (מיליארדי ש"ח):

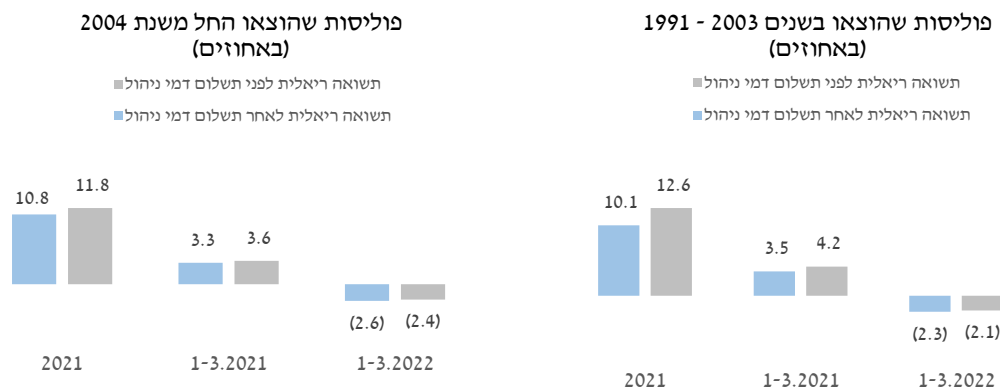

דמי הגמולים של קופות הגמל וקרנות הפנסיה אינם נכללים בדוחות המאוחדים של החברה

2.6.3 ביטוח חיים:

שיעור הפדיונות מהעתודה הממוצעת בתקופת הדוח הסתכם בכ-4.5% לעומת כ-4.2% בתקופה המקבילה אשתקד וכ-4.3% בשנת 2021.

פוליסות תלויות תשואה:

אומדן סכום רווחי (הפסדי) ההשקעות ודמי הניהול, הנכללים בדוחות רווח והפסד המאוחדים, אשר נזקפו לזכות או לחובת המבוטחים בפוליסות תלויות תשואה והמחושבים בהתאם להנחיות שקבע הממונה, על בסיס התשואה והיתרות הרבעוניות של עתודות הביטוח הממוצעות, הנו כדלקמן (מיליוני ש"ח):

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרץ	2021	2022
2021	2021	7,860	(1,113)
2021	2021	916	131

רווחים (הפסדים) לאחר דמי ניהול
סך דמי ניהול

2.6.4 קרנות פנסיה:

ההכנסות מדמי ניהול שנגבו מקרנות הפנסיה המנוהלות בקבוצה, הסתכמו בתקופת הדוח בסך של כ-103 מיליוני ש"ח, לעומת סך של כ-84 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

2.6.5 קופות גמל:

ההכנסות מדמי ניהול שנגבו מקופות הגמל המנוהלות בקבוצה, הסתכמו בתקופת הדוח בסך של כ-71 מיליוני ש"ח, לעומת סך של כ-62 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

2.6.6 ביטוח בריאות:

הראל ביטוח הינה המבטחת בפוליסת הסיעוד הקבוצתית לחברי שירותי בריאות כללית. בנוסף לפוליסות הסיעוד הקבוצתית לחברי שירותי בריאות כללית, הראל מבטחת בביטוח סיעודי מספר קולקטיבים נוספים.

2.6.7 ביטוח כללי:

לפרטים אודות נתונים כספיים נוספים אודות מגזר ביטוח כללי, בפירוט לענפיו ראו באור 4ב' לדוחות הכספיים. לפרטים אודות שינוי מנגנון ההתחשבות בין המוסד לביטוח לאומי לבין חברות הביטוח לגבי תאונות דרכים ראו באור 3ג'(2) (י) לדוחות הכספיים השנתיים של 2021.

להלן השינוי בכמות הפוליסות במונחי חשיפה:

	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
	2021	2022	2021
רכב חובה	11%	5%	14%
רכב רכוש	(1%)	11%	13%
ענפי רכוש ואחרים	10%	6%	10%
ענפי חבויות אחרים	12%	(3%)	5%

כמות הפוליסות במונחי חשיפה - פעילות ביטוח כללי מאופיינת בפוליסות לתקופה של עד שנה. לאור אופיין של הפוליסות, הכמות מהווה מכפלה של מספר הפוליסות בתקופת הפוליסה במהלך השנה. משמע, אם בוצע חיתום לפוליסה לתקופה הקצרה משנה, היא מוכפלת בחלק היחסי של התקופה, כך שפוליסה לחצי שנה מהווה חצי יחידה.

2.6.7.1 רכב חובה

לפירוט נוסף בנוגע לתוצאות רכב חובה ראו סעיפים 2.5.1 ו-2.5.2 לעיל.

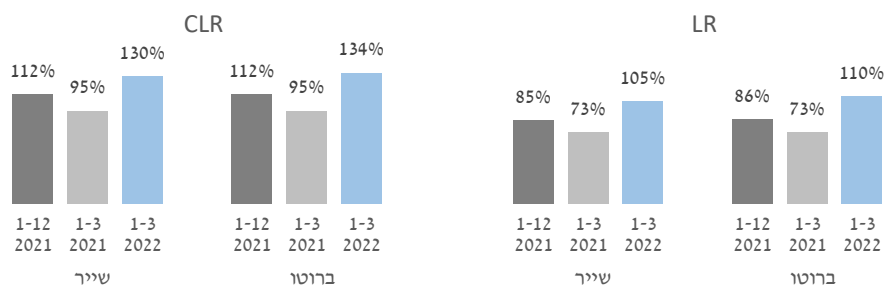
מאחר שבעל רכב חייב לבטח את רכבו בהתאם לפקודת ביטוח רכב מנועי, בעלי רכב (בדרך כלל אופנועים) שנדחו על-ידי חברות הביטוח רשאים לרכוש ביטוח באמצעות ה"פול" (המאגר הישראלי לביטוח רכב) אשר פועל כחברת ביטוח לכל דבר. כל חברות הביטוח הפועלות בתחום ביטוח רכב

חובה שותפות ב"פול", וכל אחת נושאת בהפסדי ה"פול", על-פי חלקה היחסי בשוק ביטוח רכב חובה בשנה שחלפה. במכתב מאת מנכ"ל ה"פול" נקבע חלקה הזמני של הראל ביטוח בדמי הביטוח נטו לשנת 2022 בשיעור של 14.06% (מול 13.58% שמהווה את חלקה הזמני של החברה לשנת 2021).

2.6.7.2 רכב רכוש

לפירוט נוסף בנוגע לתוצאות ענף רכב רכוש ראו סעיף 2.5.1 לעיל.

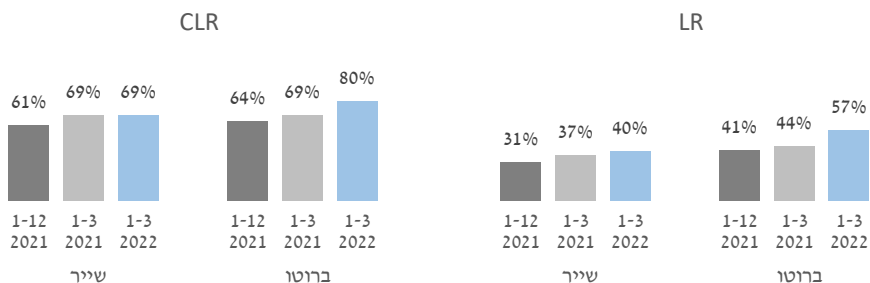
שיעור ה-Loss Ratio ו-Combined Loss Ratio בביטוח רכב רכוש:

2.6.7.3 ענפי רכוש ואחרים

לפירוט נוסף בנוגע לתוצאות ענף רכוש ואחרים ראו סעיף 2.5.1 לעיל.

שיעור ה-Loss Ratio ו-Combined Loss Ratio בענפי רכוש ואחרים:

2.6.7.4 ענפי חבויות אחרים

לפירוט נוסף בתוצאות ענפי חבויות אחרים ראו סעיפים 2.5.1 ו-2.5.2 לעיל.

2.6.7.5 ענף ביטוח אשראי למגורים המובטח במשכנתא

הפרמיות שהורווחו בביטוח אשראי למגורים המובטח במשכנתא אינן בגין מכירות חדשות, אלא בגין מכירות שבוצעו בעבר ואשר הפרמיות בגין מוכרות כפרמיה מורווחת בהתאם לתקופת הכיסוי. בענף ביטוח זה לא קיימים ל-EMI הסכמי ביטוח משנה.

2.6.8 חברות ביטוח בחו"ל

החברה הינה בעלת השליטה (בשיעור של 94%) ב-Interasco חברת ביטוח הפועלת ביוון ובעלת השליטה המלאה ב-Turk Nippon חברת ביטוח הפועלת בטורקיה ("חברות ביטוח בחו"ל"). עיסוקן של חברות הביטוח בחו"ל בתחומי הביטוח הכללי והבריאות.

לעניין הזרמת הון ל-Turk Nippon, ראו סעיף 2.5.8 לפרק 2 לדוח התקופתי.

2.6.9 תחום אשראי

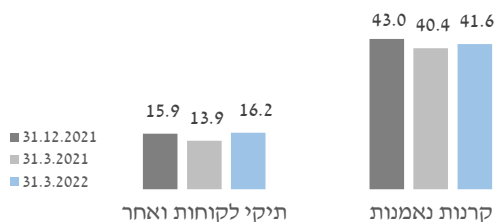
הנכסים המנוהלים ליום 31 במרץ 2022 וליום 31 במרץ 2021 המתייחסים לתחום האשראי מסתכמים בסך של כ-2.37 מיליארדי ש"ח וכ-1.74 מיליארדי ש"ח, בהתאמה.

2.6.10 תחום שוק ההון והשירותים הפיננסיים

נכסים המנוהלים עבור מבוטחים ועמיתים בקבוצה (מיליארדי ש"ח):

הנכסים המנוהלים בתיקי לקוחות כוללים נכסים פיננסיים שהונפקו על ידי הקבוצה ומנוהלים בתיקים

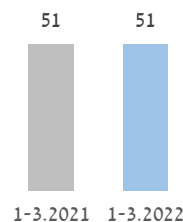
בתקופת הדוח הסתכמו ההכנסות במגזר שוק ההון והשירותים הפיננסיים בסך של כ-58 מיליוני ש"ח, בדומה לתקופה המקבילה אשתקד

סך הנכסים המנוהלים בקרנות הנאמנות ובתיקי לקוחות, אינם נכללים בדוחות הכספיים המאוחדים של החברה

נכסי קרנות נאמנות כוללים קרנות נאמנות, קרנות סל ופקדון

דמי ניהול מגזר פיננסיים (מיליוני ש"ח):

2.7 נזילות ומקורות מימון

2.7.1 תזרים מזומנים

סך תזרימי המזומנים נטו ששימשו לפעילות שוטפת הסתכם בתקופת הדוח לכ-1,147 מיליוני ש"ח. תזרימי המזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה הסתכמו בכ-174 מיליוני ש"ח. תזרימי המזומנים נטו ששימשו לפעילות מימון הסתכמו בכ-93 מיליוני ש"ח. השפעת התנודות בשער החליפין על יתרת המזומנים הסתכמה בסך חיובי של כ-50 מיליוני ש"ח. התוצאה של כל הפעילות הנ"ל מתבטאת בקיטון ביתרות המזומנים בסך של כ-1,364 מיליוני ש"ח.

2.7.2 נזילות מימון הפעילות

ככלל, החברה והחברות הבנות שלה מממנות את פעילותן השוטפת ממקורותיהן העצמאיים. במסגרת בחינת סיכון הנזילות נמצא כי משבר הקורונה לא השפיע באופן מהותי על נזילות החברה, איתנותה הפיננסית ומקורות המימון העומדים לרשותה.

2.8 דיבידנד

לפרטים אודות דיבידנד בסך של כ-300 מיליוני ש"ח ששולם בחודש אפריל 2022 - ראו באור 9(3) לדוחות הכספיים.

3 חשיפה לסיכונים שוק ודרכי ניהולם

בתקופת הדוח לא חלו שינויים מהותיים בחשיפה לסיכונים שוק של החברה ובדרכי ניהולם לעומת הדוח התקופתי.

4 היבטי ממשל תאגידי

לעניין חילוף מתוכנן של היועץ המשפטי ראו סעיף 2.1.3 לעיל.

5 גילוי בנושא יחס כושר פירעון כלכלי

הוראות לעניין יישום משטר כושר פירעון כלכלי:

על הראל ביטוח חל משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II וזאת בהתאם להוראות יישום שפורסמו בחודש יוני 2017 ועודכנו בחודש אוקטובר 2020 ("הוראות משטר כושר פירעון כלכלי").

הוראות משטר כושר פירעון כלכלי כוללות הוראות מעבר המאפשרות פריסה עד שנת 2032 של הגידול בעתודות בגין מוצרי ביטוח ארוכי טווח אשר נמכרו בעבר. בהתאם להוראות המעבר, חברת ביטוח רשאית, לאחר שקיבלה אישור הממונה, לכלול בחישוב עתודות הביטוח בתקופת הפריסה ניכוי מעתודת הביטוח ("הניכוי"). הניכוי מחושב, בהתאם להנחיות במכתב עקרונות הניכוי והוא מופחת החל משיעור של 100% בחישוב עתודות הביטוח ליום 31 בדצמבר 2019 ועד לשיעור של 0% בחישוב עתודות הביטוח ליום 31 בדצמבר 2032. ביום 18 במאי 2022 התקבל אישור הממונה לחישוב מחדש של הניכוי, המבוצע לפחות אחת לשנתיים. בנוסף, בתקופת המעבר מחושבת דרישת הון מוקטנת, שתלך ותגדל באופן הדרגתי עד לשנת 2023, על סוגים מסוימים של השקעות וכן מגבלת הכרה מקסימלית גבוהה יותר עבור הון רובד 2.

ביום 30 במאי 2022 פרסמה הראל ביטוח את דוח יחס כושר פירעון כלכלי בגין נתוני 31 בדצמבר 2021 באתר האינטרנט שלה (כתובת האתר: <https://www.harel-group.co.il/about/harel-group/harel/investor-relations/Pages/repayment-ability.aspx>).

עודף ההון של הראל ביטוח ליום 31 בדצמבר 2021, בהתאם להוראות המעבר הינו בסך של כ-7,637 מיליוני וללא התחשבות בהוראות המעבר הינו בסך של כ-2,028 מיליוני ש"ח.

יצוין כי למודל במתכונתו הנוכחית, רגישות גבוהה לשינויים במשתני שוק ואחרים, כגון שינויים בריבית, שינויים ברווחי השקעות, עדכוני הנחות אקטואריות ושינויים הקשורים בפעילות הראל ביטוח.

חישובי ההון הכלכלי הקיים וההון הנדרש מבוססים על תחזיות והנחות הנשענות, בעיקרן על ניסיון העבר, אשר אינם משקפים בהכרח את התוצאות העתידיות.

קביעת האומדן המיטבי התבססה על תחזיות, הערכות ואומדנים לאירועים עתידיים שהתממשותם אינה ודאית ואינם בשליטתה של החברה, ויש לראות בהם כ- "מידע צופה עתיד" כהגדרתו בסעיף 32א לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. יתכן כי תחזיות, הערכות ואומדנים אלו, כולם או חלקם, לא יתממשו או שיתממשו באופן שונה מכפי שהונח בחישוב דוח כושר פירעון, ולפיכך התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מכפי שנחזה.

יחס כושר פירעון כלכלי וסף הון:

להלן נתונים אודות יחס כושר פירעון וסף הון (MCR) ליום 31 בדצמבר 2021 בהתאם להוראות משטר כושר פירעון כלכלי. יחס כושר פירעון כלכלי מחושב בהתאם להוראות מעבר, במסגרתן נקבעה תקופת פריסה.

א. יחס כושר פירעון כלכלי

ליום 31 בדצמבר		
2020	2021	
(מבוקר)		
מיליוני ש"ח		
15,478	17,873	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
9,717	10,236	הון נדרש לכושר פירעון
5,761	7,637	עודף
159%	175%	יחס כושר פירעון כלכלי

השפעת פעולות הוניות מהותיות שהתרחשו בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסום דוח יחס כושר פירעון:

(46)	-	פדיון הון (*)
15,432	17,873	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
5,715	7,637	עודף הון
159%	175%	יחס כושר פירעון כלכלי

(*) ביום 31 למאי 2022 צפוי פדיון מוקדם של אג"ח סדרה ח' בסך של כ-239 מיליוני ש"ח. לפדיון זה אין השפעה על עודף ההון ויחס כושר פירעון כלכלי, מאחר ונכון ליום 31 בדצמבר 2021 קיימת יתרת הון משני לא מנוצלת של כ-360 מיליוני ש"ח מעבר למגבלת הון רובד 2.

מצב ההון של הראל ביטוח מושפע מההתפתחות העסקית השוטפת של הראל ביטוח, שינויים במשתני שוק, עדכון הנחות דמוגרפיות ותפעוליות, עדכוני מודל שוטפים ופעולות הוניות. למידע בדבר שינויים עיקריים שחלו בשנת 2021 לעומת מספרי השוואה ראו סעיף 2 בדוח יחס כושר פירעון כלכלי.

נתונים אלה בדבר יחס כושר הפירעון, בהתחשב בפעולות ההוניות, כפי שפורטו לעיל, אינם כוללים את השפעת הפעילות העסקית של הראל ביטוח לאחר 31 בדצמבר 2021, שינויים בתמהיל ובגודל ההשקעות וההתחייבויות הביטוחיות, השפעות אקסוגניות ושינויים רגולטוריים המשפיעים על הסביבה העסקית.

ב. סף הון (MCR)

ליום 31 בדצמבר		
2020	2021	
(מבוקר)		
מיליוני ש"ח		
2,429	2,735	סף הון (MCR)
11,105	13,302	הון עצמי לעניין סף הון

ג. מגבלות על חלוקת דיבידנד

בהתאם למכתב שפרסם הממונה בחודש אוקטובר 2017 ("המכתב"), חברת ביטוח תהיה רשאית לחלק דיבידנד רק אם לאחר ביצוע החלוקה יש לחברה יחס כושר פירעון לפי משטר כושר פירעון כלכלי בשיעור של לפחות 100%, כשהוא מחושב ללא התחשבות בהוראות המעבר ובכפוף ליעד יחס כושר פירעון שקבע דירקטוריון החברה. היחס האמור יחושב ללא ההקלה שניתנה בגין הפרש מקורי המיוחס לרכישת פעילות של קופות גמל וחברות מנהלות.

מדיניות הראל ביטוח היא להחזיק בסיס הון איתן להבטחת כושר הפירעון שלה ויכולתה לעמוד בהתחייבויותיה למבוטחים, לשמר את יכולתה להמשיך את פעילותה העסקית וכדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה. הראל ביטוח כפופה לדרישות ההון והרגולציה הנקבעת לעניין חלוקת דיבידנד.

ביום 30 בנובמבר 2020 אישר דירקטוריון הראל ביטוח את עדכון התכנית לניהול הון ונקבעו בשלב זה, כללי סף לחלוקת דיבידנד, הכוללים יחס כושר פירעון כלכלי מינימאלי, בהתחשב בהוראות הפריסה, בשיעור של 135% ויחס כושר פירעון מינימאלי, ללא התחשבות בהוראות בתקופת הפריסה בשיעור של 105%. ביום 28 בפברואר 2021 אישר דירקטוריון החברה מדיניות חלוקת דיבידנד לפיה החברה תחלק דיבידנד בשיעור של לפחות 30% מהרווח הכולל על פי הדוחות הכספיים המאוחדים השנתיים שלה. בנוסף, ביום 28 בפברואר 2021 אישר דירקטוריון הראל ביטוח מדיניות חלוקת דיבידנד לפיה הראל ביטוח תחלק דיבידנד בשיעור של לפחות 35% מהרווח הכולל על פי הדוחות הכספיים המאוחדים השנתיים של הראל ביטוח וזאת כל עוד הראל ביטוח תעמוד ביעדים המינימאליים ליחס כושר פירעון מבוסס סולבנסי 2. כללי הסף נועדו לאפשר להראל ביטוח התמודדות עם משברים מבלי לפגוע מהותית בפעילותה ובעמידתה בדרישות ההון החלות עליה. עם זאת, אין באמור כדי להבטיח שהראל ביטוח תעמוד בכללי הסף שנקבעו בכל עת.

ד. יחס כושר פירעון ללא יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה וללא התאמת תרחיש מניות

להלן נתונים על יחס כושר פירעון כלכלי של הראל ביטוח, כשהוא מחושב ללא הוראות המעבר ועל יעד יחס כושר פירעון שקבע דירקטוריון הראל ביטוח בהתייחס ליחס כושר הפירעון המחושב ללא התחשבות בהוראות בתקופת הפריסה ובהתאמת תרחיש מניות, כנדרש במכתב. יחס זה עומד ביחס כושר הפירעון הנדרש על פי המכתב.

ליום 31 בדצמבר		
2020	2021	
(מבוקר)		
מיליוני ש"ח		
12,206	14,336	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
11,583	12,308	הון נדרש לכושר פירעון (SCR)
623	2,028	עודף
105%	116%	יחס כושר פירעון (באחוזים)

השפעת פעולות הוניות מהותיות שהתרחשו בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסום דוח יחס כושר פירעון:

-	-	גיוס (פדיון) מכשירי הון (*)
12,206	14,336	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
623	2,028	עודף
105%	116%	יחס כושר פירעון (באחוזים)

סטאטוס ההון לאחר פעולות הוניות ביחס ליעד הדירקטוריון:

105%	105%	יעד יחס כושר הפירעון הכלכלי של הדירקטוריון
44	1,412	עודף הון ביחס ליעד (במיליוני ש"ח)

(*) ביום 31 למאי 2022 צפוי פדיון מוקדם אג"ח סדרה ח' בסך של כ-239 מיליוני ש"ח. לפדיון זה אין השפעה על ההון המשני המוכר.

ה. עליית עקום הריבית

עליית עקום הריבית חסרת הסיכון מתחילת השנה ועד 30 באפריל 2022 צפויה להגדיל בכ-24% את יחס כושר הפירעון בהתחשב בהוראות המעבר בתקופת הפריסה (כ-1.2 מיליארדי ש"ח השפעה על עודף ההון) ובכ-20% את יחס כושר הפירעון בחישוב מלא, ללא התחשבות בהוראות המעבר בתקופת הפריסה (כ-1.8 מיליארדי ש"ח השפעה על עודף ההון). יש לציין כי המידע המתואר לעיל אינו מהווה הערכה לגבי תוצאות יחס כושר הפירעון של הראל ביטוח. מידע זה הינו חלקי בלבד ואינו כולל מרכיבים אחרים והשפעות נוספות.

הדירקטוריון מביע תודתו לעובדי הקבוצה וסוכניה עבור הישגי הקבוצה

מישל סיבון	יאיר המבורגר
מנכ"ל	יו"ר הדירקטוריון

**הראל השקעות בביטוח
ושירותים פיננסים בע"מ**

תמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים

ליום 31 במרץ 2022

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ וחברות בנות שלה (להלן: "הקבוצה"), הכולל את הדוח על המצב הכספי התמציתי המאוחד ליום 31 במרץ 2022 ואת הדוחות התמציתיים המאוחדים על רווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 "דיווח כספי לתקופות ביניים", וכן הם אחראים לעריכת מידע כספי לתקופות ביניים אלו לפי פרק ד' של תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), התש"ל-1970, עד כמה שתקנות אלה חלות על תאגיד המאוחד חברות ביטוח ובכפוף לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

לא סקרנו את המידע הכספי התמציתי לתקופת הביניים של חברות שאוחדו אשר נכסיהן הכלולים באיחוד מהווים כ-4% מכלל הנכסים המאוחדים ליום 31 במרץ 2022, והכנסותיהן הכלולות באיחוד מהוות כ-1% מכלל ההכנסות המאוחדות לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. כמו כן, לא סקרנו את המידע הכספי התמציתי לתקופת הביניים של חברה מוחזקת המטופלת לפי שיטת השווי המאזני אשר ההשקעה בה הינה כ-140 מיליוני ש"ח ליום 31 במרץ 2022 וחלקה של הקבוצה ברווחיה הינו כ-2 מיליוני ש"ח לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. המידע הכספי התמציתי לתקופת הביניים של אותן חברות נסקר על ידי רואי חשבון אחרים שדוחות הסקירה שלהם הומצאו לנו ומסקנתנו, ככל שהיא מתייחסת לסכומים שנכללו בגין אותן חברות, מבוססת על דוחות הסקירה של רואי החשבון האחרים.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה (ישראל) 2410 של לשכת רואי חשבון ישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידור, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שנוודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו ועל דוחות הסקירה של רואי חשבון אחרים, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34.

בנוסף לאמור בפסקה הקודמת, בהתבסס על סקירתנו ועל דוחות הסקירה של רואי חשבון אחרים, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ממלא, מכל הבחינות המהותיות, אחר הוראות הגילוי לפי פרק ד' של תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), התש"ל-1970, עד כמה שתקנות אלה חלות על תאגיד המאוחד חברות ביטוח ובכפוף לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בבאור 7' למידע הכספי הנ"ל בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

סומך חייקין

רואי חשבון

2022 במאי 30

31 בדצמבר		31 במרץ		
2021	2021	2022	2022	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
2,244	1,837	2,257		נכסים
18	9	26		נכסים בלתי מוחשיים
2,667	2,597	2,768		נכסי מסים נדחים
1,380	1,368	1,385		הוצאות רכישה נדחות
1,385	1,314	1,574		רכוש קבוע
1,963	1,814	1,995		השקעות בחברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
2,269	2,071	2,331		נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
5,242	4,453	5,456		נדל"ן להשקעה אחר
2	74	5		נכסי ביטוח משנה
1,251	1,387	1,084		נכסי מסים שוטפים
1,452	1,529	1,741		חייבים ויתרות חובה
73,850	67,701	74,771		פרמיה לגבייה
				השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
				השקעות פיננסיות אחרות
13,579	11,625	13,141		נכסי חוב סחירים
16,629	15,731	17,682		נכסי חוב שאינם סחירים
2,508	1,697	2,757		מניות
3,595	3,091	3,868		אחרות
36,311	32,144	37,448		סך כל ההשקעות הפיננסיות האחרות
5,012	2,602	4,430		מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
2,625	2,079	1,843		מזומנים ושווי מזומנים אחרים
137,671	122,979	139,114		סך כל הנכסים
81,548	*73,110	81,726		סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה

* מוין מחדש

הבאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

31 בדצמבר		31 במרץ		
2021	2021	2022	2022	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
				הון והתחייבויות
				הון
359	359	359	359	הון מניות ופרמיה על מניות
(163)	(123)	(175)	(175)	מניות באוצר
1,373	1,075	1,077	1,077	קרנות הון
7,292	6,421	7,620	7,620	עודפים
8,861	7,732	8,881	8,881	סך כל ההון המיוחס לבעלים של החברה
32	31	33	33	זכויות שאינן מקנות שליטה
8,893	7,763	8,914	8,914	סך כל ההון
				התחייבויות
31,127	*29,596	31,152	31,152	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
80,516	*72,244	80,659	80,659	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
1,450	1,208	1,294	1,294	התחייבויות מסים נדחים
301	274	289	289	התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
46	15	89	89	התחייבויות מסים שוטפים
4,893	3,694	5,267	5,267	זכאים ויתרות זכות
10,445	8,185	11,450	11,450	התחייבויות פיננסיות
128,778	115,216	130,200	130,200	סך כל ההתחייבויות
137,671	122,979	139,114	139,114	סך כל ההון וההתחייבויות

* מוין מחדש

אריק פרץ
מנהל הכספים

מישל סיבוני
מנהל כללי

יאיר המבורגר
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות : 30 במאי 2022

הבאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ		
	2021	2022	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
15,272	3,671	4,511	פרמיות שהורווחו ברוטו
1,858	432	524	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
13,414	3,239	3,987	פרמיות שהורווחו בשייר
11,912	2,995	(433)	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
1,790	457	357	הכנסות מדמי ניהול
347	83	95	הכנסות מעמלות
11	-	7	הכנסות אחרות
27,474	6,774	4,013	סך כל ההכנסות
23,127	5,784	2,378	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
1,507	356	438	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
21,620	5,428	1,940	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
2,731	652	739	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
1,310	310	378	הוצאות הנהלה וכלליות
14	1	8	הוצאות אחרות
281	70	94	הוצאות מימון, נטו
25,956	6,461	3,159	סך כל ההוצאות
180	20	58	חלק החברה ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
1,698	333	912	רווח לפני מסים על ההכנסה
486	89	291	מסים על ההכנסה
1,212	244	621	רווח לתקופה
1,209	243	620	מיוחס ל:
3	1	1	בעלים של החברה
1,212	244	621	זכויות שאינן מקנות שליטה
5.65	1.13	2.89	רווח לתקופה
			רווח בסיסי ומדולל למניה (בש"ח)

הבאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ		
	2021	2022	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
1,212	244	621	רווח לתקופה
			פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח והפסד
920	161	(459)	שינוי נטו, בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
(461)	(176)	(68)	שינוי נטו, בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
51	8	19	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
(77)	17	22	הפרשי תרגום מטבע חוץ בגין פעילות חוץ
(166)	7	173	הטבת מס (מסים על ההכנסה) המתייחסים לנכסים פיננסיים זמינים למכירה
19	(6)	(5)	הטבת מס (מסים על ההכנסה) בגין פריטי רווח כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח והפסד
286	11	(318)	סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועבר או יועבר לרווח והפסד, נטו ממס
			פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלא יועברו לרווח והפסד
29	4	19	קרן הערכה מחדש לגבי פריטי רכוש קבוע
3	(5)	12	מדידה מחדש של תכנית הטבה מוגדרת
(9)	1	(7)	הטבת מס (מסים על ההכנסה) בגין פריטי רווח כולל אחר שלא יועברו לרווח והפסד
23	-	24	רווח כולל אחר לתקופה שלא יועבר לרווח והפסד, נטו ממס
309	11	(294)	סך רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה
1,521	255	327	סך כל הרווח הכולל לתקופה
			מיוחס ל:
1,518	254	326	בעלים של החברה
3	1	1	זכויות שאינן מקנות שליטה
1,521	255	327	סך הרווח הכולל לתקופה

הבאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות על השינויים בהון ביניים מאוחדים

מיוחס לבעלים של החברה											
סך כל ההון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	יתרת עודפים	קרן הון בגין שערך רכוש קבוע	קרן הון בגין עסקאות עם בעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	מניות באוצר	קרן הון בגין תשלום מבוסס מניות	קרן תרגום של פעילויות חוץ	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה	הון מניות ופרמיה	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2022 (בלתי מבוקר)											
8,893	32	8,861	7,292	321	(49)	(163)	6	(252)	1,347	359	יתרה ליום 1 בינואר 2022
621	1	620	620	-	-	-	-	-	-	-	הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה
(294)	*-	(294)	8	16	-	-	-	17	(335)	-	רווח לתקופה
327	1	326	628	16	-	-	-	17	(335)	-	רווח (הפסד) כולל אחר
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה											
(300)	-	(300)	(300)	-	-	-	-	-	-	-	עסקאות עם בעלים שנזקפו ישירות להון
6	-	6	-	-	-	-	6	-	-	-	דיבידנדים שחולקו
(12)	-	(12)	-	-	-	(12)	-	-	-	-	תשלום מבוסס מניות
8,914	33	8,881	7,620	337	(49)	(175)	12	(235)	1,012	359	רכישת מניות באוצר
יתרה ליום 31 במרץ 2022											

* קטן מ-1 מיליוני ש"ח

הבאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

מיוחס לבעלים של החברה											
סך כל ההון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	יתרת עודפים	קרן הון בגין שערך רכוש קבוע	קרן הון בגין עסקאות עם בעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	קרן הון בגין תשלום מבוסס מניות	קרן תרגום של פעילויות חוץ	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה	הון מניות ופרמיה		
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2021 (בלתי מבוקר)											
7,754	19	7,735	6,438	300	(49)	(123)	1	(194)	1,003	359	יתרה ליום 1 בינואר 2021
											הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה
244	1	243	243	-	-	-	-	-	-	-	רווח לתקופה
11	*-	11	(3)	3	-	-	-	11	-	-	רווח (הפסד) כולל אחר
255	1	254	240	3	-	-	-	11	-	-	סך כל הרווח הכולל לתקופה עסקאות עם בעלים שנזקפו ישירות להון
(257)	-	(257)	(257)	-	-	-	-	-	-	-	דיבידנד שחולק
11	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	זכויות שאינן מקנות שליטה בגין חברה מאוחדת שהוקמה
7,763	31	7,732	6,421	303	(49)	(123)	1	(183)	1,003	359	יתרה ליום 31 במרץ 2021

* קטן מ-1 מיליוני ש"ח

הבאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות על השינויים בהון ביניים מאוחדים (המשך)

מיוחס לבעלים של החברה											
סך כל ההון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	יתרת עודפים	קרן הון בגין שערך רכוש קבוע	קרן הון בגין עסקאות עם בעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	מניות באוצר	קרן הון בגין תשלום מבוסס מניות	קרן תרגום של פעילויות חוץ	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה	הון מניות ופרמיה	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021 (מבוקר)											
7,754	19	7,735	6,438	300	(49)	(123)	1	(194)	1,003	359	יתרה ליום 1 בינואר 2021
1,212	3	1,209	1,209	-	-	-	-	-	-	-	הרווח (ההפסד) הכולל לשנה
309	*-	309	2	21	-	-	-	(58)	344	-	רווח לשנה
1,521	3	1,518	1,211	21	-	-	-	(58)	344	-	רווח (הפסד) כולל אחר
											סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לשנה
											עסקאות עם בעלים שנזקפו ישירות להון
(357)	-	(357)	(357)	-	-	-	-	-	-	-	דיבידנד שחולק
5		5	-	-	-	-	5	-	-	-	תשלום מבוסס מניות
(40)	-	(40)	-	-	-	(40)	-	-	-	-	רכישת מניות באוצר
11	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	זכויות שאינן מקנות שליטה בגין חברה מאוחדת שהוקמה
(1)	(1)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	דיבידנד לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
8,893	32	8,861	7,292	321	(49)	(163)	6	(252)	1,347	359	יתרה ליום 31 בדצמבר 2021

* קטן מ-1 מיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ		נספח	
	2021	2022		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח		
				תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
1,655	(1,352)	(908)	א	לפני מסים על ההכנסה
(464)	(237)	(239)		מסים ששולמו
1,191	(1,589)	(1,147)		מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) שוטפת
				תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
(92)	-	-	ב	רכישת חברה מאוחדת שאוחדה לראשונה
-	-	(9)		השלמת תמורה בגין רכישת חברה מאוחדת שאוחדה לראשונה בשנת 2021
(104)	(30)	(90)		השקעה בחברות מוחזקות
44	11	6		תמורה מממוש השקעה בחברה מוחזקת המטופלת לפי שיטת השווי המאזני
(185)	-	-		מזומן ששולם במסגרת רכישת זכויות ניהול קופות גמל וקרנות פנסיה מפסגות
(49)	(12)	(7)		השקעה ברכוש קבוע
(305)	(70)	(76)		השקעה בנכסים בלתי מוחשיים
55	3	1		דיבידנד וריבית מחברה מוחזקת
4	1	1		תמורה מממוש רכוש קבוע ונכסים בלתי מוחשיים
(632)	(97)	(174)		מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה
				תזרימי מזומנים מפעילות מימון
931	-	-		תמורה בגין הנפקת כתבי התחייבות, נטו
(468)	-	-		פרעון כתבי התחייבות
(40)	-	(12)		רכישת מניות באוצר
531	-	41		אשראי לזמן קצר מתאגידים בנקאיים, נטו
375	-	-		קבלת הלוואות מתאגידים בנקאיים
(454)	-	(13)		פרעון הלוואות מתאגידים בנקאיים ואחרים
(36)	(8)	(9)		פרעון התחייבויות חכירה
(1)	-	-		דיבידנד לזכויות שאינן מקנות שליטה
(257)	(107)	(100)		דיבידנד לבעלי מניות החברה
581	(115)	(93)		מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) מימון
124	109	50		השפעת התנדדות בשער החליפין על יתרות המזומנים ושווי מזומנים עליה (ירידה) נטו במזומנים ושווי מזומנים
1,264	(1,692)	(1,364)		
6,373	6,373	7,637	ג	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
7,637	4,681	6,273	ד	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

* במהלך התקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2022 ביצעה הראל ביטוח השקעה שלא במזומן בשותפות כלולה (כנגד יתרת נכסי חוב שאינם סחירים) בסך של כ-20 מיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ		
	2021	2022	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
			נספח א' - תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
			<u>רווח לתקופה</u>
1,212	244	621	
			פריטים שאינם כרוכים בתזרימי מזומנים:
(180)	(20)	(58)	חלק החברה ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
(8,131)	(2,190)	1,474	הפסדים (רווחים) נטו מהשקעות פיננסיות עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
			<u>הפסדים (רווחים) נטו מהשקעות פיננסיות אחרות</u>
(312)	(82)	(146)	נכסי חוב סחירים
(216)	(42)	(140)	נכסי חוב שאינם סחירים
(299)	(112)	(87)	מניות
(626)	(49)	(23)	השקעות אחרות
(370)	518	(390)	שינוי בהתחייבויות פיננסיות
(125)	(3)	(29)	שינוי בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
(189)	(6)	(54)	שינוי בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה אחר
			<u>פחת והפחתות</u>
116	29	28	רכוש קבוע
206	43	63	נכסים בלתי מוחשיים
1,443	686	53	שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
10,683	2,471	143	שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
(349)	(120)	(219)	שינוי בנכסי ביטוח משנה
(173)	(86)	(103)	שינוי בהוצאות רכישה נדחות
5	-	6	הוצאות שכר בגין תשלום מבוסס מניות
486	89	291	הוצאות מסים על ההכנסה
			שינויים בסעיפים מאזניים אחרים:
			<u>השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה</u>
(36)	(9)	(3)	רכישת נדל"ן להשקעה
(976)	(1,113)	(2,181)	רכישות של השקעות פיננסיות
			<u>השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה אחר</u>
(16)	(5)	(8)	רכישת נדל"ן להשקעה
(1,012)	(1,004)	(382)	רכישות של השקעות פיננסיות
(72)	(190)	(295)	פרמיות לגבייה
(140)	-	118	חייבים ויתרות חובה
682	(400)	413	זכאים ויתרות זכות
44	(1)	-	התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
443	(1,596)	(1,529)	סך ההתאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
1,655	(1,352)	(908)	סך הכל תזרימי מזומנים שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) שוטפת

- (1) תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת כוללים רכישות ומכירות נטו של השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה, הנובעים מהפעילות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה
- (2) במסגרת הפעילות השוטפת הוצגה ריבית שהתקבלה בסכום של כ-244 מיליוני ש"ח (לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2021 סכום של כ-291 מיליוני ש"ח ולשנת 2021 סכום של כ-1,623 מיליוני ש"ח) וריבית ששולמה בסכום של כ-5 מיליוני ש"ח (לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2021 סכום של כ-0.5 מיליוני ש"ח ולשנת 2021 סכום של כ-180 מיליוני ש"ח)
- (3) במסגרת הפעילות השוטפת הוצג דיבידנד שהתקבל מהשקעות פיננסיות אחרות בסכום של כ-91 מיליוני ש"ח (לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2021 סכום של כ-135 מיליוני ש"ח ולשנת 2021 סכום של כ-730 מיליוני ש"ח)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ	
2021	2021	2022
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
(56)	-	-
(69)	-	-
(15)	-	-
(10)	-	-
(3)	-	-
(3)	-	-
(5)	-	-
(608)	-	-
(55)	-	-
(85)	-	-
(595)	-	-
1,098	-	-
305	-	-
(101)	-	-
9	-	-
(92)	-	-

נספח ב' - רכישת חברה מאוחדת שאוחדה לראשונה

נכסים והתחייבויות של החברה המאוחדת ליום הרכישה

מונטין שנוצר ברכישה		
עודף עלות - נכס בלתי מוחשי בגין קשרי לקוחות - שנוצר ברכישה		
עודף עלות - נכס בלתי מוחשי בגין מותג - שנוצר ברכישה		
נכסים בלתי מוחשיים אחרים		
נכסי מסים נדחים		
רכוש קבוע		
נדל"ן להשקעה אחר		
נכסי ביטוח משנה		
חייבים ויתרות חובה		
פרמיה לגביה		
השקעות פיננסיות אחרות		
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה		
זכאים ויתרות זכות		
מזומנים שנגרעו בשל רכישת חברה מאוחדת שאוחדה לראשונה		
מתוכם שולמו במהלך חודש פברואר 2022, בגין התאמת התמורה		
סך הכל מזומנים שנגרעו בשל רכישת חברה מאוחדת שאוחדה לראשונה		

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ	
2021	2021	2022
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
3,452	3,452	5,012
2,921	2,921	2,625
6,373	6,373	7,637
5,012	2,602	4,430
2,625	2,079	1,843
7,637	4,681	6,273

נספח ג - מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה

מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה	
מזומנים ושווי מזומנים אחרים	
יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה	

נספח ד - מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה	
מזומנים ושווי מזומנים אחרים	
יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה	

באור 1 - כללי

א. הישות המדווחת

הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ (להלן: "החברה") הינה חברה תושבת ישראל אשר התאגדה בישראל ומניותיה נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל אביב. כתובתה הרשמית של החברה היא רחוב אבא הלל סילבר 3, רמת גן.

החברה הינה חברת החזקות שעיקר החזקותיה הינן בחברות המאוחדות שהן חברות ביטוח ופיננסיים. תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים ליום 31 במרץ 2022 כוללת את אלה של החברה ושל החברות המאוחדות שלה (להלן: "הקבוצה"), וכן את זכויות החברה בחברות כלולות ובהסדרים משותפים.

תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים משקפת בעיקרה את הנכסים, ההתחייבויות והתוצאות של חברות הביטוח המאוחדות, ולפיכך נערכה במתכונת דומה למתכונת לפיה נערכים דוחות כספיים ביניים של חברות ביטוח.

באור 2 - בסיס עריכת הדוחות הכספיים

א. הצהרה על עמידה בתקני דיווח כספי בינלאומיים

תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים נערכה בהתאם ל-IAS 34, דיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם לדרישות הגילוי אשר נקבעו על ידי הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון (להלן: "הממונה") בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 (להלן: "חוק הפיקוח"), ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותה ביחד עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021 (להלן: "הדוחות השנתיים"). כמו כן, תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים נערכה בהתאם להוראות פרק ד' לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידים), התש"ל-1970, עד כמה שתקנות אלו חלות על תאגיד המאחד חברות ביטוח.

תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים אושרה לפרסום על ידי דירקטוריון החברה ביום 30 במאי 2022.

ב. שימוש באומדנים ושיקול דעת

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים בהתאם ל-IAS 34 ובהתאם לחוק הפיקוח והתקנות שהותקנו על פיו, נדרשת הנהלת הקבוצה להשתמש בשיקול דעת, בהערכות, אומדנים והנחות לרבות הנחות ואומדנים אקטואריים (להלן: "אומדנים"), אשר משפיעים על יישום המדיניות החשבונאית, ועל סכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה, בין היתר, עקב שינויים רגולטוריים שפורסמו או צפויים להתפרסם בתחומי הביטוח, הפנסיה והגמל ואשר קיימת אי וודאות באשר לאופן התאמתם והשלכותיהם. האומדנים העיקריים הכלולים בדוחות הכספיים מבוססים על הערכות אקטואריות וכן על הערכות שווי חיצוניות.

בעת גיבושם של אומדנים חשבונאים המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים של הקבוצה, נדרשת הנהלת החברה להניח הנחות באשר לנסיבות ואירועים הכרוכים באי ודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת החברה על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיצוניים ועל הנחות סבירות, לרבות ציפיות לעתיד, ככל שניתנות להערכה, בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן.

ההערכות ושיקול הדעת, בהם השתמשה הנהלה לצורך יישום המדיניות החשבונאית בהכנת תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים עקביים בעיקרם לאלה בהם השתמשה להכנת הדוחות השנתיים.

באור 2 - בסיס עריכת הדוחות הכספיים (המשך)

ג. מטבע פעילות ומטבע הצגה

תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים מוצגים בש"ח, שהינו מטבע הפעילות של החברה. המידע הכספי מוצג במיליוני ש"ח ועוגל למיליון הקרוב.

ד. סיווג או מיון מחדש

בחלק מהבאורים בוצעו מיונים מחדש בסכומים לא מהותיים של מספרי השוואה. למיונים מחדש כאמור לא הייתה השפעה על ההון ו/או על הרווח והפסד ו/או על הרווח הכולל של החברה.

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית

המדיניות החשבונאית של הקבוצה בתמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים אלה, הינה המדיניות שיושמה בדוחות השנתיים.

א. תקנים חדשים שטרם אומצו

תקן דיווח כספי בינלאומי IFRS 17, חוזי ביטוח (להלן: "התקן" או "IFRS 17")

בהמשך לאמור בבאור 3 יטו לדוחות השנתיים בנוגע לטיטוט "עדכון מפת הדרכים לאימוץ תקן חשבונאות בינלאומי מספר 17 (IFRS) – חוזי ביטוח" שפרסמה רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון ביום 5 בינואר 2022 (להלן: "טיטוט מפת הדרכים"), ביום 23 במאי 2022, פרסמה רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון את הנוסח הסופי של מפת הדרכים האמורה (להלן: "מפת הדרכים העדכנית").

מפת הדרכים העדכנית הותירה על כנו את מועד היישום לראשונה של IFRS 17 בישראל אשר יחול החל מתקופות רבעוניות ושנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2024 (בהתאם, מועד המעבר יחול ביום 1 בינואר 2023). עם זאת, מפת הדרכים העדכנית כוללת מספר מצומצם של עדכונים ביחס לטיטוט מפת הדרכים.

בהתאם למפת הדרכים העדכנית, בשנת 2023, במסגרת הדוחות הכספיים לרבעון השני ולדוח השנתי של שנת 2023, תידרשנה החברות לדווח, במסגרת באור ייעודי לדוחות הכספיים, דוחות עיקריים פרו-פורמה (לכל הפחות – דוח על המצב הכספי ודוח על הרווח הכולל, ללא מספרי השוואה) שיהיו ערוכים בהתאם להוראות IFRS 17 ו-IFRS 9 וזאת בהתאם למתכונת הגילוי המצורפת למפת הדרכים העדכנית. בנוסף, מפרטת מפת הדרכים העדכנית את צעדי ההיערכות ולוחות הזמנים המרכזיים שלדעת רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון נדרש לנקוט במטרה להבטיח את היערכותן של חברות הביטוח בישראל ליישום איכותי של התקן, בין היתר, בנוגע להתאמת מערכת המידע, השלמת גיבוש המדיניות החשבונאית והיערכות לדיווחים השונים הנדרשים, ביצוע מבדק כמותי לעניין שווי הוגן לקראת מועד המעבר, היערכות לחישוב תיאום הסיכון עבור סיכון לא פיננסי (RA) והיערכות לביקורת של רואי החשבון המבקרים.

החברה ממשיכה לבחון את ההשלכות של אימוץ התקנים האמורים על דוחותיה הכספיים ונערכת ליישום בלוח הזמנים האמור.

ב. עונתיות

1. ביטוח חיים, בריאות ופיננסיים

ההכנסות מפרמיות בביטוח חיים ובריאות אינן מתאפיינות בעונתיות. יחד עם זאת, עקב העובדה שההפקדות לביטוחי חיים נהנות מהטבות מס, חלק ניכר מהמכירות החדשות מתבצע בעיקר בסוף השנה. ההכנסות ממגזר השירותים הפיננסיים אינן מתאפיינות בעונתיות.

2. ביטוח כללי

מחזור ההכנסות מפרמיות ברוטו בביטוח כללי מתאפיין בעונתיות, הנובעת בעיקר מביטוח כלי רכב של קבוצות עובדים שונות וציי רכבים של עסקים, אשר תאריכי חידושם הם בדרך כלל בחודש ינואר וכן מפוליסות שונות של בתי עסק, אשר תאריכי חידושם הם בדרך כלל בינואר או באפריל. השפעתה של עונתיות זו על הרווח המדווח מנוטרלת באמצעות ההפרשה לפרמיה שטרם הורווחה.

במרכיבי ההוצאות האחרים, כגון תביעות, ובמרכיבי ההכנסות האחרים, כגון הכנסות מהשקעות, לא קיימת עונתיות מובהקת, ולכן גם לא קיימת עונתיות מובהקת ברווח.

באור 4 - מגזרי פעילות

באור מגזרי פעילות כולל מספר מגזרים המהווים יחידות עסקיות אסטרטגיות של הקבוצה. יחידות עסקיות אלה כוללות מגוון מוצרים ומנוהלות בנפרד לצורך הקצאת משאבים והערכת ביצועים. המוצרים בבסיס כל מגזר דומים בעיקרם לעניין מהותם, אופן הפצתם, תמהיל הלקוחות, מהות הסביבה המפקחת וכן במאפיינים כלכליים ודמוגרפים ארוכי טווח הנגזרים מחשיפה בעלת מאפיינים דומים לסיכונים ביטוחיים. כמו כן, לתוצאות תיק ההשקעות המוחזקים כנגד ההתחייבויות הביטוחיות עשויה להיות השפעה ניכרת על הרווחיות.

ביצועי המגזר נמדדים בהתבסס על רווחי המגזר לפני מסים על ההכנסה. תוצאות עסקאות בינחברתיות מבוטלות במסגרת ההתאמות לצורך עריכת תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים. הקבוצה פועלת במגזרים הבאים:

1. מגזר ביטוח חיים וחסכון לטווח ארוך

תחום זה כולל את הפעילות הביטוחית של הקבוצה בענפי ביטוחי החיים וכן את פעילות הקבוצה בניהול קרנות פנסיה וקופות גמל.

2. מגזר ביטוח בריאות

תחום זה כולל את הפעילות הביטוחית של הקבוצה בענפים מחלות ואשפוז, תאונות אישיות, סיעוד, עובדים זרים, נסיעות לחו"ל ושיניים. הפוליסות הנמכרות במסגרת ענפי ביטוח אלה מכסות את מגוון הנזקים הנגרמים למבוטח כתוצאה ממחלות ו/או מתאונות, לרבות מצב סיעודי וטיפול שניניים. פוליסות ביטוחי בריאות מוצעות הן לפרטים והן לקולקטיבים.

3. מגזר ביטוח כללי

מגזר זה מורכב מחמישה תתי תחומים:

רכב רכוש: כולל את פעילות הקבוצה במכירת פוליסות ביטוח בענף ביטוח רכב מנועי (להלן: "רכב רכוש"), המכסות נזקים הנגרמים לבעל רכב כתוצאה מתאונה ו/או גניבה ו/או את חבות בעל הרכב או הנהג לנזק רכוש שנגרם לצד שלישי בתאונה.

רכב חובה: כולל את פעילות הקבוצה בענף ביטוח לפי דרישת פקודת ביטוח רכב מנועי (נוסח חדש), התש"ל-1970 (להלן: "רכב חובה"), המכסה נזקי גוף כתוצאה משימוש ברכב מנועי בהתאם לחוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975.

ענפי חבויות אחרים: כולל את פעילות הקבוצה במכירת פוליסות המכסות את חבות המבוטח כלפי צד שלישי (למעט כיסוי חבויות בתחום רכב חובה כמתואר לעיל). במסגרת זו נכללים, בין היתר, ענפי הביטוח הבאים: ביטוח מפני אחריות מעבידים, ביטוח מפני אחריות כלפי צד שלישי, ביטוח אחריות מקצועית, ביטוח אחריות לדירקטורים ולנושאי משרה וביטוח מפני אחריות למוצרים פגומים.

ענפי רכוש ואחרים: תחום זה כולל את הפעילות הביטוחית של הקבוצה בכל ענפי הרכוש למעט רכב רכוש (כגון: ערבויות, דירות וכדומה).

עסקי ביטוח משכנתאות: תחום זה כולל את הפעילות הביטוחית בענף ביטוח אשראי למגורים המובטח במשכנתא (כענף בודד - Monoline). ביטוח זה נועד לתת שיפוי בגין הנזק הנגרם כתוצאה מאי פירעון של הלואות שניתנו כנגד שעבוד במשכון ראשון של נכס נדל"ן יחיד למגורים בלבד ולאחר מימוש הנכס המשמש כבטוחה להלוואות כאמור.

4. מגזר חברות ביטוח בחו"ל

מגזר חו"ל כולל את פעילות Interasco ו-Turk Nippon, חברות ביטוח בחו"ל שנמצאות בשליטת החברה.

5. מגזר שירותים פיננסיים

פעילות הקבוצה בשוק ההון והפיננסיים מתבצעת בהראל פיננסיים אחזקות בע"מ (להלן – "הראל פיננסיים"). הראל פיננסיים עוסקת, באמצעות חברות בשליטתה, בעיקר בפעילויות הבאות:

- ניהול קרנות נאמנות.
- ניהול תיקי ניירות ערך עבור לקוחות פרטיים, תאגידיים ולקוחות מוסדיים בשוקי ההון בארץ ובחו"ל.

6. לא מיוחס למגזרי פעילות ואחר

פעילויות אשר לא יוחסו למגזרי פעילות כוללות בעיקר פעילויות של סוכנויות ביטוח וכן את פעילות ההון בחברות הביטוח המאוחדות.

באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

א. מידע אודות מגזרים בני דוח

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2022 (בלתי מבוקר)

סה"כ	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות ואחר	שירותים פיננסיים	חברות ביטוח בחו"ל	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
4,511	(1)	-	-	91	1,014	1,407	2,000
524	(1)	-	-	20	378	81	46
3,987	-	-	-	71	636	1,326	1,954
(433)	(1)	*126	7	7	141	70	(783)
357	(1)	1	51	-	-	1	305
95	(20)	**28	-	4	67	5	11
7	-	-	-	-	-	-	7
4,013	(22)	155	58	82	844	1,402	1,494
2,378	(1)	-	-	94	785	430	1,070
438	(1)	-	-	10	263	134	32
1,940	-	-	-	84	522	296	1,038
739	(20)	***2	-	21	195	242	299
378	(2)	****37	44	6	16	88	189
8	-	-	1	-	2	-	5
94	-	59	1	-	8	19	7
3,159	(22)	98	46	111	743	645	1,538
58	-	39	-	-	13	4	2
912	-	96	12	(29)	114	761	(42)
(455)	-	(74)	-	(1)	(60)	(169)	(151)
457	-	****22	12	(30)	54	592	(193)
31,152	(5)	-	-	541	11,343	7,180	12,093
80,659	-	-	-	-	-	5,677	74,982

פרמיות שהורווחו ברוטו
 פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מדמי ניהול
 הכנסות מעמלות
 הכנסות אחרות
סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
 חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הוצאות אחרות
 הוצאות מימון, נטו
סך כל ההוצאות
 חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
 הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה
 התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
 התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

* סך הרווחים מהשקעות הינם בגין הנכסים העומדים כנגד ההון של הגופים המוסדיים בקבוצה
 ** הכנסות מעמלות כוללות עמלות המשולמות לסוכנויות ביטוח ובעלות הקבוצה. כ-20 מיליוני ש"ח מתוכן הינן עמלות המשולמות לסוכנויות אלו מגופים מוסדיים בקבוצה
 *** בגין פעילות סוכנויות הביטוח שהינן בעלות מלאה של הקבוצה
 **** מתוך סך הוצאות הנהלה וכלליות, סכום של כ-22 מיליוני ש"ח הינו בגין הוצאות סוכנויות ביטוח של הקבוצה
 ***** סך הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה בגין פעילות סוכנויות הביטוח של הקבוצה הסתכם לכ-3 מיליוני ש"ח

באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

א. מידע אודות מגזרים בני דוח (המשך)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2021 (בלתי מבוקר)

סה"כ	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות ואחר	שירותים פיננסיים	חברות ביטוח בחו"ל	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
3,671	(1)	-	-	118	826	1,282	1,446
432	(1)	-	-	22	296	72	43
3,239	-	-	-	96	530	1,210	1,403
2,995	(1)	*160	7	12	107	262	2,448
457	-	1	51	-	-	1	404
83	(18)	**25	-	4	59	4	9
6,774	(19)	186	58	112	696	1,477	4,264
5,784	(1)	-	-	92	690	1,370	3,633
356	(1)	-	-	15	201	109	32
5,428	-	-	-	77	489	1,261	3,601
652	(17)	***1	-	25	161	227	255
310	(1)	****22	39	7	9	76	158
1	(1)	-	1	1	-	-	-
70	-	43	1	-	16	7	3
6,461	(19)	66	41	110	675	1,571	4,017
20	-	11	-	-	6	2	1
333	-	131	17	2	27	(92)	248
9	-	34	-	(7)	15	(7)	(26)
342	-	*****165	17	(5)	42	(99)	222
29,596	(5)	-	-	618	9,868	¹ 7,390	11,725
72,244	-	-	-	-	-	¹ 5,404	66,840

פרמיות שהורווחו ברוטו
 פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מדמי ניהול
 הכנסות מעמלות
סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
 חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הוצאות אחרות
 הוצאות מימון, נטו
סך כל ההוצאות
 חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
 רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה
 התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
 התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

1 מוין מחדש
 * סך הרווחים מהשקעות הינם בגין הנכסים העומדים כנגד ההון של הגופים המוסדיים בקבוצה
 ** הכנסות מעמלות כוללות עמלות המשולמות לסוכנויות ביטוח בבעלות הקבוצה. כ-16 מיליוני ש"ח מתוכן הינן עמלות המשולמות לסוכנויות אלו מגופים מוסדיים בקבוצה
 *** בגין פעילות סוכנויות הביטוח שהינן בבעלות מלאה של הקבוצה
 **** מתוך סך הוצאות הנהלה וכלליות, סכום של כ-18 מיליוני ש"ח הינו בגין הוצאות של פעילות סוכנויות ביטוח של הקבוצה
 ***** סך הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה בגין פעילות סוכנויות הביטוח של הקבוצה הסתכם לכ-5 מיליוני ש"ח

באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

א. מידע אודות מגזרים בני דוח (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021 (מבוקר)

סה"כ	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות ואחר	שירותים פיננסיים	חברות ביטוח בחו"ל	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
15,272	(4)	-	-	441	3,584	5,364	5,887
1,858	(3)	-	-	82	1,285	307	187
13,414	(1)	-	-	359	2,299	5,057	5,700
11,912	(2)	*604	25	58	519	1,097	9,611
1,790	(1)	11	228	-	-	4	1,548
347	(71)	**101	-	16	243	19	39
11	-	-	1	-	-	-	10
27,474	(75)	716	254	433	3,061	6,177	16,908
23,127	(2)	-	-	398	3,216	4,966	14,549
1,507	(2)	-	-	41	892	453	123
21,620	-	-	-	357	2,324	4,513	14,426
2,731	(71)	***7	-	93	750	917	1,035
1,310	(3)	****185	167	22	39	292	608
14	-	1	4	3	-	-	6
281	-	225	5	1	(11)	45	16
25,956	(74)	418	176	476	3,102	5,767	16,091
180	-	99	-	-	40	21	20
1,698	(1)	397	78	(43)	(1)	431	837
465	-	202	-	(25)	112	104	72
2,163	(1)	****599	78	(68)	111	535	909
31,127	(5)	-	-	512	10,991	7,683	11,946
80,516	-	-	-	-	-	5,786	74,730

פרמיות שהורווחו ברוטו
 פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מדמי ניהול
 הכנסות מעמלות
 הכנסות אחרות
סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
 חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הוצאות אחרות
 הוצאות (הכנסות) מימון, נטו
סך כל ההוצאות
 חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
 רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה
 התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
 התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

* סך הרווחים מהשקעות הינם בגין הנכסים העומדים כנגד ההון של הגופים המוסדיים בקבוצה
 ** הכנסות מעמלות כוללות עמלות המשולמות לסוכנויות ביטוח בבעלות הקבוצה. כ-71 מיליוני ש"ח מתוכן הינן עמלות המשולמות לסוכנויות אלו מגופים מוסדיים בקבוצה
 *** בגין פעילות סוכנויות הביטוח שהינן בבעלות מלאה של הקבוצה
 **** מתוך סך הוצאות הנהלה וכלליות, סכום של כ-77 מיליוני ש"ח הינו בגין הוצאות של פעילות סוכנויות ביטוח של הקבוצה
 ***** סך הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה בגין פעילות סוכנויות הביטוח של הקבוצה הסתכם לכ-14 מיליוני ש"ח

באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2022 (בלתי מבוקר)

רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים*	ענפי חבויות אחרים**	ביטוח משכנתאות	סה"כ
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
246	383	385	469	(1)	1,482
41	25	293	154	-	513
205	358	92	315	(1)	969
44	101	29	161	(2)	333
161	257	63	154	1	636
54	12	8	62	5	141
-	2	50	15	-	67
215	271	121	231	6	844
176	299	171	146	(7)	785
25	30	146	62	-	263
151	269	25	84	(7)	522
31	62	65	37	-	195
5	4	3	2	2	16
1	1	-	-	-	2
3	1	-	4	-	8
191	337	93	127	(5)	743
5	1	-	7	-	13
29	(65)	28	111	11	114
(24)	(5)	(2)	(26)	(3)	(60)
5	(70)	26	85	8	54
3,550	878	1,149	5,577	189	11,343
2,984	808	219	3,490	189	7,690

פרמיות ברוטו
 פרמיות ביטוח משנה
פרמיות בשייר
 שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
 פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מעמלות
סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו
 חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הוצאות אחרות
 הוצאות מימון, נטו
סך כל ההוצאות (ההכנסות)
 חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
 הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 במרץ 2022
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 31 במרץ 2022

* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אובדן רכוש ומקיף דירות אשר הפעילות בגינם מהווה 75% מסך הפרמיות בענפים אלו
 ** ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 80% מסך הפרמיות בענפים אלו

באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2021 (בלתי מבוקר)

רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים*	ענפי חבויות אחרים**	ביטוח משכנתאות	סה"כ
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
202	339	313	410	(1)	1,263
2	5	241	123	-	371
200	334	72	287	(1)	892
70	128	19	148	(3)	362
130	206	53	139	2	530
38	7	5	53	4	107
-	1	47	11	-	59
168	214	105	203	6	696
165	153	113	269	(10)	690
2	2	93	104	-	201
163	151	20	165	(10)	489
23	44	61	33	-	161
2	1	3	2	1	9
6	1	-	9	-	16
194	197	84	209	(9)	675
2	-	-	4	-	6
(24)	17	21	(2)	15	27
6	1	-	8	-	15
(18)	18	21	6	15	42
2,582	640	991	5,429	226	9,868
2,512	628	177	3,427	226	6,970

פרמיות ברוטו
פרמיות ביטוח משנה
פרמיות בשייר
שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
פרמיות שהורווחו בשייר
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מעמלות
סך כל ההכנסות
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות מימון, נטו
סך כל ההוצאות (ההכנסות)
חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 במרץ 2021
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 31 במרץ 2021

* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אובדן רכוש ומקיף דירות אשר הפעילות בגינם מהווה 78% מסך הפרמיות בענפים אלו
** ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 81% מסך הפרמיות בענפים אלו

באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021 (מבוקר)

רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים*	ענפי חבויות ואחרים**	ביטוח משכנתאות	סה"כ
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
620	953	1,119	1,001	(3)	3,690
19	19	881	412	-	1,331
601	934	238	589	(3)	2,359
32	11	8	17	(8)	60
569	923	230	572	5	2,299
192	34	28	249	16	519
1	5	182	55	-	243
762	962	440	876	21	3,061
796	806	441	1,205	(32)	3,216
22	19	370	481	-	892
774	787	71	724	(32)	2,324
108	236	245	161	-	750
10	11	9	6	3	39
(4)	(1)	-	(6)	-	(11)
888	1,033	325	885	(29)	3,102
15	3	1	21	-	40
(111)	(68)	116	12	50	(1)
42	7	3	57	3	112
(69)	(61)	119	69	53	111
3,499	760	1,028	5,507	197	10,991
2,952	706	188	3,426	197	7,469

פרמיות ברוטו
 פרמיות ביטוח משנה
פרמיות בשייר
 שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
 פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מעמלות
סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו
 חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הכנסות מימון, נטו
סך כל ההוצאות (ההכנסות)
 חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
 רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 בדצמבר 2021
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 31 בדצמבר 2021

* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אובדן רכוש ומקיף דירות אשר הפעילות בגינם מהווה 78% מסך הפרמיות בענפים אלו
 ** ענפי חבויות ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 73% מסך הפרמיות בענפים אלו

באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

ג. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2021 (בלתי מבוקר)				לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2022 (בלתי מבוקר)			
גמל	פנסיה	ביטוח חיים	סה"כ	גמל	פנסיה	ביטוח חיים	סה"כ
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
-	-	-	1,446	-	-	2,000	2,000
-	-	-	43	-	-	46	46
-	-	-	1,403	-	-	1,954	1,954
1	1	1	2,448	(783)	(785)	(785)	(783)
71	103	84	404	131	103	131	305
-	-	-	9	11	-	11	11
-	-	-	-	7	-	7	7
72	104	85	4,264	131	104	1,318	1,494
1	4	3	3,633	1,065	4	1,065	1,070
-	-	-	32	32	-	32	32
1	4	3	3,601	1,033	4	1,033	1,038
27	33	28	255	239	33	239	299
30	44	36	158	115	44	115	189
1	4	-	-	-	4	-	5
-	1	-	3	6	1	6	7
59	86	67	4,017	1,393	86	1,393	1,538
-	-	-	1	2	-	2	2
13	18	18	248	(73)	18	(73)	(42)
(3)	(3)	-	(26)	(145)	(3)	(145)	(151)
10	15	18	222	(218)	15	(218)	(193)

פרמיות שהורווחו ברוטו
 פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייך
 רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מדמי ניהול
 הכנסות מעמלות
 הכנסות אחרות
סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
 חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייך
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הוצאות אחרות
 הוצאות מימון, נטו
סך כל ההוצאות
 חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
 הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה

באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

ג. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021 (מבוקר)			
גמל	פנסיה	ביטוח חיים	סה"כ
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
-	-	5,887	5,887
-	-	187	187
-	-	5,700	5,700
1	3	9,607	9,611
260	372	916	1,548
-	-	39	39
-	-	10	10
261	375	16,272	16,908
2	14	14,533	14,549
-	-	123	123
2	14	14,410	14,426
102	128	805	1,035
87	139	382	608
2	4	-	6
-	1	15	16
193	286	15,612	16,091
-	-	20	20
68	89	680	837
-	2	70	72
68	91	750	909

פרמיות שהורווחו ברוטו

פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה

פרמיות שהורווחו בשייר

רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון

הכנסות מדמי ניהול

הכנסות מעמלות

הכנסות אחרות

סך כל ההכנסות

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה,

ברוטו

חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין

חוזי ביטוח

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה

בשייר

עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות

הוצאות הנהלה וכלליות

הוצאות אחרות

הוצאות מימון, נטו

סך כל ההוצאות

חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני

רווח לפני מסים על ההכנסה

רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה

סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

ג. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

פירוט התוצאות לפי סוגי הפוליסות

סה"כ	פוליסות ללא מרכיב חסכון		פוליסות הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה			
	סיכון הנמכר כפוליסה בודדת	פרט	משנת 2004		עד שנת 2003	עד שנת 1990 (1)
			תלוי תשואה	שאינו תלוי תשואה		
	קבוצתי		מיליוני ש"ח			
2,002	32	349	1,388	-	215	18
(2)						
2,000						
1,383	-	-	1,383	-	-	-
(27)	-	-	93	(68)	38	(90)
1,378	31	195	974	21	(52)	209
(313)	-	-	(314)	1	-	-
(218)	(6)	(51)	23	(72)	(17)	(95)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2022 (בלתי מבוקר)

פרמיות ברוטו
פרמיות בגין סכומים המופקדים בחברה מאוחדת במסגרת תכנית הטבה מוגדרת לעובדי

סך הכל

תקבולים בגין חוזי השקעה שנוקפו ישירות לעתודות ביטוח

מרווח פיננסי כולל דמי ניהול - במונחי רווח כולל (2)

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה

סך כל הרווח (ההפסד) הכולל מעסקי ביטוח חיים

(1) המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) הם בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בחלקם באגרות חוב מיועדות

(2) המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול השקעות. המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על ההכנסות מהשקעות בפועל לשנת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לשנה כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת. לעניין זה, הכנסות מהשקעות כוללות גם את השינוי בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנוקף לדוח על הרווח הכולל. בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח

באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

ג. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח (המשך)

פירוט התוצאות לפי סוגי הפוליסות (המשך)

סה"כ	פוליסות ללא מרכיב חסכון		פוליסות הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה			
	סיכון הנמכר כפוליסה בודדת		משנת 2004		עד שנת 2003	עד שנת 1990 (1)
	קבוצתי	פרט	תלוי תשואה	שאינו תלוי תשואה		
			מיליוני ש"ח			
1,448	34	309	870	-	214	21
(2)						
1,446						
687	-	-	673	14	-	-
281	-	-	88	9	170	14
3,168	38	149	1,619	6	1,235	121
461	-	-	457	4	-	-
189	(7)	26	13	5	143	9

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2021 (בלתי מבוקר)

פרמיות ברוטו
פרמיות בגין סכומים המופקדים בחברה מאוחדת במסגרת תכנית הטבה מוגדרת לעובדי הקבוצה

סך הכל

תקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו ישירות לעתודות ביטוח

מרווח פיננסי כולל דמי ניהול - במונחי רווח כולל (2)

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה

סך כל הרווח (ההפסד) הכולל מעסקי ביטוח חיים

(1) המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) הם בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בחלקם באגרות חוב מיועדות

(2) המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול השקעות. המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על ההכנסות מהשקעות בפועל לשנת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לשנה כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת. לעניין זה, הכנסות מהשקעות כוללות גם את השינוי בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנזקף לדוח על הרווח הכולל. בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח

באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

ג. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

פירוט התוצאות לפי סוגי הפוליסות (המשך)

סה"כ	פוליסות ללא מרכיב חסכון		פוליסות הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה			
	סיכון הנמכר כפוליסה בודדת	פרט	משנת 2004		עד שנת 2003	עד שנת 1990 (1)
			תלוי תשואה	שאינו תלוי תשואה		
	קבוצתי		מיליוני ש"ח			
5,895	140	1,296	3,524	-	857	78
(8)						
5,887						
3,939	-	-	3,925	14	-	-
1,105	-	-	370	76	542	117
12,761	108	684	6,752	47	4,490	680
1,772	-	-	1,767	5	-	-
750	27	119	48	75	407	74

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021 (מבוקר)

פרמיות ברוטו
פרמיות בגין סכומים המופקדים בחברה מאוחדת במסגרת תכנית הטבה מוגדרת לעובדי הקבוצה

סך הכל

תקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו ישירות לעתודות ביטוח

מרווח פיננסי כולל דמי ניהול - במונחי רווח כולל (2)

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה

סך כל הרווח הכולל מעסקי ביטוח חיים

(1) המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) הם בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בחלקם באגרות חוב מיועדות

(2) המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול השקעות. המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על ההכנסות מהשקעות בפועל לשנת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לשנה כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת. לעניין זה, הכנסות מהשקעות כוללות גם את השינוי בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנזקק לדוח על הרווח הכולל. בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח

באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

ד. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח בריאות

פירוט התוצאות לפי סוגי הפוליסות

סה"כ	בריאות אחר *		סיעודי	
	ז"ק **	ז"א **	קבוצתי	פרט
מיליוני ש"ח				
1,412	103	697	419	193
430	81	498	371	(520)
592	(8)	(14)	(25)	639

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2022 (בלתי מבוקר)

פרמיות ברוטו

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו

סך כל הרווח (ההפסד) הכולל מעסקי ביטוח בריאות

סה"כ	בריאות אחר *		סיעודי	
	ז"ק ***	ז"א ***	קבוצתי	פרט
מיליוני ש"ח				
1,276	66	641	380	189
1,370	59	385	583	343
(99)	(1)	74	(39)	(133)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2021 (בלתי מבוקר)

פרמיות ברוטו

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו

סך כל הרווח (ההפסד) הכולל מעסקי ביטוח בריאות

* מתוך זה פרמיות פרט בסך של כ-495 מיליוני ש"ח לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2022 (פרמיות פרט בסך של כ-430 מיליוני ש"ח לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2021) ופרמיות קבוצתיות בסך של כ-305 מיליוני ש"ח לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2022 (פרמיות קבוצתיות בסך של כ-277 מיליוני ש"ח לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2021)

** הכיסוי המהותי ביותר הכלול בבריאות אחר לז"א הינו הוצאות רפואיות ובבריאות אחר לז"ק הינו נסיעות לחו"ל

*** הכיסוי המהותי ביותר הכלול בבריאות אחר לז"א הינו הוצאות רפואיות ובבריאות אחר לז"ק הינו עובדים זרים

באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

ד. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח בריאות (המשך)

פירוט התוצאות לפי סוגי הפוליסות (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021 (מבוקר)

סה"כ	בריאות אחר *		סיעודי	
	ז"ק **	ז"א **	קבוצתי	פרט
	מיליוני ש"ח			
5,369	379	2,650	1,577	763
4,966	271	1,459	2,232	1,004
535	11	544	(70)	50

פרמיות ברוטו

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו

סך כל הרווח (ההפסד) הכולל מעסקי ביטוח בריאות

* מתוך זה פרמיות פרט בסך של כ-1,888 מיליוני ש"ח ופרמיות קבוצתיות בסך של כ-1,141 מיליוני ש"ח

** הכיסוי המהותי ביותר הכלול בבריאות אחר לז"א הינו הוצאות רפואיות ובבריאות אחר לז"ק הינו נסיעות לחו"ל

באור 5 - מסים על ההכנסה

שיעורי המס החלים על הכנסות של חברות הקבוצה

המסים השוטפים לתקופה המדווחת מחושבים בהתאם לשיעורי המס להלן.

שיעורי המס הסטטוטוריים החלים על מוסדות כספיים ובכללם על חברות הבנות של החברה שהינם מוסדות כספיים, החל משנת 2018 ואילך הינם כדלקמן: מס חברות בשיעור 23%, מס רווח בשיעור 17% דהיינו מס בשיעור משוקלל של 34.19%.

באור 6 - מכשירים פיננסיים

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

1. להלן פירוט הנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה, המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד:

ליום 31 בדצמבר		ליום 31 במרץ		
2021	2021	2022	2021	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
1,963	1,814	1,995		נדל"ן להשקעה
				השקעות פיננסיות
				נכסי חוב סחירים
21,155	20,852	21,401		נכסי חוב שאינם סחירים (*)
15,977	15,165	15,720		מניות
17,393	14,932	17,612		השקעות פיננסיות אחרות
19,325	16,752	20,038		סך הכל השקעות פיננסיות
73,850	67,701	74,771		מזומנים ושווי מזומנים
5,012	2,602	4,430		אחר
723	***993	530		סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה*
81,548	73,110	81,726		זכאים ויתרות זכות
582	507	528		התחייבויות פיננסיות**
61	268	120		התחייבויות פיננסיות בגין חוזים תלויי תשואה
643	775	648		
				(*) מתוכם נכסי חוב שנמדדים בעלות מתואמת
413	449	415		שווי הוגן של נכסי חוב שנמדדים בעלות מתואמת
485	512	466		

* כולל נכסים נטו (נכסים בניכוי התחייבויות פיננסיות) בסך של כ-5,050 מיליוני ש"ח, כ-4,831 מיליוני ש"ח וכ-5,153 מיליוני ש"ח לימים 31 במרץ 2022 ו-2021 וליום 31 בדצמבר 2021, בהתאמה, בגין התחייבות הנובעת מתיק סיעוד קבוצתי, בו מרבית סיכוני ההשקעה אינם מוטלים על המבטח

** בעיקר נגזרים וחוזים עתידיים

*** מוין מחדש

באור 6 - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

הטבלה שלהלן מציגה ניתוח של הנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד. הרמות השונות הוגדרו באופן הבא:

- רמה 1 - שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש במחירים מצוטטים (לא מתואמים) בשוק פעיל למכשירים זהים.
- רמה 2 - שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים נצפים, במישרין או בעקיפין, שאינם כלולים ברמה 1 לעיל.
- רמה 3 - שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים שאינם מבוססים על נתוני שוק נצפים.

ליום 31 במרץ 2022 (בלתי מבוקר)				
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
18,861	2,540	-	21,401	נכסי חוב סחירים
-	14,606	699	15,305	נכסי חוב שאינם סחירים
14,670	181	2,761	17,612	מניות
11,612	304	8,122	20,038	אחרות
45,143	17,631	11,582	74,356	סך הכל

ליום 31 במרץ 2021 (בלתי מבוקר)				
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
17,823	3,029	-	20,852	נכסי חוב סחירים
-	13,755	961	14,716	נכסי חוב שאינם סחירים
12,237	71	2,624	14,932	מניות
11,126	75	5,551	16,752	אחרות
41,186	16,930	9,136	67,252	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2021 (מבוקר)				
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
18,584	2,571	-	21,155	נכסי חוב סחירים
-	14,640	924	15,564	נכסי חוב שאינם סחירים
14,688	145	2,560	17,393	מניות
11,508	579	7,238	19,325	אחרות
44,780	17,935	10,722	73,437	סך הכל

באור 6 - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

3. נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2022 (בלתי מבוקר)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד			
נכסי חוב שאינם סחירים	מניות	אחרות	סה"כ
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
924	2,560	7,238	10,722
8	78	527	613
(11)	(19)	(79)	(109)
113	169	585	867
-	(27)	(141)	(168)
(300)	-	(8)	(308)
(35)	-	-	(35)
699	2,761	8,122	11,582
(3)	77	525	599

יתרה ליום 1 בינואר 2022

סך הרווחים (ההפסדים) שהוכרו:

ברוח והפסד (*)

תקבולי ריבית ודיבידנד

רכישות

מכירות

פדיונות

העברות מתוך רמה 3*

יתרה ליום 31 במרץ 2022

(*) מתוכם סך הרווחים (הפסדים) לתקופה שטרם מומשו בגין נכסים פיננסיים המוחזקים נכון ליום 31 במרץ 2022

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2021 (בלתי מבוקר)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד			
נכסי חוב שאינם סחירים	מניות	אחרות	סה"כ
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
1,047	2,442	4,993	8,482
42	216	415	673
(15)	(7)	(81)	(103)
156	88	396	640
-	(115)	(163)	(278)
(255)	-	(9)	(264)
(14)	-	-	(14)
961	2,624	5,551	9,136
37	183	400	620

יתרה ליום 1 בינואר 2021

סך הרווחים (ההפסדים) שהוכרו:

ברוח והפסד (*)

תקבולי ריבית ודיבידנד

רכישות

מכירות

פדיונות

העברות מתוך רמה 3*

יתרה ליום 31 במרץ 2021

(*) מתוכם סך הרווחים לתקופה שטרם מומשו בגין נכסים פיננסיים המוחזקים נכון ליום 31 במרץ 2021

* בגין ניירות ערך שדירוגם השתנה

באור 6 - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

3. נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021 (מבוקר)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד			
ס"כ	אחרות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
8,482	4,993	2,442	1,047
1,421	1,092	296	33
(832)	(488)	(302)	(42)
3,382	2,298	462	622
(708)	(619)	(89)	-
(758)	(38)	-	(720)
(265)	-	(249)	(16)
<u>10,722</u>	<u>7,238</u>	<u>2,560</u>	<u>924</u>
<u>1,266</u>	<u>1,075</u>	<u>185</u>	<u>6</u>

יתרה ליום 1 בינואר 2021

סך הרווחים (ההפסדים) שהוכרו :

ברוח והפסד (*)

תקבולי ריבית ודיבידנד

רכישות

מכירות

פדיונות

העברות מתוך רמה 3 *

יתרה ליום 31 בדצמבר 2021

(*) מתוכם סך הרווחים לתקופה שטרם מומשו בגין נכסים פיננסיים המוחזקים נכון ליום 31 בדצמבר 2021

* בגין ניירות ערך שדירוגם השתנה

באור 6 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות

1. נכסי חוב שאינם סחירים והשקעות מוחזקות לפידיון - ערך בספרים לעומת שווי הוגן

ליום 31 בדצמבר (מבוקר)			ליום 31 במרץ (בלתי מבוקר)		
שווי הוגן			ערך בספרים		
2021	2021	2022	2021	2021	2022
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
7,023	7,244	6,812	4,779	5,215	4,895
8,638	8,555	8,630	7,625	7,540	7,896
4,279	3,475	4,935	4,225	2,976	4,891
19,940	19,274	20,377	16,629	15,731	17,682
הלוואות וחייבים:					
אגרות חוב מיועדות					
נכסי חוב שאינם סחירים שאינם ניתנים להמרה, למעט פיקדונות בבנקים (*)					
פיקדונות בבנקים					
סך כל נכסי חוב שאינם סחירים					
השקעות המוחזקות לפידיון:					
נכסי חוב סחירים שאינם ניתנים להמרה					
14	29	15	14	27	14
14	29	15	14	27	14
19,954	19,303	20,392	16,643	15,758	17,696
סך הכל					
ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)					
			37	55	36
(*) מתוכם נכסי חוב שנמדדים בשווי הוגן					
			3,152	*1,524	3,770

* מוין מחדש

באור 6 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

הטבלה להלן מציגה ניתוח של המכשירים הפיננסיים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס עיתי, תוך שימוש בשיטת הערכה בהתאם לרמות השווי ההוגן בהיררכיה. להגדרת הרמות ראו באור 6א(2).

ליום 31 במרץ 2022 (בלתי מבוקר)				
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
12,465	662	-	13,127	נכסי חוב סחירים
-	3,770	-	3,770	נכסי חוב שאינם סחירים
2,226	82	449	2,757	מניות
807	283	2,778	3,868	אחרות
15,498	4,797	3,227	23,522	סך הכל

ליום 31 במרץ 2021 (בלתי מבוקר)				
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
10,828	770	-	11,598	נכסי חוב סחירים
-	*1,524	-	1,524	נכסי חוב שאינם סחירים
1,202	162	333	1,697	מניות
1,089	69	1,933	3,091	אחרות
13,119	2,525	2,266	17,910	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2021 (מבוקר)				
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
12,874	691	-	13,565	נכסי חוב סחירים
-	3,152	-	3,152	נכסי חוב שאינם סחירים
2,017	80	411	2,508	מניות
885	294	2,416	3,595	אחרות
15,776	4,217	2,827	22,820	סך הכל

*מויך מחדש

באור 6 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

3. נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2022 (בלתי מבוקר)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח		
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד ונכסים זמינים למכירה		
מניית	אחרות	סה"כ
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
411	2,416	2,827
-	23	23
37	274	311
-	(26)	(26)
3	169	172
(2)	(76)	(78)
-	(2)	(2)
449	2,778	3,227
-	23	23

יתרה ליום 1 בינואר 2022

סך הרווחים (ההפסדים) שהוכרו:

ברוח והפסד (*)

ברוח כולל אחר

תקבולי ריבית ודיבידנד

רכישות

מכירות

פדיונות

יתרה ליום 31 במרץ 2022

(*) מתוכם סך הרווחים לתקופה שטרם מומשו בגין נכסים פיננסיים

המוחזקים נכון ליום 31 במרץ 2022

באור 6 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

3. נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2021 (בלתי מבוקר)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח		
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד ונכסים זמינים למכירה		
מניית	אחרות	סה"כ
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
292	1,779	2,071
51	85	136
32	60	92
(49)	(23)	(72)
24	118	142
(17)	(81)	(98)
-	(5)	(5)
<u>333</u>	<u>1,933</u>	<u>2,266</u>
<u>46</u>	<u>56</u>	<u>102</u>

יתרה ליום 1 בינואר 2021

סך הרווחים (ההפסדים) שהוכרו:

ברוח והפסד (*)

ברוח כולל אחר

תקבולי ריבית ודיבידנד

רכישות

מכירות

פדיונות

יתרה ליום 31 במרץ 2021

(*) מתוכם סך הרווחים לתקופה שטרם מומשו בגין נכסים פיננסיים

המוחזקים נכון ליום 31 במרץ 2021

באור 6 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

3. נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021 (מבוקר)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח		
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד ונכסים זמינים למכירה		
מניית	אחרות	סה"כ
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
292	1,779	2,071
47	150	197
20	168	188
(51)	(154)	(205)
146	701	847
-	(209)	(209)
-	(19)	(19)
(43)	-	(43)
411	2,416	2,827
42	120	162

יתרה ליום 1 בינואר 2021

סך הרווחים (ההפסדים) שהוכרו:

ברוח והפסד (*)

ברוח כולל אחר

תקבולי ריבית ודיבידנד

רכישות

מכירות

פדיונות

העברות מתוך רמה 3*

יתרה ליום 31 בדצמבר 2021

(*) מתוכם סך הרווחים לתקופה שטרם מומשו בגין נכסים פיננסיים המוחזקים נכון ליום 31 בדצמבר 2021

* בגין ניירות ערך שדירוגם השתנה

באור 6 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. התחייבויות פיננסיות

1. התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת - ערך בספרים לעומת שווי הוגן

ליום 31 בדצמבר (מבוקר)	ליום 31 במרץ		ליום 31 בדצמבר (מבוקר)	ליום 31 במרץ		
	(בלתי מבוקר) שווי הוגן	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
2021	2021	2022	2021	2021	2022	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
376	472	338	375	453	362	הלוואות מתאגידים בנקאיים*
531	12	571	531	12	571	אשראי לזמן קצר מתאגידים בנקאיים ואחרים
6,615	6,211	6,348	6,158	5,730	6,240	אגרות חוב*
7,522	6,695	7,257	7,064	6,195	7,173	סך הכל התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת
			5,137	4,881	5,154	כתבי התחייבות נדחים שהונפקו לצורך עמידה בדרישות ההון

* לרבות כתבי התחייבויות נדחים

2. שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרץ		
	2021	2022	
1.89%	1.76%	1.92%	הלוואות
1.02%	0.64%	1.54%	אגרות חוב

באור 6 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. התחייבויות פיננסיות (המשך)

3. התחייבויות פיננסיות הנמדדות בשווי הוגן בחלוקה לרמות

הטבלה שלהלן מציגה ניתוח התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי הוגן. להגדרת הרמות ראו באור 6א'(2).

ליום 31 במרץ 2022 (בלתי מבוקר)		
רמה 1	רמה 2	סה"כ
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
11	273	284
3,810	183	3,993
3,821	456	4,277

נגזרים (1)

מכירה בחסר (2)

סך הכל התחייבויות פיננסיות

ליום 31 במרץ 2021 (בלתי מבוקר)		
רמה 1	רמה 2	סה"כ
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
40	410	450
1,347	193	1,540
1,387	603	1,990

נגזרים (1)

מכירה בחסר (2)

סך הכל התחייבויות פיננסיות

ליום 31 בדצמבר 2021 (מבוקר)		
רמה 1	רמה 2	סה"כ
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
11	154	165
3,020	196	3,216
3,031	350	3,381

נגזרים (1)

מכירה בחסר (2)

סך הכל התחייבויות פיננסיות

(1) מכשירים נגזרים המוחזקים כנגד ההתחייבויות הביטוחיות במסגרת מדיניות ניהול נכסים מול התחייבויות ("ALM") של הקבוצה. מתוך הני"ל, סך של כ-164 מיליוני ש"ח, כ-182 מיליוני ש"ח וכ-103 מיליוני ש"ח לימים 31 במרץ 2022 ו-2021 וליום 31 בדצמבר 2021, בהתאמה, נכללים במסגרת התחייבויות שאינן תלויות תשואה והיתרה נכללת במסגרת ההתחייבויות תלויות התשואה של הקבוצה. מרבית הסכום נובע מניהול חשיפה באמצעות נגזרים למטבע חוץ ולמדד. כנגד ההתחייבויות כאמור, הפקידו הגופים המוסדיים בטחונות בהתאם לתנאים שנקבעו בחוזה. לגופים המוסדיים בקבוצה מסגרות אשראי מאושרות לצורך פעילותם בנגזרים. בהתאם לאמור, הפקידו הגופים המוסדיים בקבוצה סך של כ-41 מיליוני ש"ח, כ-644 מיליוני ש"ח וכ-275 מיליוני ש"ח לימים 31 במרץ 2022 ו-2021 וליום 31 בדצמבר 2021, בהתאמה, כבטוחות לכיסוי התחייבויותיהם הנובעות מפעילות זו (בטוחות אלו מוצגות בסעיף חייבים).

(2) הראל פיננסיים, חברה בת של החברה, פועלת באמצעות חברות בנות למכירה בחסר של אג"ח ממשלתיות (ישראליות וזרות) והפקדת תמורת המכירות בפקדונות עד למועד פדיון האג"ח. בתקופת הדוח מכרו החברות בחסר סך של כ-600 מיליוני ש"ח במסגרת פעילות זו. יתרת הסכומים המגבים נכון ליום 31 במרץ 2022 עומדת על סך של כ-3,690 מיליוני ש"ח.

באור 6 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. התחייבויות פיננסיות (המשך)

4. פרטים נוספים

1. דירוג מידרוג
 - א. ביום 1 בפברואר 2022, הודיעה חברת מידרוג על אשרור דירוג איתנות פיננסית של הראל ביטוח 'Aa1.il' באופן דירוג יציב ועל דירוגים של 'Aa2.il(hyb)' לכתבי התחייבות נדחים (הון שלישוני מורכב) אג"ח סדרות ו-י' שהונפקו על ידי הראל הנפקות, ודירוגים של 'Aa3.il(hyb)' לכתבי התחייבות נדחים (הון משני והון רובד 2) שהונפקו על ידי הראל הנפקות במסגרת אג"ח סדרות ט-י"ח. אופק דירוג יציב.
 - ב. ביום 2 במרץ 2022, הודיעה חברת מידרוג על אשרור הדירוג של החברה Aa2.il באופן דירוג יציב וכן על אשרור דירוג Aa2.il לאגרות חוב (סדרה א') שהנפיקה החברה.
2. אמות מידה פיננסיות

לפרטים בקשר לאמות מידה פיננסיות בגין הלוואה מבנק שנטלה החברה, בגין הלוואות לזמן קצר שנטלה חברה בת של החברה ובגין אגרות חוב סדרה א' שהנפיקה החברה, ראו באור 25 לדוחות השנתיים. נכון ליום 31 במרץ 2022 ולמועד פרסום הדוח, החברה וחברת הבת עומדות באמות המידה הפיננסיות שנקבעו.
3. פדיון מוקדם מלא של אגרות חוב (סדרה ח') של הראל הנפקות

לאחר תקופת הדוח, ביום 8 במאי 2022, דירקטוריון הראל הנפקות, שהינה חברה בת בבעלות מלאה של הראל ביטוח, החליט על ביצוע פדיון מוקדם מלא ביוזמת הראל הנפקות של אגרות החוב (סדרה ח') שהונפקו על ידה, אשר יבוצע ביום 31 במאי 2022.
4. אגרות חוב שהונפקו על ידי חברה נכדה של הראל פיננסיים

ביום 9 במרץ 2022, הנפיקה הראל פיקדון סחיר בע"מ (חברה נכדה בבעלות מלאה של הראל פיננסיים) כ-63 מיליוני ש"ח ערך נקוב אגרות חוב סדרה א' לציבור, באמצעות דוח הצעת המדף על פי תשקיף מיום 31 ביולי 2019. התמורה שהתקבלה בגין הנפקת אגרות החוב הסתכמה לסך של כ-64 מיליוני ש"ח.

ד. נתונים בדבר מדידות שווי הוגן ברמה 2 וברמה 3

שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים

השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד וכן של נכסי חוב שאינם סחירים, אשר מידע לגבי השווי ההוגן ניתן לצרכי גילוי בלבד נקבעים באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שיעורי ההיוון מתבססים על חלוקת השוק הסחיר לעשירונים בהתאם לתשואה לפדיון של נכסי החוב וקביעת המיקום של הנכס הלא סחיר באותם עשירונים וזאת בהתאם לפרמיית הסיכון הנגזרת ממחירי עסקאות/הנפקות בשוק הלא סחיר. ציטוטי המחירים ושיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברת מרווח הוגן, חברה המספקת ציטוטי מחירים ושערי ריבית לגופים מוסדיים לשערוך נכסי חוב לא סחירים.

באור 7 - התחייבויות תלויות, ערבבויות והתקשרויות

א. התחייבויות תלויות

קיימת חשיפה כללית, אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על ידי הקבוצה למבוטחיה וללקוחותיה. מורכבות הסדרים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות פרשניות ואחרות, בין היתר, עקב פערי מידע בין חברות הקבוצה לבין הצדדים האחרים לחוזה הביטוח ויתר מוצרי הקבוצה, הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטוריים ובכלל זה טענות ביחס לאופן השקעת כספי מבוטחים ועמיתים. לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם מוצרי הקבוצה, המועלות במסגרת הליכים משפטיים שונים, בין היתר, באמצעות המנגנון הדינוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות.

פרשנות חדשה לאמור בפוליסות ביטוח ובמוצרים פנסיוניים ארוכי טווח עלולה לעיתים להשפיע על הרווחיות העתידית של הקבוצה בגין התיק הקיים, זאת בנוסף לחשיפה הגלומה בדרישות לפיצוי ללקוחות בגין פעילות העבר. כמו כן קיימת חשיפה בשל שינויים רגולטוריים והנחיות של הממונה, בחוזרים שהינם בתוקף ובטיוטות חוזרים שעדיין מתקיימים דיונים לגביהן, וכן ב"עמדות ממונה" ו"הכרעות עקרוניות" בנושאים שונים, שחלקם בעלי השלכות תפעוליות ומשפטיות נרחבות. חשיפה זו מוגברת בתחומי החסכון הפנסיוני והביטוח ארוך טווח, לרבות ביטוח בריאות. בתחומים אלו ההתקשרויות עם המבוטחים, העמיתים והלקוחות הינן לאורך שנים רבות במהלכן עשויים להתרחש שינויים במדיניות, ברגולציה ובמגמות הדין, לרבות בפסיקה בתי המשפט. זכויות אלו מנוהלות באמצעות מערכות מיכוניות מורכבות, אשר לאור השינויים כאמור, יש צורך להתאימן באופן שוטף. כל אלו יוצרים חשיפה תפעולית ומיכונית מוגברת בתחומים אלו. לגופים המוסדיים בקבוצה תכנית אכיפה במסגרתה הם פועלים לבדיקת עמידה בהוראות רגולטוריות ותיקון ליקויים ככל שמתגלים כאלו.

במסגרת שינויים רגולטוריים אלו, בשנת 2011 פרסם הממונה חוזר שעניינו טיוב נתוני זכויות עמיתים בגופים מוסדיים. החוזר מפרט את מסגרת הפעולות שעל גוף מוסדי לבצע על מנת להבטיח שרישום זכויות עמיתים במערכות המידע יהיה מהימן, שלם, זמין וניתן לאחזור. במסגרת החוזר נקבעו שלבי ביצוע פרויקט הטיוב. סיום פרויקט הטיוב נקבע ליום 30 ביוני 2016. החברה סיימה נכון למועד האמור את פעולות הטיוב במרבית הנושאים אשר נכללו במסגרת תכנית העבודה של הפרוייקט. יחד עם זאת, נותרו מספר נושאים אשר הטיפול בהם נמשך וימשך באופן שוטף גם לאחר המועד הקבוע לסיום הפרוייקט. בנוסף עוסקת החברה, בהתאם לדרישות החוזר, בטיוב שוטף ובשימור של פעולות הטיוב שבוצעו במסגרת הפרוייקט.

בנוסף, קיימת חשיפה כללית, הנובעת מכך שכנגד הגופים המוסדיים בקבוצה מוגשות מעת לעת תלונות לרשות שוק ההון, ביטוח וחסכון ביחס לזכויות מבוטחים על פי פוליסות ביטוח ו/או הדין. תלונות אלו מטופלות באופן שוטף על ידי אגף תלונות הציבור בחברה. הכרעות רשות שוק ההון, הביטוח והחיסכון בתלונות אלה, אם וככל שתינתן בהן הכרעה, עלולות להינתן אף כהכרעות רוחביות, החלות על קבוצות רחבות של מבוטחים. בנוסף, לעיתים, הגורמים המתלוננים אף מאיימים כי ינקטו בהליכים ביחס לתלונתם במסגרת תביעה ייצוגית. לעת הזו, לא ניתן להעריך אם קיימת חשיפה בגין תלונות אלו ולא ניתן להעריך אם תינתן הכרעה רוחבית של הממונה בענין תלונות כנ"ל ו/או אם תוגשנה תביעות ייצוגיות כתוצאה מהליכים שכאלו וכן לא ניתן להעריך את החשיפה הפוטנציאלית לתלונות כנ"ל. לפיכך, לא נכללה הפרשה בגין החשיפה האמורה. בנוסף, במסגרת המדיניות שמיישמת רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון, להעמקת הביקורת והביקורות בגופים מוסדיים, רשות שוק ההון, הביטוח והחיסכון מקיימת מעת לעת ביקורות מעמיקות לגבי פעילותם של הגופים המוסדיים בקבוצה, במגוון תחומי הפעילות. בעקבות ביקורות אלו עלול משרד האוצר להטיל קנסות ו/או עיצומים כספיים וכן עלול ליתן הוראות לביצוע שינויים ביחס לפעולות שונות שנעשו, וזאת הן כלפי העתיד והן כלפי העבר. במקרים של הוראות כאמור לגבי העבר, עלולה רשות שוק ההון, הביטוח והחיסכון לדרוש השבת כספים או שינוי בתנאים כלפי המבוטחים ו/או העמיתים באופן שעלול להטיל חבויות כספיות על החברות הבנות של החברה ו/או להגדיל את החשיפה של החברות הבנות שהינן מבטח למגוון רחב יותר של אירועים ביטוחיים שיהיו מכוסים בשל ההנחיות כאמור בפוליסות שהונפקו.

במסגרת הביקורות שעורכת רשות שוק ההון, הביטוח והחיסכון התקיימו ומתקיימות בתקופת הדוח מספר ביקורות מעמיקות בתחומי פנסיה וגמל, ביטוח חיים, ביטוח בריאות, ביטוח סיעודי, ביטוח כללי, שירות לקוחות, יישוב תביעות, השקעות ופניות הציבור.

במסגרת השקעות חברות הקבוצה בנכסי חוב, חתומות החברות המשקיעות על כתבי שיפוי, שאינם מוגבלים בסכום, אל מול הנאמנים לנכסי החוב. בכתבי שיפוי אלו, התחייבו חברות הקבוצה (כמו גם יתר המשקיעים באותם נכסי חוב) כלפי הנאמנים, לשפות את הנאמנים בגין כל הוצאה שתושעת עליהם במסגרת הטיפול בהסדרי חוב, ככל שמטופלים על ידם וככל שהוצאה כאמור לא תשולם על ידי החברה שבעלותה מצויים הנכסים. חברות הקבוצה מחזיקות במספר נכסי חוב המצויים בהליך הסדר, החשיפה בגין כתבי השיפוי שניתנו בגין נכסי חוב אלו, אינה מהותית.

באור 7 - התחייבויות תלויות, ערבויות והתקשרויות (המשך)

א. התחייבויות תלויות (המשך)

לקראת סוף שנת 2021, בין הראל ביטוח לבין גוף פיננסי, אשר הראל ביטוח העמידה לו סכומים משמעותיים במסגרת השקעה בכתבי התחייבות שהנפיק הגוף הפיננסי כאמור, נתגלעה מחלוקת לעניין זכותו של הגוף הפיננסי כאמור לפדות את כתבי ההתחייבות בפדיון מוקדם, טרם מועד הפדיון הסופי הקבוע בכתב ההתחייבות. פירעונם המוקדם של כתבי ההתחייבות יסב להראל ביטוח נזק, בין היתר בגין אבדן הכנסות צפוי ואובדן ההזדמנות להיות מגובים בנכסים אלטרנטיביים בעלי מח"מ ארוך טווח התואמים את ההתחייבויות שכנגדן בוצעה ההשקעה. לעמדת הראל ביטוח, המתבססת על התשתית העובדתית שגיבשה, לגוף הפיננסי אין זכות לפדות את כתבי ההתחייבות באופן מוקדם. המגעים שניהלה הנהלת הראל ביטוח מול הגוף הפיננסי לפתרון המחלוקת, לא צלחו. לאור האמור, ולאור העובדה שהמרווח בין הריבית הנקובה בכתבי ההתחייבות לבין הריבית האלטרנטיבית הולך ומצטמצם עם עליית הריבית ומבלי לגרוע מעמדת הראל ביטוח כאמור, מסרה הראל ביטוח לגוף הפיננסי שלא תתנגד להעמדת הפיקדונות לפירעון מיידי ליישוב המחלוקת בין הצדדים.

בקשר עם מיזוג הפעילות הביטוחית של דקלה להראל ביטוח, ובהתאם לבקשת קופת חולים כללית, אשר הינה הלקוח העיקרי של דקלה ואשר במסגרת ההתקשרות מולה, מעמידה דקלה שירותי תפעול וניהול של תכנית השב"ן ושל התכנית הסייעודית לחברי הקופה, חתמה הראל ביטוח על כתב שיפוי, במסגרתו התחייבה לשפות את שירותי בריאות כללית בגין נזקים שיגרמו לכללית, אם וככל שייגרמו, כתוצאה מפיצול הפעילות, בתנאים המפורטים בכתב השיפוי.

ביום 1 בדצמבר 2021 רכשה הראל ביטוח את פעילותה הביטוחית של שירביט, על הזכויות וההתחייבויות הגלומות בה.

להלן פרטים על החשיפה בגין תובענות ייצוגיות ובקשות להכרה בתובענות כייצוגיות שהוגשו כנגד החברה ו/או החברות בקבוצה.

בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות המפורטות להלן, אשר בהן, להערכת הנהלה, המתבססת, בין היתר, על חוות דעת משפטיות שקיבלה, אין זה יותר סביר מאשר לא ("more likely than not"), כי טענות ההגנה של החברה (או חברה בת) תידחנה ואישור התובענה כייצוגית יתקבל, או שקיימים סיכויים של 50% ומעלה כי בסופו של ההליך תתקבלנה טענותיה של החברה (או חברה בת) שסביר כי הסדר פשרה מוצע, אשר אינו כולל התחייבות מהותית לתשלום כספי יתקבל, לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים. בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות בהן, ביחס לתביעה, כולה או חלקה, יותר סביר מאשר לא כי טענות ההגנה של החברה עלולות להדחות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי הנהלת החברה ו/או הנהלות חברות מאוחדות. להערכת הנהלת החברה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, במקום בו נדרשו הפרשות, לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה ו/או חברות מאוחדות.

בבקשות לאישור תובענה כייצוגית בסעיפים 47, 49, 53, 55, 56, 58 ו-59 להלן, לא ניתן בשלב ראשוני זה להעריך את סיכוי הבקשה לאישור התובענה כייצוגית, ולפיכך לא נכללה בדוחות הכספיים הפרשה בגין תובענות אלו.

1. בחודש ינואר 2008 הוגשה נגד החברה הבת הראל ביטוח ונגד 4 חברות ביטוח נוספות (להלן ביחד: "הנתבעות") תובענה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית. עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעות גבו "תשלום גורם תת שנתיות" (תשלום אותו רשאיות חברות הביטוח לגבות כאשר תעריך הביטוח נקבע בסכום שנתי, אולם התשלום בפועל מבוצע במספר תשלומים) שלא כדין. לטענת התובעים, הנוק שנגרם לתובעים מסתכם לסך של 1,683.54 ש"ח לכל שנת ביטוח. להערכת התובעים, סכום התביעה בגין כל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג כנגד כלל הנתבעות הינו כ-2.3 מיליארדי ש"ח, מתוך זה סך של כ-307 מיליוני ש"ח כנגד החברה הראל ביטוח. ביום 1 בפברואר 2010 אישר בית המשפט בקשה להסדר דיוני בין הצדדים, לפיה התובע ימחק מהבקשה והתובענה את הטענה כי הראל ביטוח גבתה שיעור תשלום גורם תת שנתיות העולה על השיעור המותר גם בגין פוליסות שהונפקו לפני 1992. בהתאם להוראת בית המשפט, התובע הגיש תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית מתוקנת. ביום 29 בדצמבר 2013 הגיש הממונה את עמדתו, התומכת בעמדת הנתבעות כי אין מניעה לגבות תת שנתיות על גורם הפוליסה, על רכיב החסכון בביטוח חיים המשולב בחסכון ועל פוליסות ריסק אחרות, לרבות סיעוד, אבדן כושר עבודה ונכות מתאונה. ביום 19 ביולי 2016 אישר בית המשפט המחוזי בתל אביב את ניהול התביעה כתובענה ייצוגית בקשר עם גביית גורם תת שנתיות על רכיב הפרמיה המכונה גורם הפוליסה ועל רכיב החסכון בפוליסות ביטוח חיים משולבות בחסכון, וכן בקשר עם גביית גורם תת שנתיות בפוליסות בריאות, נכות, מחלות קשות, אובדן כושר עבודה וסיעוד. בחודש דצמבר 2016 הוגשה בקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי בתל-אביב. בעקבות החלטת בית המשפט העליון מחודש ינואר 2017 השיבו המשיבים לבקשה למתן רשות ערעור על החלטת הראל ביטוח לתובענה כייצוגית והבקשה נשמעה בפני הרכב. בחודש אפריל 2017 נעתר בית המשפט העליון לבקשה לעיכוב ביצוע שהגישו הנתבעות וקבע כי הדיון בערכאה הדיונית יעוכב עד להכרעה בבקשת רשות ערעור ובערעור. ביום 31 במאי 2018 קיבל בית המשפט העליון את בקשת רשות הערעור, דן בה כבערעור וקיבל אותו תוך ביטול פסק דינו של בית המשפט המחוזי ודחיית בקשת אישור התובענה כייצוגית. ביום 26 ביוני 2018 הומצאה להראל ביטוח בקשה לקיום דיון נוסף בפסק הדין, אשר הגישו התובעים לבית המשפט העליון. בהחלטתו מיום 2 ביולי 2019 הורה בית המשפט העליון על קיום דיון נוסף בפסק הדין בפני הרכב של שבעה שופטים. בחודש נובמבר 2019 הודיע היועץ המשפטי לממשלה על התייצבותו בהליך ובחודש פברואר 2020 הגיש את עמדתו לפיה, הוא תומך בקביעת פסק הדין ובמגמה המשתקפת בו לחיזוק המשקל שיש ליתן לעמדתו המקצועית של המאסדר בפרשנות הנחיותיו וכי אין לשיטתו מקום להתערב בהכרעה שנקבעה בפסק הדין נשוא ההליך באשר לאימוץ עמדתה הפרשנית של רשות שוק ההון. בחודש יולי 2020 התקיים דיון נוסף בפסק הדין בפני הרכב של שבעה שופטים וביום 4 ביולי 2021 ניתן פסק דין בדיון הנוסף, לפיו החלטתו של בית המשפט המחוזי, אשר קבעה כי בקשת האישור מתקבלת תחזור ותעמוד על כנה והתיק יוחזר לבית המשפט המחוזי לצורך דיון בתובענה הייצוגית.

באור 7 - התחייבויות תלויות, ערבויות והתקשרויות (המשך)

א. התחייבויות תלויות (המשך)

2. בחודש אפריל 2010 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז בפתח תקווה תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה הבת הראל ביטוח ונגד 4 חברות ביטוח נוספות (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי במקרה של הפסקת הביטוח במהלך חודש כלשהו, לאחר שפרמיית הביטוח בגין חודש זה נגבתה על ידי הנתבעות מראש, נמנעות כביכול הנתבעות מלהחזיר למבוטחים את החלק היחסי, העודף, של פרמיית הביטוח בגין אותו חודש או לחילופין הן מחזירות, כביכול, את פרמיית הביטוח בערכים נומינליים בלבד. הנזק הכולל לכלל חברי הקבוצה, הנתבע במצטבר מכל הנתבעות, מסתכם להערכת התובעים בסכום של כ-225 מיליוני ש"ח לתקופה של 10 שנים (התובעים לא ייחסו סכום ספציפי לכל אחת מהנתבעות בנפרד). סכום התביעה האישית של התובעים מהראל ביטוח הינו בסך של 80 ש"ח. בחודש דצמבר 2011 הורה בית המשפט על מחיקת טענות התובעים בכל הקשור לסעיף 28 א' לחוק חוזה הביטוח ובכל הקשור למבוטחים שהפוליסה שלהם פקעה חלקית או זמנית. בחודש נובמבר 2014 הוגשה לבית המשפט עמדת הממונה, כי הוראות הפוליסה הן המחייבות לעניין אופן גביית הפרמיה לאחר פטירת המבוטח או בתקופה שלאחר ביטול הפוליסה וכי חוות הדעת האקטוארית שהוגשה לבית המשפט מטעם הנתבעות אינה מלאה לצורך ההוכחה כי הנתבעות תמחרו את הפרמיה באופן שמעיד שהן לקחו בחשבון את העובדה כי פרמיית הביטוח לא יוחזרו למבוטחים בגין התקופה שלאחר פטירת המבוטח או בתקופה שלאחר ביטול הפוליסה. ביום 23 ביוני 2015 אישר בית המשפט המחוזי מרכז-לוד באופן חלקי את ניהול התביעה כתובענה ייצוגית. נגד הראל ביטוח אישר בית המשפט את ניהולה של התובענה כתובענה ייצוגית, אך ורק בנושא צירוף הפרשי הצמדה וריבית בעת השבת דמי הביטוח שנגבו בחודשים שלאחר חודש ביטול חוזה הביטוח או שלאחר קרות מקרה הביטוח. בחודש ספטמבר 2016 הוגש לאישורו של בית המשפט הסכם פשרה, במסגרתו, הוסכם, בין היתר, כי הראל ביטוח תתרום 60% מסכום ההחזר הכולל שלה ביחס לעילה הראשונה, כפי שהוגדרה בהסכם הפשרה ובהתאם לדוח הבודק שימונה לבחינת הסכם הפשרה, ו-80% מסכום ההחזר הכולל שלה בגין העילה השנייה, כפי שהוגדרה בהסכם הפשרה ובהתאם לדוח הבודק שימונה כאמור. כמו כן, נקבעו בהסכם הפשרה הוראות ביחס להתנהלות עתידית במקרים של ביטול פוליסות נשוא התביעה. תוקפו של הסכם הפשרה מותנה באישור בית המשפט. בחודש מרץ 2017 הגיש היועץ המשפטי לממשלה את עמדתו ביחס להסדר הפשרה, הכוללת הערות שונות ובהן, בין היתר, כי יש למנות בודק אשר יבחן את הסכם הפשרה טרם אישורו וכי הוא מבקש להגיש עמדה משלימה לאחר קבלת חוות דעת הבודק ובחינתה. בחודש יוני 2017 הורה בית המשפט על מינוי בודק להסכם הפשרה. בחודש דצמבר 2019 הוגשה לבית המשפט חוות דעת הבודק ביחס להראל ביטוח ולפיה הסכם הפשרה הוא ראוי, הוגן וסביר בהתחשב בעניינם של חברי הקבוצה. בחודש דצמבר 2020 הגיש היועץ המשפטי לממשלה עמדה ראשונית בנוגע לדו"ח הבודק, הכוללת מספר הערות, ובהן, בין היתר, התייחסות למנגנון הפיזיו הפרטני וסוגיית איתור מבוטחים וכן בקשה להגיש את עמדתו הסופית לאחר שיתקבלו דוחות הבודק ביחס לכל המשיבות בהליך. בחודש אוגוסט 2021 הגיש היועץ המשפטי לממשלה עמדה נוספת מטעמו בנוגע לדוחות הבודק המתייחסים לנתבעות, במסגרתה חזר על הערותיו מהעמדה הראשונית שהוגשה מטעמו בדצמבר 2020 והעיר מספר הערות נוספות. ביום 16 במאי 2022 הורה בית המשפט ליועץ המשפטי לממשלה להגיש עמדתו לעניין החלת מעשה בית דין על הקבוצות המוחרגות מהסכם הפשרה, והורה למבקשים להודיע מהי בקשתם האופרטיבית מבית המשפט. ביום 26 במאי 2022 ביקשו המבקשים מבית המשפט ליתן פסק דין ולאשר את הפשרה.

3. בחודש מאי 2011 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה הבת הראל ביטוח ונגד 3 חברות ביטוח נוספות (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעות גובות שלא כדין, כביכול, תשלום הקרוי "גורם פוליסה" ו/או "דמי ניהול אחרים" בשיעור נכבד מן הפרמיה המשולמת ללא הסכמתם או ידיעתם וללא קיומו של תנאי המאפשר גבייה כאמור בהוראות הפוליסות. התובעים טוענים, כי בהתאם להוראות הממונה הותר לחברות לגבות "גורם פוליסה" בתנאים מסוימים, אך לטענתם בנוסף על אישור הממונה כאמור, על הנתבעות לעגן את גביית "גורם הפוליסה" בהסכמה חוזית מול המבוטח. הנזק הנתען הכולל לכלל חברי הקבוצה נגד כלל הנתבעות מסתכם להערכת התובעים בסכום של 2,325 מיליוני ש"ח ונגד הראל ביטוח, בהתאם לחלקה בשוק בכ-386 מיליוני ש"ח. ביום 10 ביוני 2015 הוגשה לבית המשפט בקשה לאישור הסדר פשרה מטעם הצדדים. בית המשפט מינה בודק להסדר הפשרה. על פי הסכם הפשרה שהוצע, התחייבו הנתבעות להשיב לחברי הקבוצה סכום כולל של מאה מיליוני ש"ח, בגין גביית גורם פוליסה בעבר. חלקה של הראל ביטוח בסכום האמור שווה ל-14 מיליוני ש"ח. בנוסף, כל אחת מן הנתבעות התחייבה להפחית את הגבייה העתידית מחברי קבוצה אלו, בגין גורם הפוליסה, בשיעור של 25% ביחס לסכום הגבייה בפועל. כן הסכימו הנתבעות לשאת בגמול לתובע הייצוגי ובשכר טרחת בא כוחו, בסכום שייפסק על ידי בית המשפט. בהחלטתו מיום 21 בנובמבר 2016 דחה בית המשפט את הסדר הפשרה ואישר באופן חלקי את ניהול התביעה כתובענה ייצוגית בעילה של הפרת פוליסת הביטוח בשל גבייה ללא בסיס משפטי של עמלת "גורם הפוליסה" באופן שפגע בחסכון שנצבר לטובת המבוטח החל משבע שנים קודם למועד הגשת התביעה. הסעדים שיתבעו במסגרת התובענה הייצוגית יהיו תיקון ההפרה על דרך של עדכון החסכון הצבור לטובת המבוטח בסכום החסכון הנוסף שהיה נצבר לטובתו אילו לא היה נגבה גורם הפוליסה או פיזיו המבוטח בסכום האמור, וכן הפסקת גביית גורם הפוליסה מעתה ואילך. הקבוצה שבשמה תנוהל התובענה הייצוגית הינה מבוטחי הנתבעות בפוליסות ביטוח חיים משולבות חסכון שנערכו בין השנים 2003-1992, אשר החסכון שנצבר לטובתם נפגע בשל גביית גורם הפוליסה. בחודש מאי 2017, הגישו הנתבעות, לבית המשפט העליון, בקשת רשות ערעור על ההחלטה במסגרתה נדחה הסדר הפשרה ואושרה באופן חלקי הבקשה לאישור התביעה כייצוגית. בחודש ספטמבר 2018 הוגשה תשובת היועץ המשפטי לממשלה לבקשת רשות הערעור, לפיה עמדתו של היועץ המשפטי לממשלה הינה כי צדק בית המשפט המחוזי מרכז בהחלטתו שלא לאשר את הסדר הפשרה ולאשר באופן חלקי את הבקשה לאישור התביעה כייצוגית. בחודש פברואר 2019 נמחקה בקשת רשות הערעור, לאחר שהנתבעות קיבלו את המלצת בית המשפט העליון למשיכת בקשת רשות הערעור תוך שמירת מלוא טענותיהן וזכויותיהן. הצדדים מנהלים הליך גישור במקביל לניהולה של התביעה הייצוגית.

באור 7 - התחייבויות תלויות, ערבויות והתקשרויות (המשך)

א. התחייבויות תלויות (המשך)

4. בחודש מאי 2013 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה הבת הראל ביטוח. עניינה של התובענה בטענה כי הראל ביטוח נמנעת, כביכול, מלשלם תגמולי ביטוח למבוטחיה, בצירוף הפרשי הצמדה וריבית, החל ממועד קרות מקרה הביטוח ועד מועד תשלום תגמולי הביטוח, ולחילופין, החל מחלוף 30 יום מהגשת הדרישה לקבלת תגמולי ביטוח ועד למועד תשלום תגמולי הביטוח. הנזק הנתען הכולל לכלל חברי הקבוצה מסתכם בסכומים שנעים בין כ-168 מיליוני ש"ח לכ-807 מיליוני ש"ח. הליך הגישור שהתנהל בין הצדדים לא צלח והדיון בתובענה שב להתנהל בבית המשפט. ביום 30 באוגוסט 2015 קיבל בית המשפט המחוזי בתל-אביב באופן חלקי את בקשת האישור, באופן שניהולה של התביעה כתובענה ייצוגית אושר ביחס לטענה בדבר אי תשלום ריבית כנדרש בסעיף 28 (א) לחוק חוזה הביטוח (להלן: "החוק") והבקשה נדחתה ככל שהיא מתייחסת לטענה כי הראל ביטוח אינה מצמידה את תגמולי הביטוח בהתאם להוראות סעיף 28(א) לחוק. הנזק הכולל הנתען לכלל חברי הקבוצה ביחס לחברה על פי כתב התביעה המתוקן, מסתכם להערכת התובעים בסכום של כ-120 מיליוני ש"ח. בחודש אוקטובר 2015 הוגשה בקשת רשות ערעור על ההחלטה לאשר את הבקשה כייצוגית. בהתאם להמלצת בית המשפט משכו הנתבעות בחודש אוגוסט 2016 את בקשת רשות הערעור. ביום 28 בפברואר 2021 ניתן פסק דין חלקי בתובענה (להלן: "פסק הדין החלקי"), המאמץ את הקביעה בהחלטת האישור לפיה התובענה הייצוגית מתקבלת. הגדרת הקבוצה על פי פסק הדין החלקי הינה כל זכאי (מבוטח, מוטב או צד שלישי) אשר במהלך התקופה שתחילתה שלוש שנים קודם להגשת התובענה וסיומה ביום מתן פסק הדין החלקי, קיבל מהראל ביטוח, שלא על פי פסק דין בעניינו, תגמולי ביטוח מבלי שצורפה להם ריבית כדין. כמו כן, קבע בית המשפט כי לצורך מימוש פסק הדין, קביעת אופן ההשבה לחברי הקבוצה וחישוב ההשבה ימונה מומחה וכן קבע, כי תשולמנה הוצאות לתובעים המייצגים ושכר טרחה לבאי כוחם. בחודש מאי 2021 הגישה הראל ביטוח לבית המשפט העליון, ערעור על פסק הדין החלקי. בחודש יוני 2021 קיבל בית המשפט העליון את בקשת הנתבעות לעיכוב ביצוע פסק הדין החלקי במובן זה שההליך למינוי מומחה לצורך ביצועו של פסק הדין החלקי יעוכב עד להכרעה בהליך הערעורי.

5. בחודש אפריל 2014 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה הבת דקלה סוכנות לביטוח בע"מ (בשמה הקודם "דקלה חברה לביטוח בע"מ") (להלן: "דקלה"). עניינה של התובענה בטענה, כי דקלה משלמת, כביכול, את תגמולי הביטוח למבוטחים בפוליסת ביטוח בריאות קבוצתית "מושלם לעובד גמלאים" של גמלאי קופ"ח כללית ובני משפחותיהם (להלן: "הפוליסה"), בהתאם למדד הידוע בתחילת החודש ולא לפי המדד הידוע במועד התשלום בניגוד להוראות הדין (להלן: "העילה הראשונה") וכן כי דקלה העלתה, כביכול, למבוטחים בפוליסה את דמי הביטוח, כביכול, ללא כל ביסוס ובניגוד כביכול להוראות הפוליסה והדין (להלן: "העילה השנייה"). הנזק הנתען הכולל לכלל חברי הקבוצה מסתכם לסכום של כ-21.5 מיליוני ש"ח (סך של כ-19 מיליוני ש"ח ביחס לעילה הראשונה וסך של כ-2.5 מיליוני ש"ח ביחס לעילה השנייה). בחודש מאי 2021 הגישו הצדדים לבית המשפט בקשה לאישור הסכם פשרה במסגרתו הוסכם, כי ישולמו לחברי קבוצה, כהגדרתם בהסכם הפשרה, הפרשי מדד בגין תגמולי ביטוח בריאות שחושבו בתקופה הרלבנטית בהתאם למדד הידוע בתחילת החודש ולא לפי המדד הידוע במועד התשלום. תוקפו של הסכם הפשרה מותנה באישור בית המשפט. ככל שיאושר הסכם הפשרה, ישולם גמול לתובעת הייצוגית ושכר טרחה לבאי כוחה, בסכומים לא מהותיים. בחודש נובמבר 2021 הגיש היועץ המשפטי לממשלה את עמדתו ביחס להסדר הפשרה, לפיה הוא אינו מתנגד להסדר הפשרה, אך העיר בנוגע למספר נושאים ובהם, בין היתר, כי יש לשקול למנות בודק אשר יבחן את הסכם הפשרה טרם אישורו.

באור 7 - התחייבויות תלויות, ערבויות והתקשרויות (המשך)

א. התחייבויות תלויות (המשך)

6. בחודש אפריל 2014 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה הבת הראל ביטוח. עניינה של התובענה, בין היתר, בטענה, כי הראל ביטוח משלמת למבוטחים בפוליסת ביטוח אובדן כושר עבודה וסיעוד משתתפת ברווחים מסוג "חיונית" (להלן: "הפוליסה") סכום פיצוי חודשי (המורכב מ"פיצוי חודשי" ו- "יתרת הבונוס"), המחושב, לכאורה, בניגוד להוראות הפוליסה וכן כי הראל ביטוח אינה משלמת, לכאורה, למבוטחים בפוליסה את הבונוס שהצטבר להם עד למועד תשלום הפיצוי החודשי הראשון על פי הפוליסה. הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג, מסתכם לסכום של כ-381 מיליוני ש"ח. בחודש מרץ 2019 אישר בית המשפט המחוזי בתל אביב את ניהול התביעה כתובענה ייצוגית (להלן: "ההחלטה"). הקבוצה שבשמה תנוהל התובענה הייצוגית הינה כל המבוטחים בפוליסות ביטוח חיים משתתפות ברווחים המנוהלות בהראל ביטוח, אשר במסגרתן תגמולי הביטוח משולמים על יסוד נוסחת Rm. ביום 17 ביולי 2019 הגישה הראל ביטוח לבית המשפט העליון, בקשת רשות ערעור על ההחלטה. ביום 22 ביולי 2019 הומצא להראל ביטוח ערעור לבית המשפט העליון, אשר הוגש על-ידי המבקש בבקשת האישור, על חלקה של ההחלטה במסגרתה החליט בית המשפט המחוזי שלא לאשר את ניהול התביעה כייצוגית בעילת הטעיה וכן על כך שלא כלל במסגרת הגדרת הקבוצה בתובענה הייצוגית גם מבוטחי עבר לרבות מוטבים ויורשים של מבוטחים בפוליסות הביטוח לגביהן אושרה התביעה כייצוגית. בדיון, אשר התקיים בבית המשפט העליון ביום 13 בספטמבר 2021, צומצמה בהסכמה הקבוצה שבגינה אושרה התביעה כייצוגית והובהר כי היא כוללת גם מבוטחי עבר וכי תקופת ההתיישנות בגין תגמולי ביטוח הינה 3 שנים. בכפוף לכך נדחו, בהסכמת הצדדים, בקשת רשות הערעור והערעור.

7. בחודש יוני 2014 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה הבת דקלה סוכנות לביטוח בע"מ (בשמה הקודם "דקלה חברה לביטוח בע"מ") (להלן: "דקלה"). עניינה של התובענה בטענה, כי בהתאם להוראות פוליסת הביטוח הסייעודי הקבוצתית לחברי שירותי בריאות כללית "סיעודי מושלם פלוס" (להלן: "הפוליסה") דקלה אינה משלמת למבוטחים, המצויים במצב סיעודי, תגמולי ביטוח בגין הימים בהם היו מאושפזים בבית חולים כללי או שיקומי וכי ימים אלו אינם נכללים במניין הימים לחישוב תקופת ההמתנה הקבועה בפוליסה, וזאת, כביכול, בניגוד להוראות הממונה ולהוראות הדין. הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה מבקשת התובע לייצג, מסתכם, להערכת התובעת, לסכום של כ-35 מיליוני ש"ח. בית המשפט העביר את הבקשה לקבלת עמדת הממונה ביחס למחלוקות נשוא הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. בחודש ינואר 2016 הוגשה עמדת הממונה במסגרתה הובהר כי אין בהגדרת מקרה הביטוח בפוליסה משום הפרה של הוראות רשות שוק ההון, הביטוח והחיסכון וכי הפוליסה מושא הבקשה אושרה באופן פרטני על ידי רשות שוק ההון, הביטוח והחיסכון. בחודש דצמבר 2018 דחה בית המשפט את הבקשה לאשר את התביעה כייצוגית בטענה כי אי תשלום תגמולי הביטוח בגין תקופת האשפוז עומדת בניגוד להוראות הממונה, אך אישר את ניהולה כתובענה ייצוגית בעילה של הפרת חוזר ביטוח שעניינו גילוי נאות למבוטח בעת ההצטרפות לפוליסות לביטוח בריאות. הקבוצה שבשמה תנוהל התובענה הייצוגית הינה כל מבוטחי דקלה, אשר רכשו פוליסת ביטוח סיעודי לאחר יום 1 באוקטובר 2001, אשר קמה להם זכות תביעה לתגמולי ביטוח בתקופה שבין 29 במאי 2011 ועד ליום 29 במאי 2014 ואשר בטופס הגילוי הנאות שצורף לפוליסה שרכשו אין ציון/הפניה לסעיף הקובע כי מועד קרות מקרה הביטוח הוא המועד שבו נכנס המבוטח לראשונה למצב מזכה, או המועד שבו שוחרר המבוטח מאשפוז בבית חולים כללי או שיקומי, לפי המאוחר מבניהם. בחודש מאי 2019 הגישה דקלה לבית המשפט העליון בקשת רשות ערעור על ההחלטה. בחודש יוני 2019 הוגש על-ידי המבקשת בבקשת האישור, ערעור לבית המשפט העליון על החלטתו של בית המשפט המחוזי שלא לאשר את ניהול התביעה כייצוגית בעילת תביעה לפיה אי תשלום תגמולי הביטוח בגין תקופת האשפוז עומד בניגוד להוראות הממונה וכן על כך שלא הכריע, לטענת המבקשת, בעילת תביעה נטענת של הפרת חוזה. בדיון, אשר התקיים בבית המשפט העליון ביום 10 במאי 2021, נדחו בקשת רשות הערעור והערעור, לאחר שהצדדים קיבלו את המלצת בית המשפט למשיכתם, תוך שמירת מלוא טענותיהם. בחודש ינואר 2022 הודיעו הצדדים לבית המשפט על הסכמתם לפנות להליך גישור. הצדדים מנהלים הליך גישור.

8. בחודש יולי 2014 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד בקשה לאישור תביעה כתובענה ייצוגית נגד החברה הבת הראל פנסיה וגמל ונגד ארבע חברות מנהלות אחרות של קרנות פנסיה (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות מעלות את דמי הניהול, המשולמים על ידי עמיתים בקרנות פנסיה מתוך החסכון שהצטבר (יתרה צבורה), לשיעור המקסימלי המותר על פי הדין, במועד בו העמיתים הופכים לפנסיונרים, מקבלים גמלת זקנה והם אינם יכולים עוד לנייד את החסכון הפנסיוני שלהם. באופן כזה, הנתבעות, כביכול, מפעילות את זכותן החוזית, המוקנית להן על פי הוראות תקנון קרן הפנסיה, באופן פסול, חסר תום לב ובניגוד להוראות הדין. הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה מבקשות התובעות לייצג, מסתכם, להערכת התובעות, לסכום של כ-48 מיליוני ש"ח כנגד כלל הנתבעות. בית המשפט העביר את הבקשה לקבלת עמדת הממונה בשאלות העולות מבקשת האישור. בחודש ספטמבר 2017 הוגשה עמדת הממונה התומכת בעמדת הנתבעות לפיה אין להשוות בין שיעור דמי הניהול הנגבים מעמית בתקופת החסכון לשיעור דמי הניהול הנגבים ממקבל קצבה לאחר פרישתו, היות שמדובר בשתי תקופות שונות ובעלות מאפיינים שונים. דמי הניהול לאחר הפרישה נקבעים מחדש בעת הפרישה וללא קשר לשיעור דמי הניהול בטרם הפרישה ולכן אין מדובר בהעלאה של דמי הניהול, אלא בקביעת שיעור של דמי ניהול לתקופת הפרישה. לפיכך, "חוזר דמי ניהול" המתייחס לחובת מתן הודעה לעמיתים על ידי החברות המנהלות כלל אינו חל ביחס לקביעת דמי ניהול לפנסיונרים; וחובת מתן ההודעה על שינוי בדמי הניהול מכוח החוזר לא חלה על החברות המנהלות שעה שמדובר במקבלי קצבה. הליך הגישור שהתנהל בין הצדדים לא צלח והדיון בתובענה שב להתנהל בבית המשפט. ביום 18 במרץ 2022 אישר בית המשפט המחוזי – מרכז לוד את ניהול התביעה כתובענה ייצוגית. הקבוצה שבשמה תנוהל התובענה הייצוגית הינה כל מי שהוא עמית בקרן פנסיה מקיפה, הנמנית על אחת מן הנתבעות, וזכאי לקבל פנסיית זקנה ו/או יהיה זכאי בעתיד לקבל פנסיית זקנה.

באור 7 - התחייבויות תלויות, ערבויות והתקשרויות (המשך)

א. התחייבויות תלויות (המשך)

9. בחודש אוגוסט 2015 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה הבת דקלה סוכנות לביטוח בע"מ (בשמה הקודם "דקלה חברה לביטוח בע"מ") (להלן: "דקלה"). עניינה של התובענה בטענה, כי בעת יישוב תביעות בביטוח סיעודי, מפצלת דקלה, כביכול, לצורך בחינת קיומו של מקרה הביטוח, את פעולות היומיום לחלקי גוף, תוך בחינה כמותית דווקנית של יכולת המבוטח לבצע כל אחת מן הפעולות. זאת, באופן המרוקן, כביכול, מתוכן את חוזרי הממונה, אשר על פיהם עליה לבצע, כביכול, בחינה מהותית של יכולת זו, ובניגוד לעמדת הממונה בנושא זה מחדש ינואר 2015. נזקה האישי הנטען של התובעת מוערך בסך של כ-59 אלפי ש"ח והנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה מבקשת התובעת לייצג, מסתכם, להערכת המבקשת, לסכום של כ-75.6 מיליוני ש"ח. בפסק דינו מיום 21 בינואר 2021 הורה בית המשפט המחוזי בתל אביב על מחיקת הבקשה לאישור התביעה כייצוגית. בחודש מרץ 2021 הומצא לדקלה ערעור על פסק הדין, אשר הגישה המבקשת בבקשת האישור לבית המשפט העליון.
10. בחודש ספטמבר 2015 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברות הבנות הראל ביטוח ודקלה סוכנות לביטוח בע"מ (בשמה הקודם "דקלה חברה לביטוח בע"מ") ("דקלה") ונגד שלוש חברות ביטוח אחרות (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות אימצו, כביכול, עמדה פרשנית לפיה לצורך הכרה במבוטח במסגרת בירור תביעת סיעוד כמי שמתקיים לגביו מצב של "אי שליטה על סוגרים", על מצב זה להיות תוצאה של מחלה או ליקוי אורולוגיים או גסטרואנטרולוגיים בלבד. זאת, כביכול, בניגוד להוראות פוליסות הביטוח. התובעים אינם מכמתים את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג, אך הם מעריכים אותו במאות מיליוני שקלים. הליך הגישור שהתנהל בין הצדדים לא צלח והדיון בתובענה שב להתנהל בבית המשפט. בחודש אפריל 2020 אישר בית המשפט המחוזי במחוז מרכז את ניהול התביעה כתובענה ייצוגית נגד הראל ביטוח, נגד דקלה ונגד שתי חברות ביטוח נוספות, בעילה של הפרת חוזה הביטוח הסיעודי שהביאה לאי תשלום תגמולי ביטוח סיעודי או לתשלום תגמולי ביטוח סיעודי בחסר, עקב אי הכרה במבוטחים כזכאים לניקוד בגין הפעולה של "שליטה על הסוגרים". הקבוצה שבשמה תנהל התובענה הייצוגית הינה כל מי שהיה מבוטח בביטוח סיעודי, שנמכר על ידי אחת מהנתבעות אשר נגדן אושר ניהול התביעה כייצוגית, וסבל מאובדן יכולתו העצמאית לשלוט על פעולת המעיים או פעולת השתן, כתוצאה משילוב של פגם בשליטה בסוגריו שאינו עולה לכדי אובדן שליטה אורגני עם מצב תפקודי ירוד, ועל אף האמור לא קיבל מהנתבעות אשר נגדן אושר ניהול התביעה כייצוגית (לפי העניין) ניקוד בגין הפעולה של "שליטה על הסוגרים" במסגרת בחינת תביעתו לקבלת תגמולי ביטוח סיעודי, באופן שהביא לפגיעה בזכויותיו לתגמולי ביטוח בתקופה שבין 8 בספטמבר 2012 לבין מועד אישור ניהול התובענה כייצוגית. הצדדים מנהלים הליך גישור.
11. בחודש ספטמבר 2015 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה הבת הראל פנסיה וגמל ונגד 4 חברות נוספות (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות הפרו, כביכול, את חובות הנאמנות שהן חבות כלפי העמיתים בקופות הגמל שבניהולן בכך שתיגמלו את סוכני הביטוח בעמלות בשיעור הנגזר מדמי הניהול, הנגבים על-ידיהן מן העמיתים ובכך תיגמלו את הסוכנים בסכום הגדל ככל שגדלים דמי הניהול ובטענה כי הנתבעות, עשו, כביכול, עושר ולא במשפט בכך שיצרו, כביכול, מנגנון שמטרתו להעלות את דמי הניהול לטובת הסוכנים והחברות המנהלות. התובעים מעריכים את הנזק לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג בסך של כ-300 מיליוני ש"ח לשנה מאז שנת 2008 ובסך הכל כ-2 מיליארדי ש"ח.

באור 7 - התחייבויות תלויות, ערבויות והתקשרויות (המשך)

א. התחייבויות תלויות (המשך)

12. בחודש פברואר 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית נגד החברה הבת הראל פנסיה וגמל ונגד ארבע חברות מנהלות אחרות של קרנות פנסיה (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות מתחילות לגבות ממוקבלי קצבאות נכות ושאיירים, בעת שהם מתחילים לקבל קצבאות ואינם יכולים עוד לנייד את כספיהם לקרן פנסיה אחרת, דמי ניהול בשיעור המקסימלי המותר על פי הדין, מבלי שניתנת להם הודעה מראש על כך. זאת, תוך הפרה, כביכול, של חובת הגילוי היזום המוטלת עליהן, של חובות חקוקות, ושל חובות הנאמנות השליחות והזהירות ותוך ניצול לרעה ושימוש בחוסר תום לב בזכות חוזית, עשיית עושר ולא במשפט והתנהלות קרטליסטית. התובעת אינה מכמתת את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה היא מבקשת לייצג, אולם היא מעריכה אותו באומדן ראשוני בכמיליארד ש"ח כנגד כלל הנתבעות. בחודש ינואר 2018 הורה בית המשפט על העברת הדין לבית הדין האזורי לעבודה.

13. בחודש אוגוסט 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה הבת הראל פנסיה וגמל. עניינה של התובענה בטענה, כי הראל פנסיה וגמל גובה, כביכול, מעמיתיה, בנוסף לדמי הניהול, תשלום בגין רכיב הוצאות ניהול השקעות (רכיב הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות), אשר גבייתו מותרת על פי דין, ללא הוראה חוזית המאפשרת לה לגבותו. בכך, מפרה הראל פנסיה וגמל, לטענת התובע, את הוראות תקנון קרן הפנסיה ואת חובות האמון והגילוי המוגברות החלות עליה, פועלת בחוסר תום לב במשא ומתן ומוסרת תיאור מטעה ללקוחותיה. הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג, מסתכם, להערכת התובע, לסכום של כ-132 מיליוני ש"ח. בחודש אפריל 2017 הורה בית המשפט על העברת הדין בבקשה לבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב. בחודש פברואר 2018 הורה בית הדין לממונה להגיש את עמדתו ביחס להליך. בחודש יוני 2018 הוגשה עמדת רשות שוק ההון התומכת בעמדת הראל פנסיה וגמל. בחודש ספטמבר 2020 הורה בית הדין על עיכוב ההליכים בהליך שבפניו עד למתן הכרעה בבקשת רשות ערעור בהליך שעניינו הוצאות ישירות בפוליסות חסכון "מגוון השקעות אישי", במסגרתו אישר בית המשפט המחוזי את ניהול התובענה כייצוגית נגד הראל ביטוח.

14. בחודש ספטמבר 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה הבת הראל ביטוח. עניינה של התובענה בטענה, כי הראל ביטוח גובה, כביכול, מבעלי פוליסת החסכון "הראל מגוון השקעות אישי" תשלום בגין רכיב "הוצאות ניהול השקעות", אשר גבייתו מותרת על פי דין, ללא הסכמה חוזית בתנאי הפוליסה המתירה לה לגבותו. בכך, מפרה הראל ביטוח, לטענת התובע, את הוראות הפוליסה הפרה יסודית, מפרה את חובת הנאמנות החלה עליה ומטעה את מבוטחיה. התובע מעריך את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג בכ-27.8 מיליוני ש"ח. בחודש מאי 2019 אישר בית המשפט המחוזי בתל אביב את ניהול התביעה כתובענה ייצוגית בעילה של הפרת פוליסת הביטוח בשל גביה שלא כדין של הוצאות ניהול השקעות. הקבוצה שבשמה תנוהל התובענה הייצוגית הינה כל בעלי פוליסת הראל מגוון השקעות אישי של הראל ביטוח בהווה ובשבע השנים שקדמו למועד הגשת הבקשה. בחודש ספטמבר 2019 הגישה הראל ביטוח לבית המשפט העליון, בקשת רשות ערעור על ההחלטה. בחודש נובמבר 2019 קבע בית המשפט העליון כי הבקשה למתן רשות ערעור מצריכה תשובה וכן הורה ליועץ המשפטי לממשלה להגיש את עמדתו בכתב בבקשה. בחודש אוגוסט 2020 הודיע היועץ המשפטי לממשלה על התייצבותו בבקשת רשות הערעור והגיש את עמדתו בבקשת רשות הערעור, לפיה יש לתת למבקשות רשות ערעור, לקבל את בקשת רשות הערעור והערעור גופו, לבטל את ההחלטה המאשרת את ניהול התביעה כייצוגית ולהורות על דחיית בקשת האישור. בחודש יוני 2021 הוגשה הודעה מטעם היועץ המשפטי לממשלה, במסגרתה נמסר עדכון לפיו ביום 28 ביוני 2021 פורסמה להערות הציבור טיוטת דו"ח של הוועדה המייעצת לממונה על שוק ההון בנושא בחינת ההוצאות הישירות. היועץ המשפטי לממשלה הבהיר בהודעתו כי לגישתו, נראה כי אין לדברים השלכה על ההכרעה בהליך המשפטי ואין בהם כדי לשנות מעמדתו המשפטית והוא ביקש להגיש הודעה מטעמו במסגרתה תפורט עמדתו ביחס לאמור בדו"ח. בחודש יולי 2021 נעתר בית המשפט העליון לבקשת היועץ המשפטי לממשלה כאמור. ביום 2 בינואר 2022 הגיש היועץ המשפטי לממשלה את התייחסותו להשלכות הדו"ח על ההליך המשפטי, לפיה אין באמור בדו"ח כדי להביא לשינוי בעמדתו כפי שהוגשה בהליך, לפיה דין בקשת הערעור והערעור לגופו להתקבל, ודין הבקשות לאישור ניהול התובענות כייצוגיות להידחות; אין באמור בו כדי להשפיע על ההכרעה השיפוטית בהליך; והאמור בו אינו סותר באופן כלשהו את עמדתו כפי שהוגשה בהליך והדברים האמורים בו אף מחזקים אותה בהיבטים מסוימים.

באור 7 - התחייבויות תלויות, ערבויות והתקשרויות (המשך)

א. התחייבויות תלויות (המשך)

15. בחודש אוקטובר 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה הבת הראל ביטוח. עניינה של התובענה בטענה, כי הראל ביטוח לא גילתה, כביכול, למבוטחיה, אשר רכשו פוליסת ביטוח סיעודי בפרמיה משתנה מהי הפרמיה, שתגבה מהם החל מגיל 65 וזאת עד לדיווח השנתי בגין שנת 2015 ועל אף, שלטענת התובעת, בגיל 65 מתייקרת הפרמיה בפוליסה זו במאות אחוזים. בכך, טוענת התובעת, הראל ביטוח מפרה חובה חקוקה, מפרה את חובת הגילוי, מפרה הסכם, פועלת בחוסר תום לב, עושה עושר ולא במשפט ופועלת ברשלנות. עוד טוענת התובעת, כי חיוב מבוטחים בתשלום פרמיות עתידיות על פי תעריפים שאינם ידועים להם הינו תנאי מקפח בחוזה אחיד. התובעת אינה מכמתת את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה היא מבקשת לייצג כנגד הראל ביטוח, אולם היא מעריכה אותו במיליוני שקלים. בחודש יולי 2017 אישר בית המשפט את בקשת התובעת לתקן את בקשת האישור כך שתתייחס גם לטענה לפיה הראל ביטוח לא הציגה, לכאורה, בפני מבוטחיה טרם מועד הצטרפותם את הפרמיה שתשולם על ידם החל מגיל 65 על אף שהיא מחויבת לעשות כן על פי חוזר הממונה. בחודש אוגוסט 2017 הוגשה בקשה מתוקנת לאישור תובענה כייצוגית. עניינה של הבקשה המתוקנת בטענה כי הראל ביטוח לא הציגה, לכאורה, למבוטחיה בפוליסת ביטוח סיעודי בפרמיה משתנה את הפרמיה שתשולם על ידם מגיל 65 ואילך טרם הצטרפותם לביטוח במסגרת טופס ההצטרפות ו/או במסמך התנאים הכלליים. בחודש מרץ 2019 הורה בית המשפט על העברת הבקשה לקבלת עמדת הממונה ביחס למחלוקת מושא בקשת האישור. בחודש נובמבר 2019 התקבלה עמדת הממונה לפיה, הוראות חוזר 2001/9 יגלויו נאות למבוטח בעת ההצטרפות לפוליסות לביטוח בריאות (להלן: "החוזר") של הרשות כמו גם הוראות הדין, מחייבות מבטח להציג למועמד לביטוח את אופן השתנות הפרמיה במעמד רכישת הביטוח, אך אין בנוסח החוזר התייחסות לשאלה איך יש למלא חובה זו טרם ההצטרפות והאם הדרך היחידה למלא אותה היא דווקא בכתב. הליך הגישור שהתנהל בין הצדדים לא צלח והדין בתובענה שב להתנהל בבית המשפט.

16. בחודש אוקטובר 2016 הוגשה לבית הדין האזורי לעבודה בירושלים תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה הנכדה קחצ"ק. עניינה של התובענה בטענה, כי קחצ"ק גובה, כביכול, מהעמיתים בקרן, הוצאות ניהול השקעות, אשר גבייתן מותרת על פי דין, ללא הסכמה חוזית בתקנון הקרן המתירה לה לגבות. בכך, פועלת קחצ"ק, לטענת התובע, בניגוד להוראות הדין ולחובת הנאמנות המיוחדת החלה עליה. התובע מעריך את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג בכ-30.1 מיליוני ש"ח. בחודש ינואר 2018 הוחלט לאחד את הדיון יחד עם בקשות נוספות לאישור תובענה ייצוגית תלויות ועומדות שעניינן הוצאות ישירות בקופות גמל וקרנות השתלמות. בחודש פברואר 2018 קבע בית הדין כי יש לקבל את עמדת הממונה ביחס להליך. בחודש מאי 2018 הוגשה לבית הדין עמדת הממונה התומכת בעמדת התובעות ולפיה גופים מוסדיים רשאים לגבות הוצאות ישירות מאת העמיתים או המבוטחים, גם אם הדבר אינו מצוין באופן מפורש בתקנון הגוף המוסדי, ובלבד שהדבר נעשה בהתאם להוראות תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות), התשס"ח-2008 ("התקנות"). הממונה העיר במסגרת העמדה כי היא רלבנטית, בשינויים המחייבים, גם לחברות ביטוח המנהלות ביטוחים תלויי תשואה.

17. בחודש ינואר 2017 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה הבת הראל ביטוח. עניינה של התובענה בטענה, כי הראל ביטוח אינה מגלה (לא בעצמה ולא באמצעות סוכני הביטוח מטעמה) למבוטחיה בביטוח רכב, אשר עומדים לחצות מדרגת גיל או וותק נהיגה במהלך תקופת הביטוח, כי באפשרותם לעדכן את גיל הנהג או את וותק הנהיגה ולקבל החזר פרמיה, וכי כתוצאה מכך משלמים מבוטחיה הנ"ל פרמיה ביתר נוכח העדר עדכון הפרמיה במהלך תקופת הביטוח בעקבות שינוי מדרגת הגיל או הוותק. התובעים מעריכים את הנזק שנגרם לחברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג לכל הפחות בכ-12.25 מיליוני ש"ח. ביום 16 בפברואר 2022 ניתן פסק דין בבית המשפט המחוזי מרכז, אשר במסגרתו נדחתה תביעה ייצוגית שהוגשה נגד חברת ביטוח אחרת בעניין דומה ("התביעה המקבילה"). בחודש מרץ 2022 הורה בית המשפט המחוזי על עיכוב הליכים עד למתן הכרעה בערעור שיוגש בתביעה מקבילה.

באור 7 - התחייבויות תלויות, ערבבויות והתקשרויות (המשך)

א. התחייבויות תלויות (המשך)

18. בחודש מרץ 2017 הוגשה לבית הדין האזורי לעבודה בירושלים תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית נגד החברה הבת הראל פנסייה וגמל. עניינה של התובענה בטענה, כי הראל פנסייה וגמל גבתה עד סוף שנת 2015, כביכול, מהעמיתים בקופת הגמל הראל עוצמה תעוז, הוצאות ניהול השקעות, אשר גבייתן מותרת על פי דין, ללא הסכמה חוזית בתקנון קופת הגמל, אשר התירה לה לגבות. התובעת מעריכה את הנזק שנגרם לכלל חברי הקבוצה אותה היא מבקשת לייצג בכ-127.1 מיליוני ש"ח. בחודש ינואר 2018 הוחלט לאחד את הדיון יחד עם בקשות נוספות לאישור תובענה ייצוגית תלויות ועומדות שעניינן הוצאות ישירות בקופות גמל וקרנות השתלמות. בחודש פברואר 2018 קבע בית הדין כי יש לקבל את עמדת הממונה ביחס להליך. בחודש מאי 2018 הוגשה לבית הדין עמדת הממונה התומכת בעמדת הנתבעות ולפיה גופים מוסדיים רשאים לגבות הוצאות ישירות מאת העמיתים או המבוטחים, גם אם הדבר אינו מצוין באופן מפורש בתקנון הגוף המוסדי, ובלבד שהדבר נעשה בהתאם להוראות תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות), התשס"ח-2008 ("התקנות"). הממונה העיר במסגרת העמדה כי היא רלבנטית, בשינויים המחייבים, גם לחברות ביטוח המנהלות ביטוחים תלויי תשואה.
19. בחודש דצמבר 2017 הוגשה לבית המשפט המחוזי בירושלים תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה הבת הראל ביטוח, נגד שתי חברות ביטוח נוספות, נגד שירותי בריאות כללית ("הכללית"), ונגד מכבי שירותי בריאות ("מכבי") (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות מסרבות, כביכול, לבטח בביטוח סיעודי אנשים המצויים על הספקטרום האוטיסטי, או שקובעות תנאים בלתי סבירים לקבלתם לביטוח, מבלי שהחלטותיהן אלו נסמכות על נתונים סטטיסטיים אקטואריים או רפואיים רלבנטיים לסיכון הביטוחי ומבלי לנמק את החלטתן, כנדרש בחוק. התובעים אינם מכמתים את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג אולם הם מעריכים אותו בעשרות עד מאות מיליוני ש"ח. בחודש יוני 2019 הורה בית המשפט על העברת הבקשה לקבלת עמדת היועץ המשפטי לממשלה בשאלות העולות מבקשת האישור. בחודש ינואר 2020 הודיע היועץ המשפטי לממשלה כי עמדתו זהה לעמדה אשר הגיש בתיק מקביל ואשר תומכת בטענות הראל ביטוח.
20. בחודש ינואר 2018 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה הבת הראל ביטוח ונגד חמש חברות ביטוח נוספות (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות נמנעות, כביכול, שלא כדין, מלשלם תגמולי ביטוח למבוטחים, לצדדי ג' ולמוטבים בגין רכיב המע"מ החל על עלות הנזקים במקרים בהם הנזקים לא תוקנו בפועל. התובענה והבקשה לאישור הינן באותה עילה בגינה הוגשה תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית קודמות כנגד הנתבעות, אשר ביום 3 בינואר 2018 נדחה על ידי בית המשפט העליון ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד מיום 20 בפברואר 2017, במסגרתו נמחקה הבקשה. ביום 4 בינואר 2022 דחה בית המשפט המחוזי מרכז לוד את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ביום 11 באפריל 2022 הגישה המבקשת ערעור לבית המשפט העליון על החלטת בית המשפט המחוזי.
21. בחודש אפריל 2018 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה הבת הראל ביטוח. עניינה של התובענה בטענה, כי הראל ביטוח משלמת, כביכול, למבוטחים בפוליסות ניתוחים שאינן מקנות פיצוי בשיעור מחצית מההוצאות הנחשבות במקרה שהניתוח מבוצע במימון קופת חולים, אך ניתנה להם על-ידיה התחייבות לתשלום פיצוי כאמור, סכומים הנמוכים בפועל ממחצית ההוצאות שנחסכו לה עקב כך ובכך היא מפרה, כביכול, את התחייבותה כלפיהם. התובעת מעריכה את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה היא מבקשת לייצג בלמעלה מ-7 מיליוני ש"ח. הצדדים מנהלים הליך גישור.
22. בחודש יוני 2018 הוגשה לבית המשפט המחוזי בירושלים תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה הבת הראל ביטוח ונגד חברת ביטוח נוספת (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות מסרבות להכיר בניתוח שקיים צורך רפואי לבצעו, כמקרה ביטוח על פי תנאי פוליסות ביטוח הבריאות שלהן, בטענה שמדובר בניתוח מניעתי. התובעת אינה מעריכה את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה היא מבקשת לייצג. בחודש ספטמבר 2020 הורה בית המשפט על קבלת עמדת הממונה בסוגיות העולות מבקשת האישור. בחודש פברואר 2021 התקבלה עמדת הממונה, לפיה בהתאם לפרשנות הראויה והמתבקשת של הגדרת המונח "ניתוח" על פי חוזר ביטוח 2004/20 שענינו הגדרות של פרוצדורות רפואיות בביטוח בריאות (להלן: "חוזר הניתוחים"), אשר יצא תחת ידו של המפקח על הביטוח, פוליסת ביטוח בריאות פרטית מקנה למבוטח רשת הגנה מפני המחלות הכלולות בפוליסה, הכוללת גם כיסוי ניתוחים אשר ימנעו התפתחותן או התפרצותן של אותן מחלות. בחודש ינואר 2022 אישר בית המשפט המחוזי בירושלים את ניהול התביעה כתובענה ייצוגית. הקבוצה שבשמה תנוהל התובענה הייצוגית הינה כל אדם שהתקשר בחוזה ביטוח בריאות עם הנתבעות, הכולל כיסוי ביטוחי לניתוחים, ותביעתו לביצוע ניתוח נדחתה מן הטעם שמדובר בניתוח "מניעתי" שלא מכוסה בפוליסה (גם אם הטעם הוצג באופן אחר במכתב הדחייה). ביום 24 במאי 2022 הגישה החברה הבת הראל ביטוח לבית המשפט העליון, בקשת רשות ערעור על ההחלטה.

באור 7 - התחייבויות תלויות, ערבויות והתקשרויות (המשך)

א. התחייבויות תלויות (המשך)

23. בחודש דצמבר 2018 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה הבת הראל ביטוח, נגד שתי חברות ביטוח נוספות (להלן ביחד: "חברות הביטוח הנתבעות") ונגד ארבעה בנקים (להלן ביחד: "הבנקים הנתבעים"). עניינה של התובענה בטענה, כי חברות הביטוח הנתבעות מפיקות, כביכול, לבעלי מבנים, המשועבדים לצורך הבטחת משכנתא, פוליסות ביטוח מבנה, למרות שבעת הפקתן של הפוליסות, כבר קיימת, בין אם אצל אותה חברת ביטוח ובין אם אצל חברת ביטוח אחרת, פוליסה המבטחת את אותו המבנה ביחס לאותה תקופה. זאת, כביכול, תוך הפרה של הוראות דין מפורשות ותוך הטעייתם של מבטחים. התובעים מעריכים את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג, בסך נומינלי כולל של 280 מיליוני ש"ח.
24. בחודש פברואר 2019 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה הבת הראל ביטוח. עניינה של התובענה בטענה, כי הראל ביטוח דרשה ממבטחים בפוליסת ביטוח קבוצתית לעובדי חברת חשמל, אשר קיבלו תגמולי ביטוח שלא נוכו מהם מסים במקור, להשיב לה את סכומי הכסף ששולמו על ידיה בגין תשלומי מס אלו. התובע אינו מכמת את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג אך הוא מעריך כי הוא עולה על סך של 3 מיליוני ש"ח. בחודש יולי 2020 הגישה הראל ביטוח לבית המשפט בקשה לסילוק על הסף של הבקשה לאישור התביעה כתובענה ייצוגית. בחודש ספטמבר 2020 נעתר בית המשפט לבקשת הראל ביטוח לסלק על הסף את הבקשה לאישור התביעה כתובענה ייצוגית והורה על מחיקת בקשת האישור על הסף. ביום 8 בנובמבר 2020 הומצא להראל ביטוח ערעור על פסק הדין, אשר הגיש התובע לבית המשפט העליון. לאחר דיון שהתקיים בפניו בחודש פברואר 2022, הורה בית המשפט העליון ליועץ המשפטי לממשלה להגיש את עמדתו בסוגיה עקרונית העולה מהערעור.
25. בחודש יוני 2019 הוגשה לבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה הבת הראל ביטוח. עניינה של התובענה בטענה, כי הראל ביטוח גובה, כביכול, ממבטחים בפוליסות ביטוחיים המשלבות רכיב ביטוח למקרה מוות ורכיב של חסכון (להלן: "ביטוחי מנהלים") תשלום בגין רכיב "הוצאות ניהול השקעות", אשר גבייתו מותרת על פי דין, ללא הסכמה חוזית בתנאי הפוליסה המתירה לה לגבותו. התובע מעריך את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג בכ-365.3 מיליוני ש"ח.
26. בחודש יוני 2019 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה הבת הראל ביטוח ונגד שלוש חברות ביטוח נוספות (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות נמנעות, כביכול, מלשלם ריבית בגין תגמולי ביטוח למבטחיהן, החל מתום 30 יום ממועד מסירת התביעה. תובענה ובקשה זו עוסקות באותה עילה בה עוסקת תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית קודמת (להלן: "התביעה הראשונה") אשר אושרה לניהול כתביעה ייצוגית באופן חלקי ביום 30 באוגוסט 2015 (להלן: "החלטת האישור") על ידי בית המשפט המחוזי בתל-אביב ואשר מתבררת כעת לגופה (ראו סעיף (א)(5) לעיל), אך הן מתייחסות לתקופה שונה מזו שלגביה אושרה התביעה הראשונה והיא הוגשה לטענת המבקשים למען הזהירות ובמקביל לבקשתם להרחיב את הקבוצה המיוצגת במסגרת התביעה הראשונה גם לתקופה שממתן החלטת האישור ועד מועד מתן פסק דין. התובעים מעריכים את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג כנגד הראל ביטוח בסכום של כ-90 מיליוני ש"ח, וכנגד כלל הנתבעות בסכום של כ-264.4 מיליוני ש"ח. בחודש יולי 2020 הורה בית המשפט המחוזי בתל אביב על עיכוב הליכים עד למתן פסק דין בתביעה הראשונה.
27. בחודש יולי 2019 הוגשה לבית הדין האזורי לעבודה בירושלים תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה הבת הראל פנסיה וגמל. עניינה של התובענה בטענה, כי הראל פנסיה וגמל גובה, כביכול, מעמיתים בקרן ההשתלמות "הראל השתלמות" תשלום בגין רכיב "הוצאות ניהול השקעות", אשר גבייתו מותרת על פי דין, ללא עיגון הסכמי בתקנון קרן ההשתלמות. התובע מעריך את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג בכ-56.8 מיליוני ש"ח.
28. בחודש אוגוסט 2019 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה הבת הראל ביטוח ונגד שתי חברות ביטוח נוספות (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי בפוליסות ביטוח רכוש לציוד מכני הנדסי (להלן: "הציוד"), הנתבעות קובעות, לכאורה, את שווי הציוד לצורך חישוב פרמיית הביטוח ללא התחשבות בגיל הציוד ואילו במקרה של אובדן גמור לציוד הן קובעות, לכאורה, את גובה תגמולי הביטוח לפי השווי האמיתי של הציוד במועד קרות האירוע הביטוחי, תוך התחשבות בגיל הציוד. התובעות אינן מכמתות את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הן מבקשות לייצג אולם הן מעריכות אותו במיליוני שקלים.
29. בחודש אוקטובר 2019 הוגשה לבית משפט השלום בירושלים תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה הבת הראל ביטוח, שעניינה בטענה, כי הראל ביטוח דוחה, כביכול, תביעות ביטוח בביטוח נסיעות לחו"ל, שעניינן ביטול נסיעה לחו"ל או קיצורה עקב מוות או אשפוז של בן משפחה קרוב, בהתבסס על חריגים בפוליסה שאינם עונים, על פי הנטען, על הוראות חוק חוזה הביטוח, תשמ"א-1981 ואינם נכללים, על פי הנטען, ברשימת הביטוח המועברת על-ידי הראל ביטוח למבטחים. התובע מעריך את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג בכ-1.5 מיליוני ש"ח.

באור 7 - התחייבויות תלויות, ערבויות והתקשרויות (המשך)

א. התחייבויות תלויות (המשך)

30. בחודש דצמבר 2019 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה הבת הראל ביטוח שעניינה בטענה, כי הראל ביטוח גילתה, כביכול, למבוטחיה אשר רכשו פוליסת ביטוח חיים בפרמיה משתנה מסוג "מגן 1" ו/או פוליסת אובדן כושר עבודה מסוג "הראל לעתיד", במעמד רכישת הביטוח, את הפרמיה אותה ישלמו רק עבור שנים ספורות ולא עבור כל תקופת הביטוח. התובע אינו מכמת את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג אולם הוא מעריך אותו במאות מיליוני שקלים. בחודש אוקטובר 2020 הודיעו הצדדים לבית המשפט על הסכמתם לפנות להליך גישור. הליך הגישור שהתנהל בין הצדדים לא צלח והדיון בתובענה שב להתנהל בבית המשפט. בחודש ספטמבר 2021 העביר בית המשפט את הבקשה לקבלת עמדת הממונה ביחס למחלוקות נשוא הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. בחודש אפריל 2022 הוגשה עמדת הממונה הקובעת כי על חברות הביטוח מוטלת חובת גילוי של המידע בדבר הפרמיות שישלם המבוטח לאורך כל תקופת הביטוח. הצדדים חידשו את הליך הגישור.

31. בחודש ינואר 2020 הוגשה לבית המשפט המחוזי בבאר שבע תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה הבת הראל ביטוח ונגד קרנות השוטרים בישראל בע"מ. עניינה של התובענה בטענה, כי הראל ביטוח לא המציאה, כביכול, למבוטחיה בפוליסת ביטוח חיים קבוצתי את פוליסות הביטוח וכי לא גילתה להם, כביכול, אודות שינויים שבוצעו בפוליסה אגב חידושה. התובעים לא מכמתים את הנזק הממוני הנטען לכלל חברי הקבוצות אותן הם מבקשים לייצג אולם מעריכים את הנזק הלא ממוני הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצות בכ-400 מיליוני ש"ח. בחודש דצמבר 2020 נמחקה על הסף בקשת האישור בהתייחס לקרנות השוטרים והתובענה והבקשה מתנהלות כעת כנגד הראל ביטוח בלבד. בחודש ספטמבר 2021 העביר בית המשפט את הבקשה לקבלת עמדת הממונה בשאלות העולות מבקשת האישור. בחודש ינואר 2022 הוגשה עמדת הממונה התומכת בעמדת הנתבעות לפיה ככל שקרנות השוטרים העבירו את הפוליסות ואת דף פרטי הביטוח, באמצעות דואר אלקטרוני ודואר רגיל, בהתאם לבחירת המבוטח וכפי שעולה מכתבי הטענות, הרי שקרנות השוטרים והראל ביטוח עמדו למעשה בדרישות הרשות בעניין אופן יידוע המבוטחים לגבי כניסתה לתוקף של פוליסת ביטוח חדשה.

32. בחודש ינואר 2020 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה הבת הראל ביטוח ונגד שתי חברות ביטוח נוספות וחברת שרותי דרך (להלן ביחד: "הנתבעות") בטענה, כי הנתבעות מספקות, כביכול, ללקוחותיהן שמשות חלופיות שאינן מקוריות ואינן נושאות תו תקן, וזאת, כביכול, בניגוד להתחייבויותיהן כלפי לקוחותיהן בהסכמים עימם. התובעים לא מכמתים את הנזק הכולל הנתבע עבור כלל חברי הקבוצות אותן הם מבקשים לייצג, אך הם מעריכים כי הוא עולה במידה ניכרת על סך של 2.5 מיליוני ש"ח.

33. בחודש אפריל 2020 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה הבת הראל ביטוח ונגד שתיים עשרה חברות ביטוח נוספות (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי על הנתבעות להשיב למבוטחיהן בביטוחי רכב ודירה חלק מדמי הביטוח אשר, לכאורה, שולמו על ידיהם ביתר, נוכח הפחתה משמעותית, נטענת, בסיכון אותו נטלו על עצמן הנתבעות עת נקבעו על ידיהן דמי הביטוח בפוליסות אלו. זאת, עקב התפרצות מגפת הקורונה והגבלות התנועה והפעילות, אשר הוטלו בעקבותיה, אשר הובילו, על פי הנטען, להפחתת היקף הנסועה ולירידה משמעותית בנוקי גוף ורכוש כתוצאה מכך. התובעים מעריכים את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג נגד הראל ביטוח בסכום של כ-95 מיליוני ש"ח, ונגד כלל הנתבעות בסכום של כ-886 מיליוני ש"ח. בחודש פברואר 2021 הורה בית המשפט על סילוק הבקשה בעניין ביטוחי הרכב ביחס להראל ביטוח ויתר המשיבות (פרט לחברת ביטוח אחת), וכי הבקשה תמשיך להתברר בעניין פוליסות ביטוח דירות. בית המשפט הורה כי על התובעים לשקול המשך צעדיהם ביחס לאופן ניהול בקשת האישור, לאור ההחלטה. בחודש אפריל 2021 הגישו התובעים ערעור לבית המשפט העליון על החלטת בית המשפט המחוזי. בחודש אוקטובר 2021 הורה בית המשפט המחוזי בתל אביב על עיכוב ההליכים בהליך שבפניו, וזאת עד לאחר שפסק הדין בהליך שעניינו השבת דמי ביטוח למבוטחים בפוליסות ביטוח בתי עסק, ביטוח אחריות מעבידים וביטוח צד ג' בשל הפחתה נטענת ברמת הסיכון אליה חשופות הנתבעות עקב התפרצות וירוס הקורונה וההגבלות על פעילות המשק, במסגרתו דחה בית המשפט המחוזי בחיפה את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית נגד הראל ביטוח וחברות ביטוח נוספות, יהפוך לחלוט או ככל שיוגש ערעור על פסק הדין לבית המשפט העליון - עד למתן פסק דין בערעור. בחודש דצמבר 2021 הורה בית המשפט המחוזי על הסרת עיכוב ההליך, בעקבות הפיכת פסק הדין בהליך הנוסף לחלוט.

34. בחודש אפריל 2020 הוגשה לבית המשפט המחוזי בחיפה תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה הבת הראל ביטוח ונגד אחת עשרה חברות ביטוח נוספות (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות אינן משיבות למבוטחיהן בביטוחי רכב חובה, מקיף וצד ג' דמי ביטוח, אשר שולמו על ידיהם, לכאורה, ביתר, נוכח הפחתה מהותית, נטענת, ברמת הסיכון אליו חשופות הנתבעות החל מחודש מרץ 2020, לאור צמצום פעילות המשק עקב התפרצות וירוס הקורונה והפחתת היקף הנסועה בעקבותיו. התובעים מעריכים את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג כנגד הראל ביטוח בסכום של כ-130 מיליוני ש"ח, וכנגד כלל הנתבעות בסכום של כ-1.2 מיליארדי ש"ח. בחודש יוני 2020 הורה בית המשפט על העברת הדיון בבקשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב. בחודש אוקטובר 2021 הורה בית המשפט המחוזי בתל אביב על עיכוב ההליכים בהליך שבפניו, וזאת עד לאחר שפסק הדין בהליך שעניינו השבת דמי ביטוח למבוטחים בפוליסות ביטוח בתי עסק, ביטוח אחריות מעבידים וביטוח צד ג' בשל הפחתה נטענת ברמת הסיכון אליה חשופות הנתבעות עקב התפרצות וירוס הקורונה וההגבלות על פעילות המשק, במסגרתו דחה בית המשפט המחוזי בחיפה את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית נגד הראל ביטוח וחברות ביטוח נוספות, יהפוך לחלוט או ככל שיוגש ערעור על פסק הדין לבית המשפט העליון - עד למתן פסק דין בערעור. בחודש דצמבר 2021 הורה בית המשפט המחוזי על הסרת עיכוב ההליך, בעקבות הפיכת פסק הדין בהליך הנוסף לחלוט.

באור 7 - התחייבויות תלויות, ערבבויות והתקשרויות (המשך)

א. התחייבויות תלויות (המשך)

35. בחודש אפריל 2020 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה הבת הראל ביטוח, נגד שש חברות ביטוח נוספות ונגד התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול") (להלן ביחד: "הנתבעים"). עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעים אינם משיבים למבוטחיהם בביטוחי רכב חובה, מקיף וצד ג' דמי ביטוח, אשר שולמו על ידיהם, לכאורה, ביתר, נוכח הפחתה קיצונית, נטענת, ברמת הסיכון אליה חשופים הנתבעים לאור ירידה דרמטית, לכאורה, במספר התביעות המוגשות לנתבעים בשל צמצום פעילות המשק עקב התפרצות וירוס הקורונה והפחתה נטענת של היקף התנועה בכבישים ושיעור תאונות הדרכים בישראל בעקבותיו. התובעים מעריכים את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג נגד הראל ביטוח בסכום של כ-110 מיליוני ש"ח, ונגד כלל הנתבעים בסכום של כ-720 מיליוני ש"ח. בחודש יוני 2020 הורה בית המשפט על העברת הדיון בבקשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב. בחודש אוקטובר 2021 הורה בית המשפט המחוזי בתל אביב על עיכוב ההליכים בהליך שבפניו, וזאת עד לאחר שפסק הדין בהליך שעניינו השבת דמי ביטוח למבוטחים בפוליסות ביטוח בתי עסק, ביטוח אחריות מעבידים וביטוח צד ג' בשל הפחתה נטענת ברמת הסיכון אליה חשופות הנתבעות עקב התפרצות וירוס הקורונה וההגבלות על פעילות המשק, במסגרתו דחה בית המשפט המחוזי בחיפה את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית נגד הראל ביטוח וחברות ביטוח נוספות, יהפוך לחלוט או ככל שיוגש ערעור על פסק הדין לבית המשפט העליון - עד למתן פסק דין בערעור. בחודש דצמבר 2021 הורה בית המשפט המחוזי על הסרת עיכוב ההליך, בעקבות הפיכת פסק הדין בהליך הנוסף לחלוט.

36. בחודש מאי 2020 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה הבת הראל פנסיה וגמל ונגד שלוש עשרה חברות מנהלות נוספות (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות מסווגות, לכאורה, חלק מההפרשות עבור לקוחותיהן לקרנות השתלמות שהן מנהלות, כהפרשות חייבות במס, על אף שהן אינן כאלה. התובעים אינם מכמתים את הנזק הכולל הנטען ביחס לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג אך הם מעריכים אותו, על הצד הנמוך, בסך של מאות מיליוני שקלים. בחודש אפריל 2021 הוגשה בקשה למתן רשות להגשת הודעה לצד שלישי כנגד רשות המסים. בחודש אוגוסט 2021 השיבה רשות המסים לבקשה ובין היתר טענה כי לעמדתה, בקשת האישור צריכה היתה להיות מוגשת בהליך מתאים נגד רשות המסים ולא נגד הנתבעות וכי אין מקום לאישור הבקשה באופן בו הוגשה. כמו כן, ביקשה מבית המשפט להורות על צירופה של רשות המסים כמשיבה להליך ולהורות לה להגיש עמדתה לטענות המפורטות בבקשת האישור. בחודש פברואר 2022 הורה בית המשפט על צירופה של רשות המסים כמשיבה בהליך.

37. בחודש יוני 2020 הוגשה לבית המשפט המחוזי במחוז תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברות הבנות הראל ביטוח והראל פנסיה וגמל (להלן ביחד "הנתבעות"), שעניינה בטענה, כי במסגרת הסכמי הלוואה של הנתבעות עם לקוחותיהן, בהלוואות הצמודות למדד המחירים לצרכן (להלן: "המדד"), נקבע, על פי הנטען, כי במקרה של ירידה במדד, תשלומי הקרן והריבית לא יירדו מערכם הנקוב בלוח הסילוקין של הלוואה. זאת, כביכול, בניגוד לדיון ותוך שהדבר מהווה, לטענת התובע, תנאי מקפח בחוזה אחיד. התובע אינו מכמת את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג אך הוא מעריך כי הוא עולה על סך של 3 מיליוני ש"ח. הליך הגישור שהתנהל בין הצדדים לא צלח.

38. בחודש יולי 2020 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה הבת הראל ביטוח ונגד ארבע חברות ביטוח נוספות (להלן ביחד: "הנתבעות"), שעניינה בטענה, כי הנתבעות אינן מפחיתות, לכאורה, את פרמיות הביטוח למבוטחים שנקבעו להם החרגות בגין מצב רפואי קיים, על אף שההחרגות מפחיתות, על פי הנטען, את הסיכון הביטוחי ביחס לסיכון בפוליסות ביטוח של מבוטחים שלא נקבעו להם החרגות דומות. התובעים מעריכים את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג נגד הראל ביטוח בסכום של כ-760 מיליוני ש"ח, ונגד כלל הנתבעות בסכום כולל של 1.9 מיליארדי ש"ח.

39. בחודש אוגוסט 2020 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה הבת הראל ביטוח. עניינה של התובענה בטענה, כי הראל ביטוח מתנה, כביכול, בירור תביעות בגין נכות במסגרת פוליסת ביטוח תאונות אישיות בהגשת חוות דעת רפואית מטעם המבוטחים וכי היא מסרבת להשיב למבוטחים את עלות חוות הדעת, וזאת, כביכול, בניגוד להוראות הפוליסה וכן בטענה, כי הראל ביטוח בוחנת, כביכול, כל אחד מרכיבי התביעה בנפרד, בניגוד להוראות הדין. התובעים אינם מכמתים את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג אך הם מעריכים כי הוא עולה על סך של 3 מיליוני ש"ח. הצדדים מנהלים הליך גישור.

באור 7 - התחייבויות תלויות, ערבבויות והתקשרויות (המשך)

א. התחייבויות תלויות (המשך)

40. בחודש ספטמבר 2020 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה הבת הראל ביטוח. עניינה של התובענה בטענה, כי הראל ביטוח אינה מגלה, כביכול, למבוטחיה בביטוח נסיעות לחו"ל, כי המגבלה, במסגרת ביטוח הכבודה, ביחס לסכום הפיצוי המקסימלי בגין אובדן או גניבה של פריט, חלה גם ביחס לאובדן או גניבה של דבר ערך. התובעים מעריכים את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג בסכום כולל של כ-447 מיליוני ש"ח. בחודש דצמבר 2021 העביר בית המשפט את הבקשה לקבלת עמדת הממונה ביחס למחלוקת נשוא הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. בחודש מרץ 2022 הוגשה עמדת הממונה לפיה פרשנות הראל אינה עולה בקנה אחד עם נוסחה הפשוט של הפוליסה.
41. בחודש נובמבר 2020 הוגשה לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה הבת הראל ביטוח. עניינה של התובענה בטענה, כי הראל ביטוח אינה מאפשרת, כביכול, לבטל כתבי שירות בפוליסה בנפרד מיתר רכיבי תכנית הביטוח וכי אינה מבצעת, כביכול, גילוי נאות טרם ההתקשרות לעניין ביטול כתבי השירות. התובעת מעריכה את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה היא מבקשת לייצג בסכום כולל של כ-3 מיליוני ש"ח.
42. בחודש דצמבר 2020 הוגשה לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה הבת הראל ביטוח. עניינה של התובענה בטענה, כי הראל ביטוח מצמידה, כביכול, את דמי הביטוח ואת תגמולי הביטוח למבוטחים בפוליסת הביטוח הסיעודי הקבוצתי לחברי שרותי בריאות כללית - סיעודי מושלם פלוס, למדד שגוי וזאת כביכול, בניגוד להוראות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (ביטוח סיעודי קבוצתי לחברי קופת חולים), תשע"ו - 2015. התובעים מעריכים את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותם הם מבקשים לייצג בסכום כולל של כ-21.2 מיליוני ש"ח. בחודש מרץ 2022 הורה בית המשפט על העברת הסוגיות שבמחלוקת לעמדת הממונה.
43. בחודש דצמבר 2020 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב יפו תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה הבת הראל פנסיה וגמל. עניינה של התובענה בטענה, כי הראל פנסיה וגמל אינה מקיימת, כביכול, את הוראות הדין לעניין איתור עמיתים שהקשר עמם נותק ולעניין איתור ויידוע מוטבים ויורשים של עמיתים אשר הלכו לעולמם. עוד נטען, כי הראל פנסיה וגמל גבתה, כביכול, דמי ניהול ביתר באופן המנוגד להוראות הדין. התובעים אינם מכמתים את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג אולם הם מעריכים אותה בעשרות ואף מאות מיליוני שקלים.
44. בחודש מרץ 2021 הוגשה לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה הבת הראל ביטוח. עניינה של התובענה בטענה, כי הראל ביטוח דוחה, כביכול, שלא כדין, תביעות של מבוטחים בפוליסות ביטוח תאונות אישיות לתשלום פיצוי בגין ימי אשפוז במרכז רפואי שאינו בית חולים כללי, בטענה ש"בית חולים" על פי הגדרתו בפוליסה הינו בית חולים כללי בלבד, וכי הפוליסה נוסחה, כביכול, באופן מטעה ובניגוד לדין, תוך הפרת חוזר המפקח על הביטוח 2001/9 שעניינו "גילוי נאות למבוטח בעת הצטרפות לפוליסה לביטוח בריאות". התובע אינו מכמת את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג אך הוא מעריך כי הוא עולה על סך של 2.5 מיליוני ש"ח.
45. בחודש מרץ 2021 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה הבת הראל ביטוח. עניינה של התובענה בטענה, כי הראל ביטוח דוחה, כביכול, שלא כדין, תביעות לקבלת תגמולי ביטוח בגין כיסוי אביזר רפואי, של מבוטחים בפוליסת ביטוח בריאות קבוצתי לחברי הסתדרות המורים, בטענה למיצוי תקרת הכיסוי בפוליסה וזאת, כביכול, על פי סעיף בפוליסה, אשר, לטענת התובעת, לא היה קיים בפוליסה המקורית והוחל, על פי הנטען, באופן רטרואקטיבי. התובעת אינה מכמתת את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה היא מבקשת לייצג אך היא מעריכה כי הוא עולה על סך של 2.5 מיליוני ש"ח.
46. בחודש מרץ 2021 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה הבת הראל ביטוח ונגד שתי חברות ביטוח נוספות (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות דוחות, על פי הנטען, תביעות של מבוטחים בביטוח בריאות, הכולל כיסוי לתרופות שאינן כלולות בסל הבריאות, בגין עלויות קנאביס רפואי, על אף שעל פי הנטען, קנאביס רפואי עונה, לכאורה, להגדרת "תרופה" בפוליסות הביטוח. התובעים מעריכים את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג נגד כלל הנתבעות בסכום כולל של כ-79 מיליוני ש"ח.

באור 7 - התחייבויות תלויות, ערבבויות והתקשרויות (המשך)

א. התחייבויות תלויות (המשך)

47. בחודש אפריל 2021 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה ונגד 14 גופים פיננסיים שונים - תאגידים בנקאיים, חברות ביטוח, בתי השקעה, חברות אשראי וחברות כרטיסי אשראי (להלן ביחד: הנתבעים). עניינה של התובענה בטענה, כי מידע אישי של לקוחות הנתבעים, העושים שימוש בשירותים הדיגיטליים באתרי האינטרנט וביישומונים שמפעילים הנתבעים, מועבר, לכאורה, לצדדים שלישיים, ובפרט לחברת גוגל ולשירות הפרסומות שלה, ללא הסכמה מפורשת של הלקוחות. התובעים אינם מכמתים את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג אולם הם מעריכים אותו במיליוני שקלים.
48. בחודש אפריל 2021 הוגשה לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה הבת הראל ביטוח. עניינה של התובענה בטענה, כי הראל ביטוח שיווקה, כביכול, פוליסות ביטוח תאונות אישיות באופן פסול ומטעה ובניגוד להוראות חוזרי הממונה על שוק ההון המסדירים את הליך צירוף המבוטחים לביטוח. התובעת אינה מכמתת את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה היא מבקשת לייצג אולם היא מעריכה אותו במיליוני שקלים.
49. בחודש יולי 2021 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה הנכדה הראל ביטוח מימון והנפקות בע"מ ("הראל מימון והנפקות"). עניינה של התובענה בטענה, כי הראל מימון והנפקות אינה מנגישה, כביכול, את דיווחיה במערכות המידע האינטרנטיות המופעלות על ידי הרשות לניירות ערך ועל ידי הבורסה (מערכות המגנא והמאיה בהתאמה) ובכך מונעת או מצמצמת, כביכול, את האפשרות של אנשים עם מוגבלות לקבל מידע מדיווחים אלו. זאת, בניגוד, כביכול, להוראות חוק שוויון זכויות אנשים עם מוגבלות, תשנ"ח-1998 ותקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (התאמות נגישות לשירות), תשע"ג-2013. התובע מעריך את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג בסכום כולל של כ-7.5 מיליוני ש"ח.
50. בחודש יולי 2021 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה הבת הראל ביטוח ונגד שש חברות ביטוח נוספות (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי בעת חישוב הגמלא החדשית המשולמת למבוטחים בפוליסות ביטוח חיים "משתתפות ברווחי תיק השקעות", מנכות הנתבעות, כביכול, מהתשואה החדשית הנצברת למבוטחים, ריבית, ללא עיגון מתאים, כביכול, בתנאי הפוליסה ומבלי ששיעורה מצויין בהם. התובעים אינם מכמתים את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג אך הם מעריכים כי הוא עולה על סך של 2.5 מיליוני ש"ח.
51. בחודש ספטמבר 2021 הוגשה לבית המשפט המחוזי בירושלים תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברות הבנות, הראל פנסיה וגמל והראל ביטוח (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות משגרות, כביכול, הודעות פרסומת במסרונים ובדואר אלקטרוני וזאת, לכאורה, מבלי לקבל את הסכמת הנמענים לקבלת דבר פרסומת, מבלי לציין שמדובר בפרסומת, מבלי לכלול הודעה לעניין הזכות לסרב לקבלת פרסומת וללא מתן אפשרות לסרב בפועל. זאת, בניגוד, כביכול, להוראות חוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב - 1982. התובעים מעריכים את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג בסך של כ-10 מיליוני ש"ח.
52. בחודש אוקטובר 2021 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז בלוד תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה הבת הראל ביטוח ונגד חברת ביטוח נוספת (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות דוחות, לכאורה, שלא כדין, תביעות ביטוח של ילדים עם צרכים מיוחדים, במסגרת פוליסת ביטוח סיעודי, על אף שהם עונים, לטענת התובעים, על הגדרת "תשושי נפש" על פי הפוליסה, וזאת מבלי לבצע בדיקה האם מצבם תואם להגדרה זו. התובעים מעריכים את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג נגד שתי הנתבעות ביחד בסך כולל של כ-2.97 מיליארדי ש"ח.
53. בחודש אוקטובר 2021 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה הבת הראל ביטוח. עניינה של התובענה בטענה, בין היתר, כי הראל ביטוח אינה משלמת, כביכול, למבוטחים בפוליסות ביטוח חיים משתתפות ברווחים, אשר במסגרתן תגמולי הביטוח משולמים על יסוד נוסחת Rm, את מלוא התשלומים בגין רווחי השקעות בהתאם להוראות הפוליסה וכי אינה מחשבת, כביכול, את שיעורי התשואה בהתאם להוראות הפוליסה. תובענה זו עוסקת בעילות המקבילות בחלקן לעילות בהן עוסקת תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית קודמת - עניין בן עזרא ("התביעה הראשונה"), אשר אושרה לניהול כתביעה ייצוגית באופן חלקי ביום 27 במרץ 2019 על ידי בית המשפט המחוזי בתל-אביב ("החלטת האישור"), ואשר תחולתה צומצמה על-ידי בית המשפט העליון למספר פוליסות ספציפיות בלבד (ראו סעיף (א)(7) לעיל). לפיכך, הוגשה תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית זו בהתייחס ליתר הפוליסות, אשר אינן כלולות עוד בתביעה הראשונה. התובע מעריך את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג בסכום של כ-1.4 מיליארדי ש"ח.

באור 7 - התחייבויות תלויות, ערבבויות והתקשרויות (המשך)

א. התחייבויות תלויות (המשך)

54. בחודש נובמבר 2021 הוגשה לבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה הבת הראל ביטוח. עניינה של התובענה בטענה, כי הראל ביטוח מסרבת, כביכול, ליתן למבוטחיה בפוליסת ביטוח רפואי קבוצתי כיסוי ביטוחי בגין אובדן כושר עבודה חלקי וזאת, כביכול, בניגוד להוראות הפוליסה. התובעת אינה מעריכה את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה היא מבקשת לייצג.
55. בחודש דצמבר 2021 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז בלוד תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה הבת הראל ביטוח. עניינה של התובענה בטענה, כי הראל ביטוח מעלה, כביכול, את דמי הביטוח הנגבים ממבוטחיה בפוליסות ביטוח מבנה דירה, בעת חידושה, מבלי לקבל את הסכמתם המפורשת מראש להעלאתם. התובעים אינם מכמתים את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג אך הם מעריכים כי הוא עולה על סך של 2.5 מיליוני ש"ח.
56. בחודש דצמבר 2021 הוגשה לבית הדין האזורי לעבודה בחיפה תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה הבת הראל ביטוח. עניינה של התובענה בטענה, כי הראל ביטוח גובה, כביכול, ממבוטחיה בפוליסות ביטוח חיים, בעת ניווד או משיכה של כספי החיסכון, סכומים בגין "קנס משיכה", וזאת, לכאורה, בניגוד להוראות הדין והפוליסה ומבלי שהתריעה על כך טרם ניווד הכספים. התובע מעריך את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג בסכום של כ-3.55 מיליוני ש"ח.

תובענות שהוגשו בתקופת הדוח

57. בחודש פברואר 2022 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה הבת הראל ביטוח. עניינה של התובענה בטענה, כי הראל ביטוח משלמת, כביכול, למבוטחים בפוליסת בריאות קבוצתי לחברי הסתדרות המורים, החרז חלקי של ההפרש שבין הסכום המלא ששולם למומחה עבור התייעצות, לבין הסכום בו השתתפה קופת החולים בה הם חברים. התובע מעריך את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג בסכום של כ-12 מיליוני ש"ח.
58. בחודש מרץ 2022 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה הבת הראל ביטוח. עניינה של התובענה בטענה, כי הראל ביטוח גבתה וגובה כביכול מהמבוטחים, שלא כדין, פרמיה עבור כיסוי ביטוחי בגין ניתוח מניעתי. התובע לא מכמת את הנזק הכולל הנתבע עבור כלל חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג, אך הוא מעריך כי הוא עולה במידה ניכרת על סך של 2.5 מיליוני ש"ח.

תובענות שהוגשו לאחר תקופת הדוח

59. בחודש אפריל 2022 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה הבת הראל ביטוח. עניינה של התובענה בטענה, כי הראל ביטוח מפרה את חובתה לשלם הפרשי הצמדה כדין בגין תגמולי ביטוח המשולמים בענפי הביטוח הכללי, ביחס לתקופה שבין מועד קרות מקרה הביטוח לבין מועד תשלום תגמולי הביטוח. התובע לא מכמת את הנזק הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג.

ב. התחייבויות תלויות – שירביט

להלן פרטים על החשיפה בגין תובענות ייצוגיות ובקשות להכרה בתובענות כייצוגיות שהוגשו כנגד שירביט חברה לביטוח בע"מ (להלן: "שירביט") אשר פעילותה הביטוחית נרכשה על ידי הראל ביטוח ביום 1 בדצמבר 2021.

1. בחודש ספטמבר 2015 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד שירביט ונגד חברת ביטוח נוספת. עניינה של התובענה בטענה כי שירביט נמנעת, כביכול, מלשלם תגמולי ביטוח למבוטחיה, בצירוף הפרשי הצמדה וריבית, בגין התקופה שממועד קרות מקרה הביטוח ועד למועד תשלום תגמולי הביטוח, ולחילופין, בגין התקופה שהחל מחלוף 30 יום ממסירת תביעת הביטוח ועד למועד תשלום תגמולי הביטוח בפועל. הנזק הנטען הכולל לחברי הקבוצה כנגד שירביט הינו כ-10 מיליוני ש"ח. ביום 26 במאי 2021 קיבל בית המשפט המחוזי בתל-אביב את בקשת האישור. הגדרת הקבוצה על פי פסק הדין הינה כל זכאי (מבוטח, מוטב או צד שלישי) אשר במהלך התקופה שתחילתה שלוש שנים קודם להגשת התובענה וסיומה ביום אישורה של התובענה כייצוגית, קיבל משירביט, שלא על פי פסק דין שניתן בעניינו, תגמולי ביטוח מבלי שצורפה להם ריבית כדין. בחודש ספטמבר 2021 הגישה שירביט, יחד עם חברות ביטוח נוספות שנתבעו במספר בקשות לאישור בטענה זהה ("הנתבעות"), בקשה לעיכוב ההליכים בתובענה, עד להכרעה בערעור שהוגש לבית המשפט העליון במסגרת תובענה ייצוגית אחרת שאושרה בעניין זהה נגד חברות ביטוח אחרות, בהן הראל ביטוח (ראו סעיף (א)(4) לעיל). בחודש אוקטובר 2021 דחה בית המשפט את הבקשה לעיכוב ההליכים. בחודש ינואר 2022 הגישו הנתבעות בקשה נוספת לעיכוב ההליכים. בחודש מרץ 2022 הורה בית המשפט המחוזי על עיכוב ההליכים עד למתן הכרעה בערעור שהוגש לבית המשפט העליון בתביעה מקבילה והורה על ניהול משותף של התובענה לאחר ההכרעה בערעור.

באור 7 - התחייבויות תלויות, ערבויות והתקשרויות (המשך)

ב. התחייבויות תלויות – שירביט (המשך)

2. בחודש ינואר 2017 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד שירביט. עניינה של התובענה בטענה, כי שירביט אינה מגלה למבוטחיה בביטוח רכב, אשר עומדים לחצות מדרגת גיל או ותק נהיגה הנהוגות אצלה, במהלך תקופת הביטוח, כי באפשרותם לעדכן את גיל הנהג או את ותק הנהיגה ולקבל פרמיה עודפת, וכי כתוצאה מכך משלמים מבוטחיה אלו פרמיה ביתר נוכח העדר עדכון הפרמיה במהלך תקופת הביטוח בעקבות שינוי מדרגת הגיל או הוותק. התובעים מעריכים את הנזק שנגרם לחברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג בכ-43.31 מיליוני ש"ח. ביום 16 בפברואר 2022 ניתן פסק דין בבית המשפט מחוזי מרכז, אשר במסגרתו נדחתה תביעה ייצוגית שהוגשה נגד חברת ביטוח אחרת בעניין דומה ("התביעה המקבילה"). בחודש מרץ 2022 הורה בית המשפט המחוזי על עיכוב ההליכים עד למתן הכרעה בערעור שיוגש בתביעה המקבילה.
3. בחודש ינואר 2018 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד שירביט ונגד חמש חברות ביטוח נוספות (להלן ביחד: "הנתבעות") בהן הראל ביטוח (ראו סעיף (ד)(10) לעיל). עניינה של התובענה היה בטענה, כי הנתבעות נמנעות, כביכול, שלא כדין, מלשלם תגמולי ביטוח למבוטחים, לצדדי ג' ולמוטבים בגין רכיב המע"מ החל על עלות הנזקים במקרים בהם הנזקים לא תוקנו בפועל. התובענה והבקשה לאישור הינן באותה עילה בגינה הוגשה תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית קודמות כנגד הנתבעות, אשר ביום 3 בינואר 2018 נדחה על ידי בית המשפט העליון ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד מיום 20 בפברואר 2017, במסגרתו נמחקה הבקשה. ביום 4 בינואר 2022 דחה בית המשפט המחוזי מרכז לוד את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ביום 12 באפריל 2022 הגישה המבקשת ערעור לבית המשפט העליון על החלטת בית המשפט המחוזי.
4. בחודש דצמבר 2020 הוגשו כנגד שירביט ארבע בקשות לאישור תובענות כייצוגיות (שלוש בקשות לאישור תובענות כייצוגיות הוגשו לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד ובקשה לאישור תובענה כייצוגית אחת הוגשה לבית המשפט המחוזי תל אביב), בטענה דומה לכשל באבטחת מידע על רקע אירוע פריצה לשרתי שירביט על ידי האקרים ופרסום מידע אישי השייך ללקוחות שירביט. בחודש יוני 2021 הגישו המבקשים בארבע הבקשות לאישור תובענות כייצוגיות, בקשת אישור מאוחדת מטעמם. עניינה של התובענה המאוחדת בטענה, כי מחדלי אבטחה, לכאורה, בשירביט גרמו לדליפת מידע ונתונים שהיו בידי שירביט. התובעים אינם מכמתים את הנזק הכולל הנתען לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג אך הם מעריכים כי הוא עולה על סך של 2.5 מיליוני ש"ח. בחודש ינואר 2022 הודיעו הצדדים לבית המשפט על הסכמתם לפנות להליך גישור.
5. בחודש אפריל 2020 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד שירביט ונגד שתים עשרה חברות ביטוח נוספות (להלן ביחד: "הנתבעות") בהן הראל ביטוח (ראו סעיף (א)(34) לעיל). עניינה של התובענה בטענה, כי על הנתבעות להשיב למבוטחיהן בביטוחי רכב ודירה חלק מדמי הביטוח אשר, לכאורה, שולמו על ידיהם ביתר, נוכח הפחתה משמעותית, נטענת, בסיכון אותו נטלו על עצמן הנתבעות עת נקבעו על ידיהן דמי הביטוח בפוליסות אלו. זאת, עקב התפרצות מגפת הקורונה והגבלות התנועה והפעילות, אשר הוטלו בעקבותיה, אשר הובילו, על פי הנתען, להפחתת היקף הנסועה ולירידה משמעותית בנזקי גוף ורכוש כתוצאה מכך. התובעים מעריכים את הנזק הכולל הנתען לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג נגד שירביט בסכום של כ-27 מיליוני ש"ח, ונגד כלל הנתבעות בסכום של כ-886 מיליוני ש"ח. בחודש פברואר 2021 הורה בית המשפט על סילוק הבקשה בעניין ביטוחי הרכב ביחס לשירביט ויתר המשיבות (פרט לחברת ביטוח אחת), וכי הבקשה תמשיך להתברר בעניין פוליסות ביטוח דירות. בית המשפט הורה כי על התובעים לשקול המשך צעדיהם ביחס לאופן ניהול בקשת האישור, לאור ההחלטה. בחודש אפריל 2021 הגישו התובעים ערעור לבית המשפט העליון על החלטת בית המשפט המחוזי. בחודש אוקטובר 2021 הורה בית המשפט המחוזי בתל אביב על עיכוב ההליכים בהליך שבפניו, וזאת עד לאחר שפסק דין בהליך ששירביט איננה צד לו ושעניינו השבת דמי ביטוח למבוטחים בפוליסות ביטוח בתי עסק, ביטוח אחריות מעבידים וביטוח צד ג' בשל הפחתה נטענת ברמת הסיכון אליה חשופות הנתבעות עקב התפרצות וירוס הקורונה וההגבלות על פעילות המשק, במסגרתו דחה בית המשפט המחוזי בחיפה את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית נגד חברות ביטוח אחרות, יהפוך לחלוט ("פסק הדין בהליך הנוסף") או ככל שיוגש ערעור על פסק הדין בהליך הנוסף לבית המשפט העליון - עד למתן פסק דין בערעור. בחודש דצמבר 2021 הורה בית המשפט המחוזי על הסרת עיכוב ההליך, בעקבות הפיכת פסק הדין בהליך הנוסף לחלוט.

באור 7 - התחייבויות תלויות, ערבויות והתקשרויות (המשך)

ב. התחייבויות תלויות – שירביט (המשך)

6. בחודש אפריל 2020 הוגשה לבית המשפט המחוזי בחיפה תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד שירביט ונגד אחת עשרה חברות ביטוח נוספות (להלן ביחד: "הנתבעות") בהן הראל ביטוח (ראו סעיף (א)(35) לעיל). עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעות אינן משיבות למבוטחיהן בביטוחי רכב חובה, מקיף וצד ג' דמי ביטוח אשר שולמו על ידיהם, לכאורה, ביתר, נוכח הפחתה מהותית, נטענת, ברמת הסיכון אליו חשופות הנתבעות החל מחודש מרץ 2020, לאור צמצום פעילות המשק עקב התפרצות וירוס הקורונה והפחתת היקף הנסועה בעקבותיו. התובעים מעריכים את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג כנגד שירביט בסכום של כ-38 מיליוני ש"ח, וכנגד כלל הנתבעות בסכום של כ-1.2 מיליארדי ש"ח. בחודש יוני 2020 הורה בית המשפט על העברת הדיון בבקשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב. בחודש אוקטובר 2021 הורה בית המשפט המחוזי בתל אביב על עיכוב ההליכים בהליך שבפניו, וזאת עד לאחר שפסק דין בהליך ששירביט איננה צד לו ושעניינו השבת דמי ביטוח למבוטחים בפוליסות ביטוח בתי עסק, ביטוח אחריות מעבידים וביטוח צד ג' בשל הפחתה נטענת ברמת הסיכון אליה חשופות הנתבעות עקב התפרצות וירוס הקורונה וההגבלות על פעילות המשק, במסגרת דחה בית המשפט המחוזי בחיפה את הבקשה לאישור תובענה כייצוגית שהוגשה נגד חברות ביטוח אחרות, יהפוך לחלוט ("פסק הדין בהליך הנוסף") או ככל שיוגש ערעור על פסק הדין בהליך הנוסף לבית המשפט העליון - עד למתן פסק דין בערעור. בחודש דצמבר 2021 הורה בית המשפט המחוזי על הסרת עיכוב ההליך, בעקבות הפיכת פסק הדין בהליך הנוסף לחלוט.

טבלה מסכמת:

להלן טבלה מסכמת של הסכומים הנתבעים במסגרת בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות, תובענות שאושרו כתביעה ייצוגית ותביעות מהותיות אחרות נגד החברה ו/או החברות המאוחדות, כפי שצויינו על-ידי התובעים בכתבי הטענות שהוגשו מטעמם. מובהר, כי הסכום הנתבע אינו מהווה בהכרח כימות של סכום החשיפה המוערכת על-ידי החברה, שכן המדובר בהערכות מטעם התובעים אשר דינן להתברר במסגרת ההליך המשפטי.

סוג	כמות תביעות	הסכום הנתבע במיליוני ש"ח
תובענות שאושרו כתביעה ייצוגית:		
צוין סכום המתייחס לחברה ו/או לחברות מאוחדות	7	1,267
התביעה מתייחסת למספר חברות ולא יוחס סכום ספציפי לחברה ו/או לחברות מאוחדות	2	273
לא צוין סכום התביעה	2	
בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות:		
צוין סכום המתייחס לחברה ו/או לחברות מאוחדות	28	4,805
התביעה מתייחסת למספר חברות ולא יוחס סכום ספציפי לחברה ו/או לחברות מאוחדות	5	6,329
לא צוין סכום התביעה	21	

סכום ההפרשה הכולל עבור התביעות שהוגשו כנגד החברה וכנגד שירביט כמפורט לעיל ליום 31 במרץ 2022, 31 במרץ 2021 ו-31 בדצמבר 2021 מסתכם בכ-110 מיליוני ש"ח, בכ-92 מיליוני ש"ח וכ-101 מיליוני ש"ח, בהתאמה.

באור 7 - התחייבויות תלויות, ערבבויות והתקשרויות (המשך)

ג. תביעות שהגיעו לסיומן בתקופת הדוח

1. בחודש ספטמבר 2020 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז לוד תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה הבת הראל ביטוח. עניינה של התובענה היה בטענה, כי הראל ביטוח אינה מגלה, כביכול, למבוטחיה בביטוח תאונות אישיות את היקף הכיסוי הביטוחי המדויק בגין ניתוח עקב פגיעה אורתופדית מתאונה בכתף, בקרסול ובברך וכי היא אינה משפה את מבוטחיה, אשר תביעתם אושרה רק לאחר פניה באמצעות עורך דין בגין ההוצאות המשפטיות, אשר נגרמו להם בגין פניה זו. ביום 13 בינואר 2022 אישר בית המשפט המחוזי מרכז לוד את בקשת המבקשת להסתלק מבקשת האישור ומהתובענה והורה על דחיית תביעתה האישית של המבקשת ועל מחיקת בקשת האישור.
2. בחודש ספטמבר 2017 הוגשה לבית המשפט המחוזי בירושלים תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה הבת הראל ביטוח ונגד 12 חברות ביטוח נוספות (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה היה בטענה, כי במקרים בהם הנתבעות משלמות סכומים שנפסקו נגדן על ידי רשויות שיפוטיות לאחר המועד שנקבע לפרעונם, הן אינן מוסיפות להם הפרשי הצמדה, ריבית, וריבית צמודה כנדרש, כביכול, על פי הוראות סעיף 5(ב) לחוק פסיקת ריבית והצמדה, תשכ"א-1961. הצדדים מנהלים הליך גישור. בחודש מרץ 2021 הגישו הצדדים לבית המשפט בקשה לאישור הסכם פשרה במסגרתו הוסכם, בין היתר, כי הנתבעות תתקנה את נוסח שטרי הסילוק בהם הן עושות שימוש, ככל שיש בכך צורך, כך שהמועד לתשלום יעמוד על 30 יום ממועד התקיימות התנאים לתשלום, וכן תקבלנה שטרי סילוק בהתאם למנגנון להמצאת שטר סילוק שנקבע בהסכם הפשרה. ביום 6 בפברואר 2022 ניתן על ידי בית המשפט תוקף של פסק דין להסכם פשרה מתוקן, במסגרתו הוסכם, בין היתר, כי הנתבעות תתקנה את נוסח שטרי הסילוק בהם הן עושות שימוש, ככל שיש בכך צורך, כך שהמועד לתשלום יעמוד על פרק זמן שלא יעלה על 30 יום ממועד התקיימות התנאים לתשלום, וכן תקבלנה שטרי סילוק בהתאם למנגנון להמצאת שטר סילוק שנקבע בהסכם הפשרה. כפי שהוסכם בהסכם הפשרה, הראל ביטוח תשלם גמול לתובע הייצוגי ושכר טרחה לבאי כוחו, בסכומים לא מהותיים.
3. בחודש נובמבר 2014 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד בקשה לאישור תביעה כתובענה ייצוגית נגד החברה הבת הראל ביטוח וסטנדרד ביטוחים בע"מ וכן נגד חברת ביטוח נוספת וסוכנות ביטוח נוספת (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה היה בטענה, כי במקרים בהם מחזיקי כרטיסי אשראי של ישראל כאל מתקשרים למוקד המכירות של חברות הביטוח הנתבעות, על מנת להפעיל פוליסה לביטוח נסיעות לחו"ל, אותה הם זכאים לקבל ללא עלות (להלן: "הפוליסה הבסיסית"), הנתבעות משווקות להן, כביכול, "הרחבות" או "תוספות" לפוליסה הבסיסית, כאשר למעשה, נמכרות להם, כביכול, פוליסות מדף מלאות המקנות כיסוי מן השקל הראשון וכוללות כיסויים חופפים לכיסויים הכלולים בפוליסה הבסיסית. זאת, בעלות מלאה וללא הפחתת שווייה של הפוליסה הבסיסית. בכך, לטענת התובעים, בין היתר, מטעות הנתבעות, לכאורה, את המבוטחים, מפרות את חובות הגילוי, פועלות בניגוד להוראות הדין ועושות עושר ולא במשפט. בהתאם לתובענה. בחודש אוגוסט 2018 הגישו הצדדים לבית המשפט בקשה לאישור הסכם פשרה במסגרתו הוסכם, כי הראל ביטוח תעמיד לרשות חברי הקבוצה הזכאים, כהגדרתם בהסכם הפשרה, כמות מוגדרת של ימי ביטוח נסיעות לחו"ל ללא תשלום, אשר יהיו ניתנים לניצול בהתאם להוראות הסכם הפשרה. בחודש נובמבר 2019 הגיש היועץ המשפטי לממשלה את עמדתו ביחס להסדר הפשרה, לפיה אין מקום לאשר את הסדר הפשרה במתכונתו הנוכחית וכי יש להורות על תיקונו בהתאם להערותיו. בחודש אפריל 2020 ניתנה על ידי בית המשפט החלטה בבקשה לאישור הסכם הפשרה, לפיה, בעת הזו, לאור חוסר הודאות הקיים וסגירת שמי רוב מדינות העולם, לא ניתן לומר, כי זו הדרך ההוגנת להכרעה במחלוקת, בשלב זה, מבחינתם של חברי הקבוצה. זאת, מבלי לשלול את ההסדר כשלעצמו כראוי, הוגן וסביר מבחינת חברי הקבוצה. ביום 17 בפברואר 2022 ניתן על ידי בית המשפט תוקף של פסק דין להסכם הפשרה, במסגרתו הוסכם, בין היתר, כי הראל ביטוח תעמיד לרשות חברי הקבוצה הזכאים, כהגדרתם בהסכם הפשרה, כמות מוגדרת של ימי ביטוח נסיעות לחו"ל ללא תשלום, אשר יהיו ניתנים לניצול בהתאם להוראות הסכם הפשרה. כפי שהוסכם בהסכם הפשרה, תשלם הראל ביטוח גמול לתובע הייצוגי ושכר טרחה לבא כוחו, בסכומים לא מהותיים.
4. בחודש ספטמבר 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה הבת הראל ביטוח ונגד שלוש חברות ביטוח נוספות (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה היה בטענה, כי הנתבעות גובות, כביכול, מן המבוטחים, פרמיות גבוהות בגין פוליסות ביטוח בריאות הכוללות כיסויים אשר למבוטחים אין, לכאורה, צורך בהם משום שהם מחזיקים בביטוח בריאות משלים של קופת החולים אליה הם משתייכים. בנוסף, טוענים התובעים, כי הנתבעות אינן מגלות למבוטחים, כי מדובר, כביכול, בכיסויים מיותרים ו/או מתנות שירות בשירות שכן הן אינן מאפשרות למבוטחים לרכוש פוליסה מצומצמת הכוללת רק כיסויים שאינם כלולים בביטוחי הבריאות המשלימים של קופות החולים, ובכך יוצרות מצב של כפל ביטוחי. בכך, טוענים התובעים, הנתבעות מפרות את חובת תום הלב המוגברת החלה עליהן, מפרות חובה חקוקה, מפרות את הוראות הדין, מפרות הסכם, מטעות את מבוטחיהן ועושות עושר ולא במשפט. בחודש אוקטובר 2020 דחה בית המשפט המחוזי בתל אביב את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. בחודש נובמבר 2020 הומצא להראל ביטוח ערעור על פסק הדין, אשר הגישו המבקשים בבקשת האישור לבית המשפט העליון. בחודש דצמבר 2020 הוגש ערעור שכנגד על ידי הראל ביטוח ביחס לאי פסיקת הוצאות לטובתה בפסק הדין שניתן על ידי בית המשפט המחוזי. בדיון, אשר התקיים בבית המשפט העליון ביום 28 במרץ 2022, נדחה הערעור, לאחר שהמערערים קיבלו את המלצת בית המשפט למשיכתו.

באור 7 - התחייבויות תלויות, ערבויות והתקשרויות (המשך)

ד. תביעות שהגיעו לסיומן לאחר תקופת הדוח

1. בחודש אפריל 2020 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה הבת הראל ביטוח. עניינה של התובענה היה בטענה, כי הראל ביטוח מסרבת, כביכול, לשפות מבוטחות בפוליסות ביטוח בריאות המקנות למבוטחות זכות לשיפוי עבור הוצאות לבדיקות היריון יותר מפעם אחת בכל היריון. זאת, כביכול, בניגוד להוראות פוליסות הביטוח. ביום 28 באפריל 2022 אישר בית המשפט המחוזי בתל אביב את בקשת ההסתלקות מבקשת האישור ומהתובענה, והורה על דחיית תביעתה האישית של המבקשת.
2. בחודש אפריל 2020 הוגשה לבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה הבת הראל ביטוח ונגד חברת ביטוח נוספת (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה היה בטענה, כי הנתבעות מסרבות, כביכול, להאריך את תוקף הכיסוי הביטוחי למבוטחים בביטוחי אובדן כושר עבודה, שנרכשו לפני שנת 2017, ואשר תום תקופת הביטוח בהם הינו גיל 65, ולשלם להם תגמולי ביטוח עד לגיל הפרישה שעלה בשנת 2004 לגיל 67 לשכירים ולגיל 70 לעצמאים. ביום 18 באפריל 2022 דחה בית הדין האזורי לעבודה בתל אביב את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.

באור 8 - ניהול ודרישות הון

1. משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II

על הראל ביטוח חל משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II וזאת בהתאם להוראות יישום שפורסמו בחודש יוני 2017 ועודכנו בחודש אוקטובר 2020 (להלן: "הוראות משטר כושר פירעון כלכלי").

יחס כושר פירעון כלכלי:

יחס כושר פירעון כלכלי מחושב כיחס שבין ההון העצמי הכלכלי המוכר של הראל ביטוח לבין ההון הנדרש לכושר פירעון (SCR).

ההון העצמי הכלכלי המוכר נקבע כסיכום ההון העולה מהמאזן הכלכלי ומכשירי חוב הכוללים מנגנונים לספיגת הפסדים (הון רוברד 1 נוסף, מכשיר הון רוברד 2, הון משני נחות, הון משני מורכב והון שלישוני).

סעיפי המאזן הכלכלי מחושבים לפי שווי כלכלי, כאשר ההתחייבויות הביטוחיות מחושבות על בסיס הערכה מיטבית של מכלול התזרימים העתידיים הצפויים מהעסקים הקיימים, ללא מרווחי שמרנות, ובתוספת מרווח סיכון (Risk Margin).

ההון הנדרש לכושר פירעון (SCR) נועד לאמוד את החשיפה של ההון העצמי הכלכלי לסדרת תרחישים שנקבעה בהוראות משטר כושר פירעון כלכלי המשקפים סיכונים ביטוחיים, סיכוני שוק ואשראי וכן סיכונים תפעוליים.

משטר כושר פירעון כלכלי כולל, בין היתר, הוראות מעבר בקשר לעמידה בדרישות ההון המאפשרות את הגדלת ההון הכלכלי באמצעות ניכוי מעתודות הביטוח של סכום המחושב בהתאם להוראות משטר כושר פירעון כלכלי (להלן: "הניכוי"). הניכוי ילך ויקטן בצורה הדרגתית, עד לשנת 2032 (להלן: "תקופת הפריסה"). בנוסף לדרישת הון מוקטנת, שתלך ותגדל באופן הדרגתי עד לשנת 2023, על סוגים מסוימים של השקעות ומגבלת הכרה מקסימלית שונה עבור הון רוברד 2.

בהתאם לחוזר המאוחד יכלול דוח יחס כושר פירעון כלכלי בגין נתוני 31 בדצמבר ו-30 ביוני של כל שנה במסגרת הדוח התקופתי העוקב למועד החישוב.

ביום 30 במאי 2022 פרסמה הראל ביטוח את דוח יחס כושר פירעון כלכלי בגין נתוני 31 בדצמבר 2021 באתר האינטרנט שלה (כתובת האתר: <https://www.harel-group.co.il/about/harel-group/harel/investor-relations/Pages/repayment-ability.aspx>). בהתאם לדוח, להראל ביטוח יש עודף הון גם ללא התחשבות בהוראות המעבר.

החישוב שערכה הראל ביטוח בגין נתוני 31 בדצמבר 2021, נבדק בהתאם לתקן בינלאומי ISAE 3400 - בדיקה של מידע כספי עתידי. תקן זה רלבנטי לביקורת חישוב הסולבנסי ואיננו מהווה חלק מתקני הביקורת החלים על דוחות כספיים. בדוח המיוחד של רואי החשבון המבקרים, הודגש כי התחזיות וההנחות מבוססות, בעיקרן על ניסיון העבר, כפי שעולה ממחקרים אקטוארים הנערכים מעת לעת. נוכח הרפורמות בשוק ההון, הביטוח והחיסכון והשינויים בסביבה הכלכלית, נתוני העבר אינם משקפים בהכרח את התוצאות העתידיות. המידע מתבסס לעיתים על הנחות לגבי אירועים עתידיים ופעולות ההנהלה שלא בהכרח יתממשו או שיתממשו באופן שונה מההנחות אשר שימשו בסיס למידע. כמו כן, התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מהמידע, מאחר והתרחישים המשולבים של אירועים עשויים להתממש באופן שונה מהותית מההנחות במידע.

בדוח המיוחד של רואי החשבון המבקרים צוין כי הם לא בדקו את נאותות סכום הניכוי בתקופת הפריסה ליום 31 בדצמבר 2021, פרט לבדיקה כי סכום הניכוי אינו עולה על הסכום המהוון הצפוי של מרווח הסיכון וההון הנדרש לכושר פירעון בגין סיכוני חיים ובריאות בשל עסקים קיימים במשך תקופת הפריסה בהתאם לדפוס ההתפתחות העתידי של ההון הנדרש המשפיע הן על חישוב שחרור ההון הצפוי והן על שחרור מרווח הסיכון הצפוי כמפורט בהוראות לעניין חישוב מרווח הסיכון. כמו כן, מופנית תשומת לב לאמור בדוח יחס כושר פירעון בדבר אי הודאות הנגזרת משינויים רגולטוריים וחשיפה לתלויות שלא ניתן להעריך את השפעתן על יחס כושר הפירעון.

יצוין כי למודל במתכונתו הנוכחית, רגישות גבוהה לשינויים במשתני שוק ואחרים, כגון שינויים בריבית, שינויים ברווחי השקעות, עדכוני הנחות אקטואריות ושינויים הקשורים בפעילות הראל ביטוח.

באור 8 - ניהול ודרישות הון (המשך)

2. מדיניות ניהול ההון של הראל ביטוח

מדיניות הראל ביטוח היא להחזיק בסיס הון איתן להבטחת כושר הפירעון שלה ויכולתה לעמוד בהתחייבויותיה למבוטחים, לשמר את יכולת הראל ביטוח להמשיך את פעילותה העסקית וכדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה. הראל ביטוח כפופה לדרישות ההון והרגולציה הנקבעת לעניין חלוקת דיבידנד.

ביום 30 בנובמבר 2020 אישר דירקטוריון הראל ביטוח את עדכון התכנית לניהול הון ונקבעו בשלב זה, כללי סף לחלוקת דיבידנד, הכוללים יחס כושר פירעון כלכלי מינימאלי, בהתחשב בהוראות הפריסה ויחס כושר פירעון מינימאלי, ללא התחשבות בהוראות בתקופת הפריסה.

ביום 28 בפברואר 2021 אישר דירקטוריון החברה מדיניות חלוקת דיבידנד לפיה החברה תחלק דיבידנד בשיעור של לפחות 30% מהרווח הכולל על פי הדוחות הכספיים המאוחדים השנתיים שלה. בנוסף, ביום 28 בפברואר 2021 אישר דירקטוריון הראל ביטוח מדיניות חלוקת דיבידנד לפיה הראל ביטוח תחלק דיבידנד בשיעור של לפחות 35% מהרווח הכולל על פי הדוחות הכספיים המאוחדים השנתיים של הראל ביטוח וזאת כל עוד הראל ביטוח תעמוד ביעדים המינימאליים ליחס כושר פירעון מבוסס סולבנסי 2.

3. במסגרת היתר לשליטה ולהחזקת אמצעי שליטה במבטחים, התחייבה החברה לבצע הזרמה של 120 מיליוני ש"ח להראל ביטוח ככל שהראל ביטוח לא תעמוד בדרישות ההון הרגולטורי החלות עליה לפי מודל הסולבנסי (SCR כולל הוראות מעבר). התחייבות זו הינה בלתי הדירה והיתה תקפה עד לחודש מרץ 2022.

4. חברות מאוחדות המנהלות קרנות נאמנות ותיקי השקעות מחויבות בהון מזערי בהתאם להנחיות רשות ניירות ערך. החברות פועלות באופן שוטף לעמידה בדרישה זאת. נכון ליום 31 במרץ 2022, עומדות החברות המאוחדות בדרישות אלו.

5. תכנית רכישה עצמית של מניות

ביום 30 ביוני 2021 אישר דירקטוריון החברה תכנית רכישה עצמית של מניות החברה בהיקף של עד 100 מיליוני ש"ח, אשר תבוצע מעת לעת כפי שיקבע על ידי הנהלת החברה אשר הוסמכה על ידי הדירקטוריון לרכוש ניירות ערך, על פי שיקול דעתה וזאת במסגרת התקופה שנקבעה לביצוע התכנית. לפרטים נוספים, ראו דיווח מיידי של החברה מיום 30 ביוני 2021 (אסמכתא : 109800-01-2021). נכון ליום 31 במרץ 2022, רכשה החברה סך של 1,505,658 מניות בעלות המסתכמת לסך של כ-52 מיליוני ש"ח. נכון למועד פרסום הדוח, רכשה החברה סך של 1,689,208 מניות בעלות המסתכמת לסך של כ-60 מיליוני ש"ח.

6. דיבידנד שהתקבל מהראל ביטוח

בחודש ינואר 2022, אישר דירקטוריון הראל ביטוח חלוקת דיבידנד בסך של 250 מיליוני ש"ח. החלטת הדירקטוריון התקבלה לאחר שהובאו בחשבון התוצאות הכספיות של הראל ביטוח, סכום העודפים הראויים לחלוקה של הראל ביטוח ונבחנו עודפי ההון ועמידה בהוראות הסולבנסי. כמו כן דירקטוריון הראל ביטוח בחן את עמידתה במבחן הרווח ובמבחן יכולת הפירעון הקבועים בסעיף 203 (א) לחוק החברות, ולאחר בחינה זו אישר הדירקטוריון של הראל ביטוח את העמידה במבחן החלוקה. הדיבידנד שולם ביום 3 בפברואר 2022.

באור 9 - אירועים מהותיים בתקופת הדוח

1. השפעות שינויים בריבית ושינויים בפער בין השווי ההוגן והערך בספרים של הנכסים הלא סחירים, והשפעות יישום החוזרים שפורטו בבאור 13גז לדוחות השנתיים, על ההתחייבויות הביטוחיות מפורטות להלן:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ	
2021	2021	2022
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
(936)	(86)	764
863	-	-
(73)	(86)	764
(262)	(63)	167
60	-	-
(202)	(63)	167
(275)	(149)	931
(181)	(98)	613

ביטוח בריאות- קיטון (גידול) בהתחייבויות הביטוחיות בעקבות:
 השפעות ריבית ושינויים בפער בין השווי ההוגן והערך בספרים של הנכסים הלא סחירים
 השפעות יישום חוזרים
 סך הכל ביטוח בריאות

ביטוח כללי- קיטון (גידול) בהתחייבויות הביטוחיות בעקבות:
 השפעות ריבית ושינויים בפער בין השווי ההוגן והערך בספרים של הנכסים הלא סחירים
 השפעות יישום חוזרים
 סך הכל ביטוח כללי

סך הכל השפעות הריבית על הרווח והרווח הכולל לפני מס
סך הכל השפעות הריבית על הרווח והרווח הכולל לאחר מס

2. בשל ירידות שחלו בשוקי ההון בתקופת הדוח, נרשמו תשואות ריאליות שליליות בפוליסות משתתפות ברווחים שנמכרו בין השנים 1991-2003. בהתאם למנגנון גביית דמי הניהול הקבוע בהסדר התחיקתי, חברת ביטוח לא תגבה דמי ניהול משתנים בגין פוליסות תלויות תשואה שנמכרו בין השנים 1991-2003 עד להשגת רווחי השקעה בגין הנכסים העומדים כנגד התחייבויות תלויות תשואה, שיכסו את הפסדי ההשקעה שנצברו. בהתאם למנגנון שתואר, הראל ביטוח לא רשמה דמי ניהול משתנים מתחילת שנת 2022, אלא דמי ניהול קבועים בלבד. נכון ליום 31 במרץ 2022, אומדן דמי הניהול של הרווח הריאלי השלילית עד להשגת תשואה חיובית מצטברת, הסתכם בסך של כ-82 מיליוני ש"ח. ראו גם באור 10(1).

3. חלוקת דיבידנד

א. ביום 28 במרץ 2022, אישר דירקטוריון החברה חלוקת דיבידנד במזומן בסך של 300 מיליוני ש"ח (1.41 ש"ח למניה). החלטת הדירקטוריון התקבלה לאחר שהובאו בחשבון התוצאות הכספיות של החברה ליום 31 בדצמבר 2021. בפני הדירקטוריון הוצגו הרווחים הראויים לחלוקה, עודפי ההון בחברות הבנות של החברה וצרכי המזומנים של הקבוצה, בתרחישים שונים. הדירקטוריון בחן את עמידת החברה במבחן הרווח ובמבחן יכולת הפירעון הקבועים בסעיף 203 (א) לחוק החברות. לאחר בחינה זו אישר הדירקטוריון את עמידת החברה במבחן החלוקה. הדיבידנד שולם ביום 26 באפריל 2022.

ב. לעניין תכנית רכישה עצמית של מניות שאושרה על-ידי דירקטוריון החברה ביום 30 ביוני 2021 ולרכישות עצמיות של מניות שבוצעו במהלך התקופה ולאחר תקופת הדוח, ראו באור 8.

באור 9 - אירועים מהותיים בתקופת הדוח (המשך)

4. סיום כהונה צפוי של היועצת המשפטית ומינוי יועץ משפטי
- ביום 20 במרץ 2022, הודיעה הגב' נטלי משען-זכאי, המכהנת כמשנה למנכ"ל הראל ביטוח וכיועצת המשפטית הראשית של קבוצת הראל וכן כיו"ר הדירקטוריון של חברות הגמל והפנסיה של הקבוצה, על החלטה לסיים את תפקידה בקבוצת הראל בתום שמונה שנות כהונה.
- דירקטוריון החברה החליט על מינויו של עו"ד גלעד שפירא כיועץ המשפטי הראשי של קבוצת הראל. המינוי יכנס לתוקף ביום 1 ביוני 2022.
5. תשלום מבוסס מניות
- ביום 27 בינואר 2022 הוקצו 906,000 כתבי אופציה ל-32 מעובדי הראל ביטוח במסגרת התכנית המתוארת בבאור 39 לדוחות השנתיים. מחיר המימוש של כל אופציה למועד ההענקה, הינו 36.56 ש"ח. השווי ההוגן של כתבי האופציה במועד ההענקה הסתכם לסך של כ-7.8 מיליוני ש"ח.
6. העמדת מסגרת אשראי לחברה בת – "המצפן - שותפים לדרך בע"מ".
- בחודש דצמבר 2019 התקשרה המצפן עם הראל ביטוח בהסכם לקבלת מסגרת אשראי בסך 150 מיליוני ש"ח לצורך העמדת אשראי ללקוחותיה, בחודש ספטמבר 2020 הוגדלה מסגרת האשראי ב-100 מיליוני ש"ח נוספים ובחודש נובמבר 2021 אושרה על ידי דירקטוריון החברה הגדלה נוספת של מסגרת האשראי כאמור ב-50 מיליוני ש"ח נוספים. כבטוחה להעמדת מסגרת אשראי זו חתמה החברה על כתב התחייבות להשקיע בהון המצפן את הסכומים הנדרשים מעת לעת על מנת שההון העצמי של המצפן לא יפחת בכל עת מ-15% מסך המאזן של המצפן. נכון ליום 31 במרץ 2022, יתרת האשראי שהעמידה הראל ביטוח להמצפן הסתכמה לסך של כ-200 מיליוני ש"ח. נכון למועד פרסום הדוח יתרת האשראי שהעמידה הראל ביטוח להמצפן הסתכמה לסך של כ-210 מיליוני ש"ח.

באור 10 - אירועים מהותיים לאחר תקופת הדוח

1. בהמשך לאמור בבאור 9(2), לאחר תקופת הדוח ועד בסמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים, נמשכו הירידות בשוקי ההון. סמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים אומדן דמי הניהול שלא יגבו בשל התשואה הריאלית השלילית עד להשגת תשואה חיובית מצטברת, הסתכם בסך של כ-257 מיליוני ש"ח.
- בנוסף, בשל הירידות בשוקי ההון כאמור, נרשמו לאחר תקופת הדוח ועד בסמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים, הפסדי נוסטרו בתיק הסחיר שאינו מוחזק כנגד התחייבויות תלויות תשואה.
- כמו כן, בסמוך למועד פרסום הדוח, עקום הריבית חסרת הסיכון עלה מעבר לרמתו ביום 31 במרץ 2022, דבר העשוי לגרום לקיטון בהתחייבויות הביטוחיות. מנגד, עליה של עקום הריבית עשויה להשפיע לשלילה על שווים של הנכסים הפיננסיים ונכסים אחרים באופן שעשוי להפחית את ההשפעה האמורה לעיל. יש לציין כי המידע המתואר לעיל אינו מהווה הערכה לגבי תוצאותיה הכספיות של החברה. מידע זה הינו חלקי בלבד ואינו כולל מרכיבים אחרים של רווחים או הפסדים מהשקעות והשפעות נוספות.
2. פדיון מוקדם מלא של אגרות חוב (סדרה ח') של הראל הנפקות
- לעניין החלטה על פדיון מוקדם מלא לאגרות החוב (סדרה ח') שהונפקו על ידי הראל הנפקות - ראו באור 6.
3. סיום כהונה צפוי של נושא משרה בחברה בת
- ביום 8 במאי 2022 הודיע מר טל קדם, המכהן כמנכ"ל החברה הבת - הראל פיננסיים אחזקות בע"מ ("הראל פיננסיים"), על החלטתו לסיים את תפקידו בהראל פיננסיים בתום כחמש וחצי שנות כהונה.
- סיום תפקידו נעשה על רקע כוונתו של מר קדם לפנות להקמת פעילות עצמאית בשוק ההון.
- מר קדם ימשיך בתפקידו כמנכ"ל הראל פיננסיים עד לסוף השנה, ולפיכך החלטה על זהות המחליף/ת תקבל בשבועות הקרובים.

**הראל השקעות בביטוח
ושירותים פיננסים בע"מ**

נספחים לתמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים

נספח א - פירוט נכסים עבור השקעות פיננסיות אחרות בקבוצה

א. פירוט השקעות פיננסיות אחרות

ליום 31 במרץ 2022 (בלתי מבוקר)

מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מסווגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	
סך הכל	הלוואות וחייבים	מוחזקים לפידיון	זמינים למכירה	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
13,141	-	14	13,102	25		נכסי חוב סחירים (א)
17,682	13,912	-	-	3,770		נכסי חוב שאינם סחירים (*)
2,757	-	-	1,947	810		מניות (א2)
3,868	-	-	3,441	427		אחרות (א3)
37,448	13,912	14	18,490	5,032		סך הכל השקעות פיננסיות אחרות

ליום 31 במרץ 2021 (בלתי מבוקר)

מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מסווגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	
סך הכל	הלוואות וחייבים	מוחזקים לפידיון	זמינים למכירה	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
11,625	-	27	11,478	120		נכסי חוב סחירים (א)
15,731	*14,207	-	-	*1,524		נכסי חוב שאינם סחירים (*)
1,697	-	-	1,592	105		מניות (א2)
3,091	-	-	2,898	193		אחרות (א3)
32,144	14,207	27	15,968	1,942		סך הכל השקעות פיננסיות אחרות

ליום 31 בדצמבר 2021 (מבוקר)

מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מסווגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	
סך הכל	הלוואות וחייבים	מוחזקים לפידיון	זמינים למכירה	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
13,579	-	14	13,555	10		נכסי חוב סחירים (א)
16,629	13,477	-	-	3,152		נכסי חוב שאינם סחירים (*)
2,508	-	-	1,880	628		מניות (א2)
3,595	-	-	3,173	422		אחרות (א3)
36,311	13,477	14	18,608	4,212		סך הכל השקעות פיננסיות אחרות

(*) לפירוט הרכב נכסי חוב שאינם סחירים ברמת הדוחות המאוחדים של החברה ראו באור 6 "מכשירים פיננסיים"

* מוין מחדש

נספח א - פירוט נכסים עבור השקעות פיננסיות אחרות בקבוצה (המשך)

1. נכסי חוב סחירים

עלות מופחתת			הערך בספרים		
ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרץ	ליום 31 במרץ	ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרץ	ליום 31 במרץ
2021	2021	2022	2021	2021	2022
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
7,586	6,457	7,454	8,088	6,777	7,497
5,085	4,561	5,547	5,491	4,848	5,644
12,671	11,018	13,001	13,579	11,625	13,141
			-	3	-

אגרות חוב ממשלתיות

נכסי חוב אחרים:

נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב סחירים ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

2. מניות

עלות			הערך בספרים		
ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרץ	ליום 31 במרץ	ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרץ	ליום 31 במרץ
2021	2021	2022	2021	2021	2022
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
1,580	965	1,835	2,097	1,364	2,308
314	223	314	411	333	449
1,894	1,188	2,149	2,508	1,697	2,757
			62	58	62

מניות סחירות

מניות שאינן סחירות

סך כל המניות ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

3. השקעות פיננסיות אחרות

עלות			הערך בספרים		
ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרץ	ליום 31 במרץ	ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרץ	ליום 31 במרץ
2021	2021	2022	2021	2021	2022
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
854	1,051	772	885	1,089	807
1,911	1,545	1,992	2,710	2,002	3,061
2,765	2,596	2,764	3,595	3,091	3,868
			173	111	202
			103	182	164

השקעות פיננסיות סחירות

השקעות פיננסיות שאינן סחירות

סך כל ההשקעות הפיננסיות האחרות

ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

מכשירים נגזרים המוצגים בהתחייבויות פיננסיות

השקעות פיננסיות אחרות כוללות בעיקר השקעות בקרנות סל, תעודות השתתפות בקרנות נאמנות, קרנות השקעה, נגזרים פיננסיים, חוזים עתידיים, אופציות ומוצרים מובנים.

**הראל השקעות בביטוח
ושירותים פיננסים בע"מ**

**נתונים כספיים מתוך תמצית דוחות הביניים המאוחדים
המיוחסים לחברה עצמה**

ליום 31 במרץ 2022

לכבוד

בעלי המניות של הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסים בע"מ

הנדון: דוח מיוחד של רואי החשבון המבקרים על מידע כספי ביניים נפרד לפי תקנה ד' לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), התש"ל - 1970

מבוא

סקרנו את המידע הכספי הביניים הנפרד המובא לפי תקנה ד' לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), התש"ל - 1970 של הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסים בע"מ (להלן: "החברה"), ליום 31 במרץ 2022 ולתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. המידע הכספי הביניים הנפרד הינו באחריות הדירקטוריון והנהלה של החברה. אחריותנו היא להביע מסקנה על המידע הכספי הביניים הנפרד לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

לא סקרנו את המידע הכספי הביניים הנפרד מתוך הדוחות הכספיים של חברות מוחזקות אשר ההשקעות בהן הסתכמו לסך של כ-674 מיליוני ש"ח ליום 31 במרץ 2022 ואשר הרווח מחברות מוחזקות אלה הסתכם לסך של כ-10 מיליוני ש"ח לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדוחות הכספיים של אותן חברות נסקרו על ידי רואי חשבון אחרים שדוחותיהם הומצאו לנו ומסקנתנו, ככל שהיא מתייחסת לדוחות הכספיים בגין אותן חברות, מבוססת על דוחות הסקירה של רואי החשבון האחרים.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה (ישראל) 2410 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי נפרד לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום של נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו ועל דוחות הסקירה של רואי חשבון אחרים, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הביניים הנפרד הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם להוראות תקנה ד' לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), התש"ל - 1970.

סומך חייקין

רואי חשבון

30 במאי 2022

נתונים כספיים מתוך תמצית דוחות הביניים המאוחדים על המצב הכספי ליום

31 בדצמבר		31 במרץ		
2021	2021	2022		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח		
				נכסים
2	-	2		נכסים בלתי מוחשיים
23	25	22		רכוש קבוע
7,724	6,919	7,805		השקעות בחברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
903	725	878		הלוואות לחברות מוחזקות
26	26	28		נדל"ן להשקעה
51	57	101		חייבים ויתרות חובה
25	23	25		נכסים בשל הטבות לעובדים
				השקעות פיננסיות אחרות
317	231	320		נכסי חוב סחירים
189	60	196		מניות
220	291	182		אחרות
726	582	698		סך השקעות פיננסיות אחרות
202	63	385		מזומנים ושווי מזומנים
9,682	8,420	9,944		סך כל הנכסים
				הון
359	359	359		הון מניות ופרמיה על מניות
(163)	(123)	(175)		מניות באוצר
1,373	1,075	1,077		קרנות הון
7,292	6,421	7,620		עודפים
8,861	7,732	8,881		סך כל ההון
				התחייבויות
20	4	15		התחייבויות בגין מסים נדחים
37	38	37		התחייבויות בשל הטבות לעובדים
139	189	393		זכאים ויתרות זכות
3	4	8		התחייבויות מסים שוטפים
622	453	610		התחייבויות פיננסיות
821	688	1,063		סך כל ההתחייבויות
9,682	8,420	9,944		סך כל ההתחייבויות וההון

אריק פרץ
מנהל הכספים

מישל סיבוני
מנהל כללי

יאיר המבורגר
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים : 30 במאי 2022

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ		
2021	2021	2022	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
44	4	19	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
130	32	37	הכנסות מדמי ניהול
174	36	56	סך כל ההכנסות
16	4	12	הוצאות הנהלה וכלליות
34	4	4	הוצאות מימון, נטו
50	8	16	סך כל ההוצאות
1,116	222	590	חלק החברה ברווחי חברות מוחזקות
1,240	250	630	רווח לפני מסים על ההכנסה
31	7	10	מסים על ההכנסה
1,209	243	620	רווח לתקופה המיוחס לבעלים של החברה

נתונים כספיים מתוך תמצית דוחות הביניים המאוחדים על הרווח הכולל

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ		
	2021	2022	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
1,209	243	620	רווח לתקופה
			פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח והפסד
62	8	(20)	שינוי נטו, בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
(5)	1	(4)	שינוי נטו, בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
-	-	1	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
(24)	(5)	3	הפרשי תרגום מטבע חוץ בגין פעילות חוץ
259	*5	(298)	חלק הקבוצה ברווח (בהפסד) כולל של חברות מוחזקות
(13)	(2)	5	הטבת מס (מסים על הכנסה) המתייחסים לנכסים פיננסיים זמינים למכירה
279	7	(313)	סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועבר או יועבר לרווח והפסד, נטו ממס פריטי רווח כולל אחר שלא יועברו לרווח והפסד
29	*4	19	קרן הערכה מחדש לגבי פריטי רכוש קבוע בחברות מוחזקות
2	-	-	מדידה מחדש של תכנית הטבה מוגדרת
(1)	-	-	מסים על הכנסה בגין פריטי רווח כולל אחר שלא יועברו לרווח והפסד
30	4	19	רווח כולל אחר לתקופה שלא יועבר לרווח והפסד, נטו ממס
309	11	(294)	רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה, נטו ממס
1,518	254	326	סך כל הרווח הכולל לתקופה המיוחס לבעלים של החברה

*מוין מחדש

נתונים כספיים מתוך תמצית דוחות הביניים המאוחדים על השינויים בהון (המשך)

סך הכל	יתרת עודפים	קרן הון בגין שיערוך רכוש קבוע	קרן הון בגין עסקאות עם בעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	מניות באוצר	קרן הון בגין תשלום מבוסס מניות	קרן תרגום של פעילויות חוץ	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה	הון מניות ופרמיה
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
8,861	7,292	321	(49)	(163)	6	(252)	1,347	359
לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2022 (בלתי מבוקר)								
יתרה ליום 1 בינואר 2022								
הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה								
620	620	-	-	-	-	-	-	-
רווח לתקופה								
(294)	8	16	-	-	-	17	(335)	-
רווח (הפסד) כולל אחר								
326	628	16	-	-	-	17	(335)	-
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה								
עסקאות עם בעלים שנזקפו ישירות להון								
(300)	(300)	-	-	-	-	-	-	-
דיבידנדים שחולקו								
6	-	-	-	-	6	-	-	-
תשלום מבוסס מניות								
(12)	-	-	-	(12)	-	-	-	-
רכישת מניות באוצר								
8,881	7,620	337	(49)	(175)	12	(235)	1,012	359
יתרה ליום 31 במרץ 2022								

סך הכל	יתרת עודפים	קרן הון בגין שיערוך רכוש קבוע	קרן הון בגין עסקאות עם בעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	מניות באוצר	קרן הון בגין תשלום מבוסס מניות	קרן תרגום של פעילויות חוץ	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה	הון מניות ופרמיה
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
7,735	6,438	300	(49)	(123)	1	(194)	1,003	359
243	243	-	-	-	-	-	-	-
11	(3)	3	-	-	-	11	-	-
254	240	3	-	-	-	11	-	-
(257)	(257)	-	-	-	-	-	-	-
7,732	6,421	303	(49)	(123)	1	(183)	1,003	359

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2021 (בלתי מבוקר)

יתרה ליום 1 בינואר 2021

הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה

רווח לתקופה

רווח (הפסד) כולל אחר

סך כל הרווח הכולל לתקופה

עסקאות עם בעלים שזקפו ישירות להון

דיבידנד שחולק

יתרה ליום 31 במרץ 2021

נתונים כספיים מתוך תמצית דוחות הביניים המאוחדים על השינויים בהון (המשך)

סך הכל	יתרת עודפים	קרן הון בגין שיערוך רכוש קבוע	קרן הון בגין עסקאות עם בעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	מניות באוצר	קרן הון בגין תשלום מבוסס מניות	קרן תרגום של פעילויות חוץ	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה	הון מניות ופרמיה
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
7,735	6,438	300	(49)	(123)	1	(194)	1,003	359
1,209	1,209	-	-	-	-	-	-	-
309	2	21	-	-	-	(58)	344	-
1,518	1,211	21	-	-	-	(58)	344	-
(357)	(357)	-	-	-	-	-	-	-
5	-	-	-	-	5	-	-	-
(40)	-	-	-	(40)	-	-	-	-
8,861	7,292	321	(49)	(163)	6	(252)	1,347	359

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021 (מבוקר)

יתרה ליום 1 בינואר 2021

הרווח (ההפסד) הכולל לשנה

רווח לשנה

רווח (הפסד) כולל אחר

סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לשנה

עסקאות עם בעלים שנזקפו ישירות להון

דיבידנד שחולק

תשלום מבוסס מניות

רכישת מניות באוצר

יתרה ליום 31 בדצמבר 2021

נתונים כספיים מתוך תמצית דוחות הביניים המאוחדים על תזרימי המזומנים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ		נספח	
	2021	2022		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח		
				תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
80	8	35	א	לפני מסים על ההכנסה
(27)	(4)	(5)		מסים ששולמו
53	4	30		מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת
				תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
(79)	(62)	(10)		השקעה בחברות מוחזקות
1	-	-		תמורה ממימוש רכוש קבוע
70	-	251		דיבידנדים מחברות מוחזקות
229	(1)	9		השקעות פיננסיות, נטו
(165)	5	29		פרעון (מתן) הלוואות ושטרי הון שניתנו לחברות מוחזקות
56	(58)	279		מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) השקעה
				תזרימי מזומנים מפעילות מימון
(40)	-	(12)		רכישה עצמית של מניות החברה על ידי החברה
247	-	-		תמורה בגין הנפקת כתבי התחייבות, נטו
(257)	(107)	(100)		דיבידנד לבעלי החברה
(454)	-	(13)		פרעון הלוואות מתאגידים בנקאיים ואחרים
375	-	-		קבלת הלוואות מתאגידים בנקאיים ואחרים
(3)	(1)	(1)		פרעון התחייבויות חכירה
(132)	(108)	(126)		מזומנים נטו ששימשו לפעילות מימון
(23)	(162)	183		עליה (ירידה) נטו במזומנים ושווי מזומנים
225	225	202		יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
202	63	385		יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

נתונים כספיים מתוך תמצית דוחות הביניים המאוחדים על תזרימי המזומנים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ		
	2021	2021	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
1,209	243	620	נספח א' - תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת רווח לתקופה המיוחס לבעלי המניות של החברה
(1,116)	(222)	(590)	פריטים שאינם כרוכים בתזרימי מזומנים חלק החברה ברווחי חברות מוחזקות המטופלות בשיטת השווי המאזני
(17)	1	(6)	הפסדים (רווחים), נטו מהשקעות פיננסיות
(1)	-	-	רווח מממוש רכוש קבוע
(1)	(1)	(2)	שינוי בשווי ההוגן של נדליין להשקעה
(12)	(6)	(8)	הכנסות מימון, נטו
31	7	10	מסים על ההכנסה
2	-	1	פחת והפחתות
(20)	(22)	(50)	שינויים בסעיפים מאזניים אחרים חייבים ויתרות חובה
7	7	60	זכאים ויתרות זכות
(2)	1	-	התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
(1,129)	(235)	(585)	סך ההתאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים שנבעו מפעילות שוטפת
80	8	35	סך הכל תזרימי מזומנים שנבעו מפעילות שוטפת

באור 1 - אופן עריכת הנתונים הכספיים מתוך הדוחות הכספיים המאוחדים של החברה המיוחסים לחברה עצמה

א. כללי

להלן תמצית נתונים כספיים מתוך תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים של הקבוצה ליום 31 במרץ 2022 (להלן: "דוחות מאוחדים") המפורסמים במסגרת הדוחות התקופתיים, המיוחסים לחברה עצמה (להלן: "תמצית מידע כספי נפרד ביניים"), אשר מוצגים בהתאם להוראות תקנה 38ד' (להלן: "התקנה") והתוספת העשירית לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970 (להלן: "התוספת העשירית") בעניין תמצית המידע הכספי הנפרד ביניים של התאגיד. יש לקרוא את תמצית מידע כספי נפרד ביניים זה ביחד עם המידע הכספי הנפרד ליום 31 בדצמבר 2021 וביחד עם הדוחות המאוחדים.

ב. הגדרות

- החברה חברות
- הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ.
- חברות, לרבות שותפויות, שדוחותיהן מאוחדים באופן מלא, במישרין או בעקיפין, עם דוחות החברה. מאוחדות/ חברות בנות
- חברות מאוחדות וחברות, לרבות שותפויות, שהשקעת החברה בהן כלולה, במישרין או בעקיפין, בדוחות חברות
- מוחזקות הכספיים על בסיס השווי המאזני.
- תאריך הדוח על המצב הכספי. תאריך הדוח

ג. אופן עריכת הנתונים הכספיים

המידע הכספי הנפרד נערך בהתאם למדיניות החשבונאית המפורטת בבאור 1 לדוחות הכספיים הנפרדים השנתיים של החברה.

באור 2 - קשרים, התקשרויות ועסקאות מהותיות עם חברות מוחזקות

1. במסגרת היתר לשליטה ולהחזקת אמצעי שליטה במבטחים, התחייבה החברה לבצע הזרמה של 120 מיליוני ש"ח להראל ביטוח ככל שהראל ביטוח לא תעמוד בדרישות ההון הרגולטורי החלות עליה לפי מודל הסולבנסי (SCR) כולל הוראות מעבר). התחייבות זו הינה בלתי הדירה והיתה תקפה עד לחודש מרץ 2022.
2. לעניין חלוקת דיבידנד על ידי הראל ביטוח, ראו באור 8 בדוחות הכספיים המאוחדים.
3. במהלך תקופת הדוח פרעה הראל קרנות נאמנות בע"מ, חברה בת של הראל פיננסיים, חברה בבעלות מלאה של החברה פירעון חלקי של שטר הון בסך 24 מיליוני ש"ח. הפירעון נעשה ממקורותיה העצמאיים של הראל קרנות נאמנות בע"מ.
4. במהלך תקופת הדוח פרעה הראל פיננסיים, חברה בבעלות מלאה של החברה פירעון חלקי של שטר הון בסך 6 מיליוני ש"ח. הפירעון נעשה ממקורותיה העצמאיים של הראל פיננסיים.

באור 3 - אירועים מהותיים בתקופת הדוח

1. ביום 28 במרץ 2022, אישר דירקטוריון החברה חלוקת דיבידנד במזומן בסך של 300 מיליוני ש"ח (1.41 ש"ח למניה). החלטת הדירקטוריון התקבלה לאחר שהובאו בחשבון התוצאות הכספיות של החברה ליום 31 בדצמבר 2021. בפני הדירקטוריון הוצגו הרווחים הראויים לחלוקה, עודפי ההון בחברות הבנות של החברה וצרכי המזומנים של הקבוצה, בתרחיש שונים. הדירקטוריון בחן את עמידת החברה במבחן הרווח ובמבחן יכולת הפירעון הקבועים בסעיף 203 (א) לחוק החברות. לאחר בחינה זו אישר הדירקטוריון את עמידת החברה במבחן החלוקה. הדיבידנד שולם ביום 26 באפריל 2022.
2. לעניין רכישות עצמיות של מניות שבוצעו במסגרת תכנית רכישה עצמית של מניות שאושרה על-ידי דירקטוריון החברה ביום 30 ביוני 2021, ראו באור 8 בדוחות הכספיים המאוחדים.
3. לעניין אשרור דירוג החברה ואגרות החוב (סדרה א') שהנפיקה החברה ע"י חברת הדירוג מידרוג, ראו באור 6 בדוחות הכספיים המאוחדים.
4. לעניין סיום כהונה צפוי של היועצת המשפטית ומינוי יועץ משפטי, ראו באור 9 בדוחות הכספיים המאוחדים.

הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ

**דוח בדבר אפקטיביות הבקרה הפנימית
על הדיווח הכספי ועל הגילוי**

דוח רבעוני בדבר אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי לפי תקנה 38ג(א):
ההנהלה, בפיקוח הדירקטוריון של הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ (להלן - התאגיד), אחראית לקביעתה והתקיימותה של בקרה פנימית נאותה על הדיווח הכספי ועל הגילוי בתאגיד.

לעניין זה, חברי ההנהלה הם:

- א. מר מישל סיבוני – מנכ"ל התאגיד, יו"ר הראל חברה לביטוח בע"מ.
- ב. מר אריק פרץ – סמנכ"ל הכספים של התאגיד, משנה למנכ"ל ומנהל חטיבת כספים ומשאבים של הראל חברה לביטוח בע"מ.
- ג. גבי נטלי משען-זכאי – יועצת משפטית של התאגיד ושל חברות בקבוצה, משנה למנכ"ל וראש חטיבת השירות בהראל חברה לביטוח בע"מ.
- ד. מר סמי בבקוב – סמנכ"ל בתאגיד ומנהל תחום ההשקעות בקבוצה, משנה למנכ"ל ומנהל חטיבת השקעות בהראל חברה לביטוח בע"מ.
- ה. גבי אסנת מנור זיסמן – מבקרת הפנים של התאגיד ושל חברות בקבוצה.
- ו. מר ניר כהן – מנכ"ל הראל חברה לביטוח בע"מ.
- ז. מר טל קדם – מנכ"ל הראל פיננסיים אחזקות בע"מ.
- ח. מר תומר גולדברג - מנהל השקעות אסטרטגיות ואלטרנטיביות בקבוצה.

בקרה פנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי כוללת בקרות ונהלים הקיימים בתאגיד, אשר תוכננו בידי המנהל הכללי ונושא המשרה הבכיר ביותר בתחום הכספים או תחת פיקוחם, או בידי מי שמבצע בפועל את התפקידים האמורים, בפיקוח דירקטוריון התאגיד ואשר נועדו לספק ביטחון סביר בהתייחס למהימנות הדיווח הכספי ולהכנת הדוחות בהתאם להוראות הדין, ולהבטיח כי מידע שהתאגיד נדרש לגלות בדוחות שהוא מפרסם על פי הוראות הדין נאסף, מעובד, מסוכם ומדווח במועד ובמתכונת הקבועים בדין.

הבקרה הפנימית כוללת, בין השאר, בקרות ונהלים שתוכננו להבטיח כי מידע שהתאגיד נדרש לגלותו כאמור, נצבר ומועבר להנהלת התאגיד, לרבות למנהל הכללי ולנושא המשרה הבכיר ביותר בתחום הכספים או למי שמבצע בפועל את התפקידים האמורים, וזאת כדי לאפשר קבלת החלטות במועד המתאים, בהתייחס לדרישת הגילוי.

בשל המגבלות המבניות שלה, בקרה פנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי אינה מיועדת לספק ביטחון מוחלט שהצגה מוטעית או השמטת מידע בדוחות תימנע או תתגלה.

הראל חברה לביטוח בע"מ וחברות בנות של התאגיד, הינן גופים מוסדיים אשר חלות עליהם הוראות הממונה על אגף שוק הון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר, בדבר הערכת אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי.

בהתייחס לבקרה הפנימית בחברות הבנות האמורות, מיישם התאגיד את ההוראות האלה:

- חוזר גופים מוסדיים 2010-9-7 חוזר מנובמבר 2010 "בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים";
- חוזר גופים מוסדיים 2010-9-6 חוזר מנובמבר 2010 "אחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי - תיקון" (תיקון לחוזר גופים מוסדיים 2009-9-10);
- חוזר גופים מוסדיים 2009-9-10, חוזר מיוני 2009 "אחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי".

בדוח השנתי בדבר אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי אשר צורף לדוח התקופתי לתקופה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2021 (להלן - הדוח השנתי בדבר הבקרה הפנימית האחרון), העריכו הדירקטוריון והנהלה את הבקרה הפנימית בתאגיד; בהתבסס על הערכה זו, הדירקטוריון והנהלת התאגיד הגיעו למסקנה כי הבקרה הפנימית כאמור, ליום 31 בדצמבר 2021 היא אפקטיבית.

עד למועד הדוח, לא הובא לידיעת הדירקטוריון והנהלה כל אירוע או עניין שיש בהם כדי לשנות את הערכת האפקטיביות של הבקרה הפנימית, כפי שהובאה במסגרת הדוח השנתי בדבר הבקרה הפנימית האחרון;

למועד הדוח, בהתבסס על הערכת האפקטיביות של הבקרה הפנימית בדוח השנתי בדבר הבקרה הפנימית האחרון, ובהתבסס על מידע שהובא לידיעת ההנהלה והדירקטוריון כאמור לעיל הבקרה הפנימית היא אפקטיבית.

הצהרה

אני, מישל סיבוני, מצהיר כי:

1. בחנתי את הדוח הרבעוני של הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ (להלן - התאגיד) לרבעון הראשון של שנת 2022 (להלן - הדוחות);

2. לפי ידיעתי, הדוחות אינם כוללים כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בהם מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בהם, לאור הנסיבות שבהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופת הדוחות;

3. לפי ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוחות משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות ותזרימי המזומנים של התאגיד לתאריכים ולתקופות שאליהם מתייחסים הדוחות;

4. גיליתי לרואה החשבון המבקר של התאגיד, לדירקטוריון ולוועדות הביקורת והדוחות הכספיים של התאגיד, בהתבסס על הערכתי העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי:

א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי העלולים באופן סביר להשפיע לרעה על יכולתו של התאגיד לאסוף, לעבד, לסכם או לדווח על מידע כספי באופן שיש בו להטיל ספק במהימנות הדיווח הכספי והכנת הדוחות הכספיים בהתאם להוראות הדין; וכן -

ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, שבה מעורב המנהל הכללי או מי שכפוף לו במישרין או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי;

5. אני, לבד או יחד עם אחרים בתאגיד:

א. קבעתי בקרות ונהלים, או וידאתי קביעתם וקיומם תחת פיקוחי של בקרות ונהלים, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לתאגיד, לרבות חברות מאוחדות שלו כהגדרתן בתקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים), התש"ע-2010, מובא לידיעתי על ידי אחרים בתאגיד ובחברות המאוחדות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוחות; וכן -

ב. קבעתי בקרות ונהלים, או וידאתי קביעתם וקיומם תחת פיקוחי של בקרות ונהלים, המיועדים להבטיח באופן סביר את מהימנות הדיווח הכספי והכנת הדוחות הכספיים בהתאם להוראות הדין, לרבות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים;

ג. לא הובא לידיעתי כל אירוע או עניין שחל במהלך התקופה שבין מועד הדוח האחרון (רבעוני או תקופתי, לפי העניין) לבין מועד דוח זה, אשר יש בו כדי לשנות את מסקנת הדירקטוריון וההנהלה בנוגע לאפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי של התאגיד.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

הצהרה

אני, אריק פרץ, מצהיר כי:

1. בחנתי את הדוחות הכספיים ביניים ומידע כספי אחר הכלול בדוחות לתקופת הביניים של הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ (להלן - התאגיד) לרבעון הראשון של שנת 2022 (להלן - "הדוחות" או "הדוחות לתקופת הביניים");
 2. לפי ידיעתי, הדוחות הכספיים ביניים והמידע הכספי האחר הכלול בדוחות לתקופת הביניים אינם כוללים כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בהם מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בהם, לאור הנסיבות שבהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופת הדוחות;
 3. לפי ידיעתי, הדוחות הכספיים ביניים והמידע הכספי האחר הכלול בדוחות לתקופת הביניים משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות ותזרימי המזומנים של התאגיד לתאריכים ולתקופות שאליהם מתייחסים הדוחות;
 4. גיליתי לרואה החשבון המבקר של התאגיד, לדירקטוריון ולוועדות הביקורת והדוחות הכספיים של התאגיד, בהתבסס על הערכתי העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי ככל שהיא מתייחסת לדוחות הכספיים ביניים ולמידע הכספי האחר הכלול בדוחות לתקופת הביניים, העלולים באופן סביר להשפיע לרעה על יכולתו של התאגיד לאסוף, לעבד, לסכם או לדווח על מידע כספי באופן שיש בו להטיל ספק במהימנות הדיווח הכספי והכנת הדוחות הכספיים בהתאם להוראות הדין; וכן -
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, שבה מעורב המנהל הכללי או מי שכפוף לו במישרין או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי;
 5. אני, לבד או יחד עם אחרים בתאגיד:
 - א. קבעתי בקרות ונהלים, או וידאתי קביעתם וקיומם תחת פיקוחי של בקרות ונהלים, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לתאגיד, לרבות חברות מאוחדות שלו כהגדרתן בתקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים), התש"ע-2010, מובא לידיעתי על ידי אחרים בתאגיד ובחברות המאוחדות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוחות; וכן -
 - ב. קבעתי בקרות ונהלים, או וידאתי קביעתם וקיומם תחת פיקוחי של בקרות ונהלים, המיועדים להבטיח באופן סביר את מהימנות הדיווח הכספי והכנת הדוחות הכספיים בהתאם להוראות הדין, לרבות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים;
 - ג. לא הובא לידיעתי כל אירוע או עניין שחל במהלך התקופה שבין מועד הדוח האחרון (רבעוני או תקופתי, לפי העניין) לבין מועד דוח זה, המתייחס לדוחות הכספיים ביניים ולכל מידע כספי אחר הכלול בדוחות לתקופת הביניים, אשר יש בו כדי לשנות, להערכתי את מסקנת הדירקטוריון וההנהלה בנוגע לאפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי של התאגיד.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.